DE LESSEN VAN DE

ARABISCHE TAAL

VOOR NIET-ARABISCHSPREKENDEN

ARABISCH VOLGENS DE MEDINA METHODE

Deel 2

Dr. V. Abdur Rahim

In de Naam van Allah,

de Uiterst Barmhartige, de Meest Genadevolle.

دُرُوْسُ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ لِغَيْرِ النَّاطِقِيْنَ بِهَا

DE LESSEN VAN DE

ARABISCHE TAAL

VOOR NIET-ARABISCHSPREKENDEN

Door:

Dr. V. Abdur Rahim

Vertaler:

Mohammed Ahmad Khan

الْجُزْءُ الثَّانِيْ

Deel 2

Publicatiejaar: 2017 | 1438 na de emigratie van Profeet Mohammed ﷺ (de Hidjrah)
Versie 1.1
Deel 2

Vertaling van: *Durus al-Lughat al-'Arabiyyah li Ghair an-Naatiqiena Bihaa*
Titel in het Arabisch: دُرُوْسُ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ لِغَيْرِ النَّاطِقِيْنَ بِهَا
Vrije vertaling van de titel: "De lessen van de Arabische taal voor niet-Arabischsprekenden"

Auteur: Doctor V. Abdur Rahim
Vertaler: Mohammed Ahmad Khan

E-mail: uitgeverij.alqalam@gmail.com
Volg de video-lessen op: www.islamstuderen.nl

~ Grote dank gaat uit naar de auteur van het boek, dr. V. Abdur Rahim, voor het geven van zijn toestemming om dit boek te mogen vertalen.

Inhoudsopgave

Voorwoord van de auteur

De behoefte aan een begeleidend boek in het Engels en in andere talen voor mijn boek *Durus al-Lughat al-ʿArabiyyah* is lang gevoeld. Een dergelijk boek is nu een realiteit.

Elke les wordt in drie onderdelen behandeld. In het eerste onderdeel worden alle grammaticaregels die in de les voorkomen, uitgelegd. Het tweede onderdeel geeft een vertaling van de vragen die in de oefeningssectie voorkomen. Het derde onderdeel bevat een woordenlijst.

Het is gehoopt dat dit begeleidende boek de lezers enorm zal helpen die de Arabische taal zelf willen leren.

Ik zal blij zijn om suggesties van de lezers te mogen ontvangen en hun vragen te mogen beantwoorden. Suggesties en vragen kunnen aan mij worden gericht: c/o Islamic Foundation Trust, 78, Perambur High Road, Chennai – 600 012.

De auteur
Dr. V. Abdur Rahim

Voorwoord van de vertaler

Alle Lof behoort toe aan Allah, de Heer van alle werelden. Moge vrede en zegeningen van Allah met de Profeet Mohammed zijn, evenals met zijn familie en zijn metgezellen.

Het bestuderen van het klassiek Arabisch is van essentieel belang voor degenen die de Koran en de Hadith goed willen begrijpen. Een goede leermethode is daarom onmisbaar om dit doel te behalen.

Het boek *Durus al-Lughat al-ʿArabiyyah li Ghair an-Naatiqiena Bihaa*, dat vertaald kan worden als "de lessen van de Arabische taal voor niet-Arabischsprekenden", is ontwikkeld door de Islamitische Universiteit in Medina. Studenten die het klassiek Arabisch niet machtig zijn, volgens eerst een cursus waarin dit boek wordt gedoceerd.

In de loop der jaren is gebleken dat dit één van de beste leermethoden is om het klassiek Arabisch te leren voor niet-Arabischsprekenden. Om deze reden wordt deze leermethode in veel opleidingsinstituten gebruikt. Tegenwoordig staat deze leermethode beter bekend als "de Medina methode".

Durus al-Lughat al-ʿArabiyyah bestaat uit drie delen, waarbij elk deel voorzien is van een begeleidend boek. In het begeleidende boek wordt elke les opgesplitst in drie onderdelen. In het eerste onderdeel komen de grammaticaregels van de les aan bod. In het tweede onderdeel komt een vertaling van de vragen die in de oefeningssectie voorkomen aan bod. In het derde onderdeel komt een woordenlijst van de les aan bod.

Het boek dat voor je ligt, is een Nederlandse vertaling van het tweede deel van het begeleidende boek. Hierin komen de grammaticaregels die in de lessen worden behandeld en de woordenlijsten aan bod. In deze vertaling zijn er extra wetenswaardigheden, voetnoten en voorbeelden uit de Koran toegevoegd, zodat je de grammaticaregels beter zult begrijpen. Uiteraard is het belangrijk dat je de Arabische taal onder de begeleiding van een leraar bestudeert.

Ondanks dat deze vertaling met grote zorg is samengesteld, ben ik mij ervan bewust dat het niet perfect is. Perfectie komt enkel en alleen aan Allah, de Verhevene, toe. Mocht je naar aanleiding van deze vertaling nog vragen, opmerkingen en/of suggesties hebben, dan kun je mailen naar: uitgeverij.alqalam@gmail.com.

Tot slot vraag ik Allah, de Verhevene, om dit werk te accepteren.

De vertaler
Mohammed Ahmad Khan

Les 1

In deze les leren we het volgende:

1) «إِنَّ»: in het Arabisch zijn er twee soorten zinnen:

a) Djoemlah Ismiyyah[1] «الْجُمْلَةُ الْإِسْمِيَّةُ»: in deze zin is het eerste woord een naamwoord.

Voorbeeld:

- Het boek is makkelijk. الْكِتَابُ سَهْلٌ.

Het naamwoord waarmee de Djoemlah Ismiyyah begint, wordt **Moebtada’** «الْمُبْتَدَأُ» genoemd, terwijl het tweede deel **Gabar** «الْخَبَرُ» wordt genoemd.

b) Djoemlah Fi‘liyyah[2] «الْجُمْلَةُ الْفِعْلِيَّةُ»: in deze zin is het eerste woord een werkwoord.

Voorbeeld:

- Bilaal ging naar buiten.[3] خَرَجَ بِلَالٌ.

Het partikel «إِنَّ» wordt aan het begin van een Djoemlah Ismiyyah gebruikt.

Voorbeeld:

الْكِتَابُ سَهْلٌ → إِنَّ الْكِتَابَ سَهْلٌ

Merk op dat het naamwoord na «إِنَّ» Mansoeb (*d.w.z. accusatief*) is. Na de introductie van «إِنَّ» wordt de Moebtada’ niet meer *Moebtada’* genoemd. In plaats daarvan wordt het **Ismoe Ienna** «اِسْمُ إِنَّ» genoemd en de Gabar wordt **Gabaroe Ienna** «خَبَرُ إِنَّ» genoemd.

Het partikel «إِنَّ» duidt benadrukking aan. Het kan worden vertaald als: “voorwaar”, “voorzeker”, “zonder twijfel” en “waarlijk”.

[1] Nominale zin.
[2] Verbale zin.
[3] Een andere mogelijke vertaling: “Bilaal is naar buiten gegaan.”

Merk het volgende op:

1. Als de Moebtada' één Dammah heeft, dan verandert het na «إِنَّ» in één Fathah.

Voorbeelden:

الْمُدَرِّسُ جَدِيْدٌ → إِنَّ الْمُدَرِّسَ جَدِيْدٌ

آمِنَةُ طَالِبَةٌ → إِنَّ آمِنَةَ طَالِبَةٌ

2. Als de Moebtada' twee Dammahs heeft, dan veranderen deze in twee Fathahs.

Voorbeeld:

حَامِدٌ مَرِيْضٌ → إِنَّ حَامِدًا مَرِيْضٌ

3. Als de Moebtada' een voornaamwoord (*Damier*) is, dan verandert het in zijn corresponderende Mansoeb vorm.

Voorbeeld:

أَنْتَ غَنِيٌّ → إِنَّكَ غَنِيٌّ

Hieronder volgt een overzicht van alle corresponderende Mansoeb vormen:

Eerste persoon (الْمُتَكَلِّمُ)	*Tweede persoon* (الْمُخَاطَبُ)	*Derde persoon* (الْغَائِبُ)
إِنَّ + أَنَا = إِنَّنِيْ ، إِنِّيْ	إِنَّ + أَنْتَ = إِنَّكَ	إِنَّ + هُوَ = إِنَّهُ
إِنَّ + نَحْنُ = إِنَّنَا ، إِنَّا	إِنَّ + أَنْتُمَا = إِنَّكُمَا	إِنَّ + هُمَا = إِنَّهُمَا
	إِنَّ + أَنْتُمْ = إِنَّكُمْ	إِنَّ + هُمْ = إِنَّهُمْ
	إِنَّ + أَنْتِ = إِنَّكِ	إِنَّ + هِيَ = إِنَّهَا
	إِنَّ + أَنْتُمَا = إِنَّكُمَا	إِنَّ + هُمَا = إِنَّهُمَا
	إِنَّ + أَنْتُنَّ = إِنَّكُنَّ	إِنَّ + هُنَّ = إِنَّهُنَّ

Merk op dat de voornaamwoorden van de eerste persoon enkelvoud en meervoud twee vormen hebben:

- إِنَّنِيْ ، إِنِّيْ "Voorwaar, ik"
- إِنَّنَا ، إِنَّا "Voorwaar, wij"

2) «لَعَلَّ»: dit is ook een partikel als «إِنَّ». Het wordt één van de **zusters van *Ienna*** genoemd. Grammaticaal gezien handelt zij zoals «إِنَّ».

Het woord «لَعَلَّ» duidt "hoop" of "vrees" aan.

Voorbeelden:

الْجَوُّ جَمِيْلٌ "Het weer is mooi" → لَعَلَّ الْجَوَّ جَمِيْلٌ "Ik hoop dat het weer mooi is."

الْمُدَرِّسُ مَرِيْضٌ "De leraar is ziek" → لَعَلَّ الْمُدَرِّسَ مَرِيْضٌ "Ik vrees dat de leraar ziek is."

In deze les hebben we alleen voorbeelden van "ik hoop".

3) Het woord «ذُوْ» betekent: "bezitter van", "hebben" of "bezitten".

Voorbeeld:

- ذُوْ مَالٍ "Bezitter van rijkdom" namelijk: "rijk"
- ذُوْ خُلُقٍ "Bezitter van manieren" namelijk: "welgemanierd"
- ذُوْ عِلْمٍ "Bezitter van kennis" namelijk: "geleerd"

Het woord «ذُوْ» is altijd Moedaaf. Het woord erna is Moedaaf Ilaih en is daarom Madjroer (*genitief*).

De vrouwelijke vorm van «ذُوْ» "bezitter van" is: «ذَاتُ» "bezitster van".

Voorbeeld:

- Bilaal is geleerd en zijn zus is welgemanierd. بِلَالٌ ذُوْ عِلْمٍ، وَأُخْتُهُ ذَاتُ خُلُقٍ.

Het meervoud van «ذُوْ» "bezitter van" (♂) is: «ذَوُوْ» "bezitters van" (♂).[4]

En het meervoud van «ذَاتُ» "bezitster van" (♀) is: «ذَوَاتُ» "bezitsters van" (♀).[5]

Voorbeelden:

	Enkelvoud	*Meervoud*
Mannelijk:	هٰذَا الطَّالِبُ ذُوْ خُلُقٍ	هٰؤُلَاءِ الطُّلَّابُ ذَوُوْ خُلُقٍ
Vrouwelijk:	هٰذِهِ الطَّالِبَةُ ذَاتُ خُلُقٍ	هٰؤُلَاءِ الطَّالِبَاتُ ذَوَاتُ خُلُقٍ

4) Het woord «أَمْ» betekent in een vragende zin "of".

Voorbeelden:

- Ben jij een dokter of een ingenieur? أَطَبِيْبٌ أَنْتَ أَمْ مُهَنْدِسٌ؟
- Komt hij uit Frankrijk of uit Duitsland? أَمِنْ فَرَنْسَا هُوَ أَمْ مِنْ أَلْمَانِيَا؟
- Zag jij Bilaal of Haamied?[6] أَبِلَالًا رَأَيْتَ أَمْ حَامِدًا؟

Merk op dat het partikel «أَ» voorafgaat aan één van de twee dingen waarover de vraag wordt gesteld, terwijl «أَمْ» de ander voorafgaat.

Het is dus onjuist om te zeggen:

- أَأَنْتَ مُدَرِّسٌ أَمْ طَالِبٌ؟
- أَذَهَبْتَ إِلَى مَكَّةَ أَمْ جُدَّةَ؟

De juiste zinsconstructie is:

- أَمُدَرِّسٌ أَنْتَ أَمْ طَالِبٌ؟
- أَإِلَى مَكَّةَ ذَهَبْتَ أَمْ إِلَى جُدَّةَ؟

[4] Het Marssymbool (♂) gebruiken wij om aan te geven dat het om de mannelijke vorm gaat.
[5] Het Venussymbool (♀) gebruiken wij om aan te geven dat het om de vrouwelijke vorm gaat.
[6] Een andere mogelijke vertaling: "Heb jij Bilaal of Haamied gezien?"

In een niet-vragende zin wordt «أَوْ» voor "of" gebruikt.

Voorbeelden:

- Pak dit of dat. خُذْ هٰذَا أَوْ ذَاكَ.
- Ik zag drie of vier. رَأَيْتُ ثَلَاثَةً أَوْ أَرْبَعَةً.
- Bilaal of Haamied ging naar buiten. خَرَجَ بِلَالٌ أَوْ حَامِدٌ.

5) Het woord «مِائَةٌ» betekent: "honderd". En het woord «أَلْفٌ» betekent: "duizend".

Merk op dat de Alief in «مِائَةٌ» niet wordt uitgesproken. Het wordt uitgesproken als: «مِئَةٌ». In bepaalde landen wordt het ook zo geschreven (namelijk zonder de Alief).

Na deze twee getallen is de Maʿdoed (*het getelde ding*) enkelvoud Madjroer.

Voorbeelden:

- Honderd boeken مِائَةُ كِتَابٍ.
- Duizend riyal أَلْفُ رِيَالٍ.

«هٰذَا التِّلْفَازُ بِأَلْفِ رِيَالٍ»: hier is «أَلْفِ» Madjroer vanwege de Harf Djarr (*voorzetsel*) «بِـ».

De woorden «مِائَةٌ» en «أَلْفٌ» hebben dezelfde vorm wanneer ze gepaard gaan met een vrouwelijke Maʿdoed.

Voorbeeld:

- Duizend moslima's en honderd studentes. أَلْفُ مُسْلِمَةٍ وَمِائَةُ طَالِبَةٍ.

6) Het woord «غَالٍ» betekent: "duur".

Voorbeeld:

- Dit boek is duur. هٰذَا الْكِتَابُ غَالٍ.

In de voorgaande zin is het woord «غَالٍ» niet Madjroer. Het is Marfoe‘ (*nominatief*).

Zijn werkelijke vorm is: «غَالِيٌ». De letter Yaa, samen met zijn Dammah, is weggelaten en de Noen van de Tanwien is naar de vorige letter overgebracht (ghaali-**yoe**-n → ghaali-n).

Hier zijn wat meer woorden van dit soort woorden:

- مُحَامٍ "een advocaat" Dit is oorspronkelijk: مُحَامِيٌ

Voorbeeld: أَنَا مُحَامٍ "Ik ben een advocaat."

- قَاضٍ "een rechter" Dit is oorspronkelijk: قَاضِيٌ

Voorbeeld: أَبِيْ قَاضٍ "Mijn vader is een rechter."

- وَادٍ "een vallei" Dit is oorspronkelijk: وَادِيٌ

Voorbeeld: هٰذَا وَادٍ "Dit is een vallei."

Je zult later meer over dit soort naamwoorden leren, *In Shaa' Allah.*[7]

[7] *In Shaa' Allah* «إِنْ شَاءَ اللهُ» betekent: "Indien Allah het wil."

Woordenlijst van les 1

غَبِيٌّ	dom	(mv. أَغْبِيَاءُ)	غَالٍ	duur
دُوْلَارٌ	dollar	(mv. دُوْلَارَاتٌ)	يَهُوْدٌ	Joden
رُوْبِيَّةٌ	roepie	(mv. رُوْبِيَّاتٌ)	يَهُوْدِيٌّ	een Jood
صَفْحَةٌ	bladzijde	(mv. صَفَحَاتٌ)	أَلْفٌ	duizend
خُلُقٌ	manieren	(mv. أَخْلَاقٌ)	مِائَةٌ	honderd
ذَكِيٌّ	intelligent	(mv. أَذْكِيَاءُ)	مُتَزَوِّجٌ	getrouwd
عَزَبٌ	ongetrouwd	(mv. أَعْزَابٌ)	كُمٌّ	een mouw (mv. أَكْمَامٌ)
نَاجِحٌ	een geslaagde	(mv. نَاجِحُوْنَ)		
مُعْجَمٌ	een woordenboek	(mv. مَعَاجِمُ)		

Les 2

In deze les leren we het volgende:

1) «لَيْسَ»: dit betekent "(hij/het) is niet". Het wordt in een Djoemlah Ismiyyah gebruikt.

Voorbeeld:

الْبَيْتُ جَدِيْدٌ → لَيْسَ الْبَيْتُ بِجَدِيْدٍ

"Het huis is nieuw" "Het huis is niet nieuw"

Merk op dat «بِـ» aan de Gabar wordt toegevoegd. De Gabar is om deze reden Madjroer.[8]

Na de introductie van «لَيْسَ» wordt de Moebtada' **Ismoe Laisa** «اِسْمُ لَيْسَ» genoemd. En de Gabar wordt **Gabaroe Laisa** «خَبَرُ لَيْسَ» genoemd.[9]

De vrouwelijke vorm van «لَيْسَ» is: «لَيْسَتْ» "(zij/het) is niet".

Voorbeelden:

- زَيْنَبُ مَرِيْضَةٌ "Zainab is ziek." → لَيْسَتْ زَيْنَبُ بِمَرِيْضَةٍ "Zainab is niet ziek."
- السَّيَّارَةُ قَدِيْمَةٌ "De auto is oud." → لَيْسَتِ السَّيَّارَةُ بِقَدِيْمَةٍ "De auto is niet oud."

Merk op dat de Soekoen van «لَيْسَتْ» in het tweede voorbeeld in een Kasrah is veranderd, vanwege de «الْ» die erna komt (laisat l-bintoe → laisat-**ie**-l bintoe).[10]

De vormen van «لَيْسَ» met andere voornaamwoorden komen in oefening 3 van het lesboek aan bod.

---

[8] We kunnen ook zeggen: «لَيْسَ الْبَيْتُ جَدِيْدًا». Hier heeft de Gabar geen «بِـ», en het is Mansoeb. Je zult hierover later meer leren, *In Shaa' Allah.*

[9] De Ismoe Laisa is Marfoe' en de Gabaroe Laisa is Mansoeb. De Gabaroe Laisa mag ook vooraf worden gegaan door «بِـ»; in dit geval is het Madjroer in plaats van Mansoeb. Het is gebruikelijker om de Gabaroe Laisa vooraf te laten gaan door «بِـ».

[10] Zie hierover meer in: deel 1, les 12 punt 2 van het begeleidende boek.

In de zin «لَسْتُ بِمُهَنْدِسٍ» is het voornaamwoord «تُ» de *Ismoe Laisa* en «بِمُهَنْدِسٍ» de *Gabaroe Laisa*.

We kunnen ook zeggen: «أَنَا لَسْتُ بِمُهَنْدِسٍ». Hier is «أَنَا» de Moebtada' en de zin «لَسْتُ بِمُهَنْدِسٍ» is de Gabar. Deze zin is opgebouwd uit *Ismoe Laisa* en *Gabaroe Laisa*, zoals we eerder hebben gezien.

Merk het volgende op:

أَنَا مُدَرِّسٌ → لَسْتُ بِمُدَرِّسٍ

أَنَا مِنَ الْهِنْدِ → لَسْتُ مِنَ الْهِنْدِ

Als de Gabaroe Laisa een Djaar-Madjroer constructie (*voorzetselgroep*) is, zoals «مِنَ الْهِنْدِ», dan krijgt het geen «بِـ». Je zegt dus niet: «لَسْتُ بِمِنَ الْهِنْدِ».

We hebben in deel 1 gezien dat de Moebtada' ná de Gabar te komt staan, wanneer de Moebtada' onbepaald is en de Gabar een Djaar-Madjroer constructie is.

Voorbeeld:

- Ik heb broers. لِيْ إِخْوَةٌ.

Met «لَيْسَ» wordt de zin: «لَيْسَ لِيْ إِخْوَةٌ» "Ik heb geen broers". Hier is «إِخْوَةٌ» *Ismoe Laisa* en «لِيْ» *Gabaroe Laisa*.

2) Als «إِنَّ» wordt toegevoegd aan een zin zoals «لِيْ إِخْوَةٌ», dan wordt het: «إِنَّ لِيْ إِخْوَةً». Hier is «إِخْوَةً» Mansoeb omdat het *Ismoe Ienna* is, en «لِيْ» is *Gabaroe Ienna*.

3) «بِلَالُ بْنُ حَامِدٍ» "Bilaal, de zoon van Haamied". In een dergelijke constructie wordt de Hamzatoel Wasl van het woord «اِبْنٌ» weggelaten in schrift en het voorafgaande woord verliest zijn Tanwien.[11]

4) «مَنِ الْأَخُ؟» betekent letterlijk: "Wie is de broeder?"

Dit is een beleefde manier om aan een onbekende persoon te vragen wie hij is.

[11] Zie: deel 3, les 17 punt 8 van het begeleidende boek voor meer informatie.

Woordenlijst van les 2

جَيِّدٌ goed

نَهْرٌ een rivier (mv. أَنْهَارٌ)

مَصْرِفٌ een bank (mv. مَصَارِفُ)

مَكْتَبُ الْبَرِيْدِ het postkantoor

لِقَاءٌ een ontmoeting

جَيْبٌ een zak (mv. جُيُوْبٌ)

بَرْقِيَّةٌ een telegram (mv. بَرْقِيَّاتٌ)

أَنَا مَسْرُوْرٌ بِلِقَائِكَ ik ben blij je te ontmoeten

Les 3

In deze les leren we het volgende:

1) De vergrotende en overtreffende trap van het bijvoeglijk naamwoord.

Bijvoeglijke naamwoorden in de vergrotende trap zijn conform het patroon «أَفْعَلُ».

Voorbeelden:

- أَجْمَلُ “mooier”
- أَحْسَنُ “beter”
- أَصْغَرُ “kleiner”
- أَقْدَمُ “ouder”

Zoals we eerder hebben geleerd, zijn woorden conform dit patroon diptoten (*Ghair Moensarief*).[12] Zij krijgen dus geen Tanwien.

«أَفْعَلُ» wordt gevolgd door «مِنْ» “dan”.[13]

Voorbeeld:

- Haamied is langer dan Bilaal. حَامِدٌ أَطْوَلُ مِنْ بِلَالٍ.

«أَفْعَلُ» is hetzelfde voor mannelijk, vrouwelijk, enkelvoud en meervoud.

Voorbeelden:

- Bilaal is langer dan Aaminah. بِلَالٌ أَطْوَلُ مِنْ آمِنَةَ.
- Aaminah is langer dan Bilaal. آمِنَةُ أَطْوَلُ مِنْ بِلَالٍ.
- De zonen zijn langer dan de dochters. الْأَبْنَاءُ أَطْوَلُ مِنَ الْبَنَاتِ.
- De dochters zijn langer dan de zonen. الْبَنَاتُ أَطْوَلُ مِنَ الْأَبْنَاءِ.

[12] Een diptoot wordt ook wel *al-Mamnoe' minas Sarf* «الْمَمْنُوْعُ مِنَ الصَّرْفِ» genoemd.

[13] Let op: «أَفْعَلُ» wordt door «مِنْ» gevolgd wanneer het wordt gebruikt om een vergelijking te maken.

Merk de volgende voorbeelden op waarin «مِنْ» gevolgd wordt door een voornaamwoord:

- Jij bent beter dan ik.[14] أَنْتَ أَحْسَنُ مِنِّيْ.
- Ik ben korter dan jij. أَنَا أَقْصَرُ مِنْكَ.
- Zij zijn ouder dan wij.[15] هُمْ أَكْبَرُ مِنَّا سِنًّا.

«أَفْعَلُ» wordt ook voor de overtreffende trap gebruikt. In dit geval wordt het gevolgd door een naamwoord dat Madjroer (*genitief*) is.

Voorbeelden:

- Ibraahiem is de beste leerling in de school. إِبْرَاهِيْمُ أَحْسَنُ طَالِبٍ فِي الْمَدْرَسَةِ.
- Al-Azhar is de oudste universiteit in de wereld.[16] الْأَزْهَرُ أَقْدَمُ جَامِعَةٍ فِي الْعَالَمِ.
- Faatimah is de oudste studente in onze klas. فَاطِمَةُ أَكْبَرُ طَالِبَةٍ فِيْ فَصْلِنَا.

De Arabische benaming voor zowel de vergrotende trap als de overtreffende trap is **Ism at-Tafdiel** «اِسْمُ التَّفْضِيْلِ».

2) «وَلٰكِنَّ» betekent: "maar". Het is één van de "zusters van *Ienna*" en zij handelt dus als *Ienna* «إِنَّ».

Voorbeelden:

- Bilaal is ijverig, maar Haamied is lui. بِلَالٌ مُجْتَهِدٌ وَلٰكِنَّ حَامِدًا كَسْلَانُ.
- Mijn broer is getrouwd, maar ik ben vrijgezel. أَخِيْ مُتَزَوِّجٌ وَلٰكِنِّيْ عَزَبٌ.
- Mijn auto is oud, maar het is sterk. سَيَّارَتِيْ قَدِيْمَةٌ وَلٰكِنَّهَا قَوِيَّةٌ.

---

[14] Merk op dat de Noen in «مِنِّيْ» een Shaddah heeft. Er is geen Shaddah bij de andere voornaamwoorden: «مِنْهُ» ، «مِنْكَ» ، «مِنْهَا» en «مِنْهُمْ». Maar in «مِنَّا» heeft de Noen een Shaddah, omdat het uit «مِنْ» en «نَا» is opgebouwd.

[15] «سِنٌّ» betekent: "leeftijd". «أَكْبَرُ سِنًّا» betekent letterlijk: "groter in leeftijd".

[16] Opmerking: de oudste universiteit in de wereld is de "al-Qarawiyyin universiteit" «جَامِعَةُ الْقَرَوِيِّيْنَ». Zij is gevestigd in Fez, de op twee na grootste stad van Marokko. De universiteit was opgericht door Faatimah al-Fihri in het jaar 859 (245 na de Hidjrah).

De "al-Azhar universiteit" «جَامِعَةُ الْأَزْهَرِ» is de op twee na oudste universiteit in de wereld. Zij is gevestigd in Caïro, de hoofdstad van Egypte. De universiteit was opgericht in het jaar 970 of 972 (359 of 361 na de Hidjrah).

3) «كَأَنَّ» betekent: "het lijkt alsof". Het is één van de "zusters van *Ienna*". Het naamwoord erna is dus Mansoeb.

Voorbeelden:

- Het lijkt alsof de imam ziek is. كَأَنَّ الْإِمَامَ مَرِيْضٌ.
- Wie is dit meisje? Het lijkt alsof zij jouw zus is. مَنْ هٰذِهِ الْفَتَاةُ؟ كَأَنَّهَا أُخْتُكَ.
- Het lijkt alsof deze auto van hem is. كَأَنَّ هٰذِهِ السَّيَّارَةَ لَهُ.
- Het lijkt alsof jij uit India komt. كَأَنَّكَ مِنَ الْهِنْدِ.

4) De getallen 11 tot en met 20 met een mannelijke Maʿdoed.[17] Deze getallen zijn samengesteld: ze bestaan uit twee delen. De Maʿdoed is enkelvoud Mansoeb.[18]

Voorbeelden:

- Elf sterren أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا
- Negentien boeken تِسْعَةَ عَشَرَ كِتَابًا

We zullen deze getallen vanuit de volgende vier categorieën behandelen:

(a) de getallen 11 en 12: hier komen beide delen overeen met de Maʿdoed.

Voorbeelden:

- Elf studenten أَحَدَ عَشَرَ طَالِبًا
- Elf studentes إِحْدٰى عَشْرَةَ طَالِبَةً
- Twaalf studenten اِثْنَا عَشَرَ طَالِبًا
- Twaalf studentes اِثْنَتَا عَشْرَةَ طَالِبَةً

---

[17] Maʿdoed is datgene wat geteld wordt (*het getelde ding*).

[18] Van 11 tot en met 99 is de Maʿdoed "Tamyiez". Van 3 tot en met 10 is de Maʿdoed "Moedaaf Ilaih".

(b) de getallen 13 tot en met 19: hier komt het tweede deel overeen met de Maʿdoed en het eerste deel niet.

Voorbeelden:

طَالِبًا	عَشَرَ	ثَلَاثَةَ
Mannelijk	*Mannelijk*	*Vrouwelijk*

طَالِبَةً	عَشْرَةَ	ثَلَاثَ
Vrouwelijk	*Vrouwelijk*	*Mannelijk*

Zoals je kunt zien, in «ثَلَاثَةَ عَشَرَ طَالِبًا» is de Maʿdoed «طَالِبًا» mannelijk. Dus het tweede deel van het getal, namelijk «عَشَرَ», is ook mannelijk terwijl het eerste deel «ثَلَاثَةَ» vrouwelijk is, zoals het wordt aangegeven door de Taa' Marboetah «ة».

In «ثَلَاثَ عَشْرَةَ طَالِبَةً» is de Maʿdoed «طَالِبَةً» vrouwelijk. Dus het tweede deel van het getal, namelijk «عَشْرَةَ», is ook vrouwelijk terwijl het eerste deel «ثَلَاثَ» mannelijk is, zoals het wordt aangegeven door de afwezigheid van de Taa' Marboetah «ة».

In deze les leren we deze getallen met een mannelijke Maʿdoed. In les 6 zullen we deze getallen met een vrouwelijke Maʿdoed leren.

(c) Deze getallen (13 t/m 19) zijn **Mabniy** (*onverbuigbaar*).[19] Met andere woorden: zij veranderen niet om hun functie in de zin aan te geven. Dit zal duidelijk worden door de getallen 3 tot en met 10 met deze getallen te vergelijken.

---

[19] De woorden «اِثْنَا» en «اِثْنَتَا» in «اِثْنَا عَشَرَ» en «اِثْنَتَا عَشْرَةَ» zijn Moeʿrab (*verbuigbaar*). In de Madjroer positie en Mansoeb positie worden zij: «اِثْنَيْ» en «اِثْنَتَيْ».

Voorbeelden:

- عِنْدِي اثْنَا عَشَرَ رِيَالًا "Ik heb twaalf riyals."
- أُرِيْدُ اثْنَيْ عَشَرَ رِيَالًا "Ik wil twaalf riyals."
- هٰذَا الْكِتَابُ بِاثْنَيْ عَشَرَ رِيَالًا "Dit boek kost twaalf riyals."

Voorbeelden:

- Ik heb drie riyals. عِنْدِيْ ثَلَاثَةُ رِيَالَاتٍ.
- Ik wil drie riyals. أُرِيْدُ ثَلَاثَةَ رِيَالَاتٍ.
- Deze pen kost drie riyals. هٰذَا الْقَلَمُ بِثَلَاثَةِ رِيَالَاتٍ.

- Ik heb dertien riyals. عِنْدِيْ ثَلَاثَةَ عَشَرَ رِيَالًا.
- Ik wil dertien riyals. أُرِيْدُ ثَلَاثَةَ عَشَرَ رِيَالًا.
- Deze pen kost dertien riyals. هٰذَا الْقَلَمُ بِثَلَاثَةَ عَشَرَ رِيَالًا.

Merk op dat «اِثْنَا» en «اِثْنَتَا» met een Hamzatoel Wasl beginnen. Deze Hamzatoel Wasl wordt niet uitgesproken wanneer het door een woord vooraf wordt gegaan.

(d) Het getal 20 is: «عِشْرُوْنَ». Het heeft dezelfde vorm voor zowel de mannelijke als vrouwelijke Ma‘doed. De Ma‘doed is enkelvoud Mansoeb.

Voorbeelden:

- Twintig studenten عِشْرُوْنَ طَالِبًا
- Twintig studentes عِشْرُوْنَ طَالِبَةً

We zullen de getallen 30 tot en met 90 in les 23 leren, *In Shaa’ Allah*. We zullen daar ook de andere naamvallen van deze getallen leren.

5) De rangtelwoorden «الْأَعْدَادُ التَّرْتِيْبِيَّةُ».

Het woord voor "eerste" is: «أَوَّلُ». Rangtelwoorden van 2 tot en met 10 worden conform het patroon «فَاعِلٌ» gevormd.

Voorbeelden:

- ثَالِثٌ "derde"
- رَابِعٌ "vierde"
- خَامِسٌ "vijfde"
- سَادِسٌ "zesde"

"Tweede" is: «ثَانٍ». Dit is oorspronkelijk «ثَانِيٌ», net zoals «غَالٍ» in les 1.

Met «اَلْ» wordt het: «الثَّانِيْ».

6) «أَلَيْسَ كَذٰلِكَ؟» betekent: "Nietwaar?", "Is dat niet zo?"

Als aan een student wordt gevraagd: «أَنْتَ طَالِبٌ، أَلَيْسَ كَذٰلِكَ؟» "Jij bent een student, nietwaar?", dan is het antwoord hierop: «بَلٰى» "Jawel".

In les 4 zullen we meer over «بَلٰى» leren.

7) «أَيُّهُمَا؟» betekent: "Wie van de twee?", "Welke van de twee?"

Voorbeeld:

- In de klas zijn er twee studenten uit Frankrijk. Wie van de twee is jouw broer?
  فِي الْفَصْلِ طَالِبَانِ مِنْ فَرَنْسَا. أَيُّهُمَا أَخُوْكَ؟

8) De twee gebroken meervoudsvormen «مَفَاعِلُ» en «مَفَاعِيْلُ» worden **Moentahal Djoemoe‘** «مُنْتَهَى الْجُمُوْعِ» (*het uiterste van het meervoud*) genoemd.[20]

Voorbeelden:

- فَنَادِقُ "hotels" enkelvoud: فُنْدُقٌ "hotel"
- فَنَاجِيْنُ "koffiekoppen" enkelvoud: فِنْجَانٌ "koffiekop"

[20] We hebben geleerd dat woorden conform deze patronen diptoten (*Ghair Moensarief*) zijn (zie: deel 1, les 22 van het begeleidende boek).

Woordenlijst van les 3

كَوْكَبٌ een ster (mv. كَوَاكِبُ)

فَرِيْقٌ een team (mv. فُرَقَاءُ)

نَافِذَةٌ een raam (mv. نَوَافِذُ)

شَقِيْقٌ een broer* (mv. أَشِقَّاءُ)

لَاعِبٌ een speler (mv. لَاعِبُوْنَ)

شَهْرٌ een maand (mv. شُهُوْرٌ / أَشْهُرٌ)

مَهْجَعٌ een slaapplaats (mv. مَهَاجِعُ)

كَسْلَىٰ lui (♀) (mannelijke vorm: كَسْلَانُ)

وَاسِعٌ ruim

ثَمَنٌ een prijs (mv. أَثْمَانٌ)

الْأَزْهَرُ al-Azhar

شَهِيْرٌ beroemd

عَالَمٌ wereld, aarde

سِنٌّ leeftijd, een tand

فِي الْمَنَامِ in de droom

* Dit is een broer van dezelfde vader en moeder (in tegenstelling tot een halfbroer).

Les 4

In deze les leren we het volgende:

1) Het werkwoord in de **Maadiy** «الْمَاضِيْ» (*verleden tijd*).

Voorbeelden:

- Hij ging.[21] ذَهَبَ.
- Hij keerde terug.[22] رَجَعَ.

De meeste Arabische werkwoorden bestaan slechts uit drie letters. Deze letters worden **stamletters** of **radicalen** genoemd.

In het Arabisch is de Maadiy (*verleden tijd*) de basisvorm van het werkwoord.[23] Zoals we in deel 1 hebben gezien, betekent «ذَهَبَ» "hij ging" of "hij is gegaan". Maar als het gevolgd wordt door een onderwerp, dan wordt het voornaamwoord "hij" weggelaten.

Voorbeeld:

- ذَهَبَ بِلَالٌ betekent: "Bilaal ging."[24] En niet: "Bilaal, hij ging."

Op dezelfde manier: «ذَهَبَتْ» betekent "zij ging". Maar als een onderwerp erna volgt, dan wordt het voornaamwoord (*Damier*) "zij" weggelaten.

Voorbeeld:

- ذَهَبَتْ آمِنَةُ betekent: "Aaminah ging."[25] En niet: "Aaminah, zij ging."

In «ذَهَبَ» "hij ging" en «ذَهَبَتْ» "zij ging" wordt er over het onderwerp gezegd dat het **Damier Moestatier** «ضَمِيْرٌ مُسْتَتِرٌ» (*verborgen voornaamwoord*) is.

[21] Een andere mogelijke vertaling: "Hij is gegaan."
[22] Een andere mogelijke vertaling: "Hij is teruggekeerd."
[23] Let op: de verleden tijd van de derde persoon mannelijk enkelvoud wordt als basisvorm genomen.
[24] Een andere mogelijke vertaling: "Bilaal is gegaan."
[25] Een andere mogelijke vertaling: "Aaminah is gegaan."

Aan deze basisvorm van de Maadiy worden achtervoegsels toegevoegd om de andere voornaamwoorden aan te geven. Dit proces wordt **Isnaad** «الْإِسْنَادُ» genoemd.

In deze les leren we de Isnaad van het werkwoord in de Maadiy van de volgende voornaamwoorden:

- ذَهَبَ "Hij ging": het onderwerp is Damier Moestatier.
- ذَهَبَتْ "Zij ging": het onderwerp is Damier Moestatier. De Taa' «ت» is het teken om aan te geven dat het vrouwelijk is.
- ذَهَبُوْا "Zij gingen" (♂): het onderwerp is de Waaw «و». De Alief «ا» achter de Waaw «و» wordt niet uitgesproken.
- ذَهَبْنَ "Zij gingen" (♀): het onderwerp is de Noen «ن».
- ذَهَبْتَ "Jij ging" (♂): het onderwerp is de Ta «تَ».
- ذَهَبْتُ "Ik ging" (♂ & ♀): het onderwerp is de Toe «تُ».

Merk het verschil op tussen de mannelijke en vrouwelijke vormen:

- أَيْنَ بِلَالٌ وَحَامِدٌ وَخَالِدٌ؟ – **ذَهَبُوْا** إِلَى السُّوْقِ (*mannelijk*)
- أَيْنَ آمِنَةُ وَفَاطِمَةُ وَزَيْنَبُ؟ – **ذَهَبْنَ** إِلَى الْمَدْرَسَةِ (*vrouwelijk*)

2) Om een werkwoord in de Maadiy (*verleden tijd*) ontkennend te maken, wordt het partikel *Maa* «مَا» gebruikt.

Voorbeeld:

ذَهَبْتُ إِلَى السُّوْقِ → مَا ذَهَبْتُ إِلَى السُّوْقِ

"Ik ben naar de markt gegaan." "Ik ben niet naar de markt gegaan."

Andere voorbeelden:

- De imam ging niet uit de moskee.[26] مَا خَرَجَ الْإِمَامُ مِنَ الْمَسْجِدِ.
- Bilaal ging naar binnen, maar hij ging niet zitten.[27] دَخَلَ بِلَالٌ وَلٰكِنَّهُ مَا جَلَسَ.

[26] Een andere mogelijke vertaling: "De imam is niet uit de moskee gegaan."
[27] Een andere mogelijke vertaling: "Bilaal is naar binnen gegaan, maar hij heeft niet gezeten."

3) Het verschil tussen «نَعَمْ» en «بَلٰى».

Het woord «بَلٰى» "jawel", "integendeel" wordt gebruikt als antwoord op een ontkennende vraag.

Als aan een moslim wordt gevraagd: «أَلَسْتَ بِمُسْلِمٍ؟» "Ben jij geen moslim?", dan is het antwoord hierop: «بَلٰى، أَنَا مُسْلِمٌ» "Jawel, ik ben een moslim."

Maar als aan een niet-moslim dezelfde vraag wordt gesteld, dan antwoordt hij: «نَعَمْ، لَسْتُ بِمُسْلِمٍ» "Nee, ik ben geen moslim."

Dus als antwoord op een ontkennende vraag betekent «نَعَمْ» "nee" en «بَلٰى» "ja".

In het Duits is er een woord voor «بَلٰى». Dit is "*doch*".

4) «لِأَنَّ» betekent: "omdat".

Voorbeelden:

- Ik ging niet uit het huis, omdat het weer koud is.[28]

مَا خَرَجْتُ مِنَ الْبَيْتِ لِأَنَّ الْجَوَّ بَارِدٌ.

- Ibraahiem ging naar het ziekenhuis, omdat hij ziek is.[29]

ذَهَبَ إِبْرَاهِيمُ إِلَى الْمُسْتَشْفٰى لِأَنَّهُ مَرِيضٌ.

Merk op dat «لِأَنَّ» opgebouwd is uit «لِ» "voor" en «أَنَّ», die een "zus van *Ienna*" is. Het naamwoord na «لِأَنَّ» is dus Mansoeb (*accusatief*).

[28] Een andere mogelijke vertaling: "Ik ben niet uit het huis gegaan, omdat het weer koud is."
[29] Een andere mogelijke vertaling: "Ibraahiem is naar het ziekenhuis gegaan, omdat hij ziek is."

Woordenlijst van les 4

شَايٌ thee

لَا بَأْسَ Moge geen kwaad jou overkomen, het geeft niet

Les 5

In deze les leren we het volgende:

1) De Faa‘iel (*het onderwerp*) van een Djoemlah Fi‘liyyah (*verbale zin*).

We hebben geleerd dat er in het Arabisch twee soorten zinnen zijn: de Djoemlah Ismiyyah en de Djoemlah Fi‘liyyah. Een Djoemlah Ismiyyah begint met een naamwoord en een Djoemlah Fi‘liyyah begint met een werkwoord.

Het onderwerp van een Djoemlah Fi‘liyyah wordt **Faa‘iel** «الْفَاعِلُ» genoemd.

Voorbeeld:

- Bilaal ging. ذَهَبَ بِلَالٌ.

De Faa‘iel is Marfoe‘ (*nominatief*).

De Faa‘iel kan ook een voornaamwoord (*Damier*) zijn:

- ذَهَبُوْا “Zij gingen” (♂): de Faa‘iel is de Waaw «و».
- ذَهَبْتَ “Jij ging” (♂): de Faa‘iel is de Ta «تَ».
- ذَهَبْنَا “Wij gingen”: de Faa‘iel is de Naa «نَا».

Merk op dat in de zin «ذَهَبَ الطُّلَّابُ» “de studenten gingen” het werkwoord «ذَهَبَ» geen Waaw «و» heeft aan het einde, omdat «ذَهَبُوْا» “zij gingen” betekent.

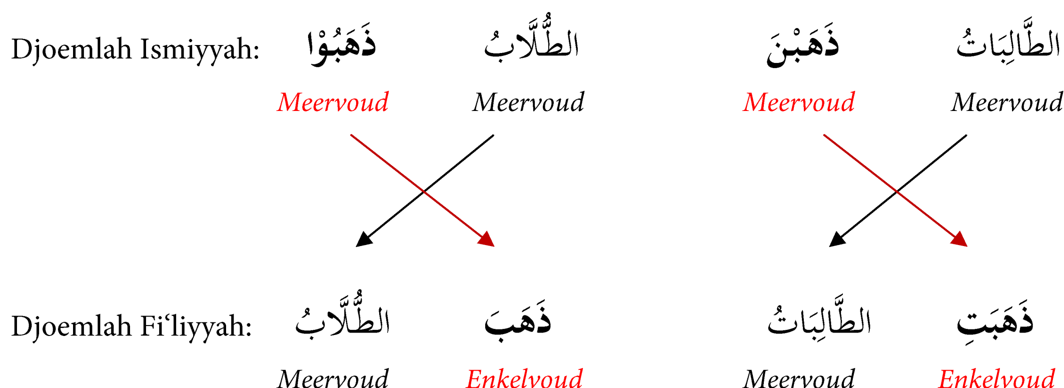
En als we zeggen «ذَهَبُوا الطُّلَّابُ», dan betekent het: “zij de studenten gingen”. Dit is niet correct, omdat er geen twee Faa‘iels (*onderwerpen*) voor een werkwoord kunnen zijn.

Maar we kunnen wel zeggen: «الطُّلَّابُ ذَهَبُوْا». Hier is «الطُّلَّابُ» de Moebtada’ en de zin «ذَهَبُوْا» “zij gingen” is de Gabar.

Hetzelfde geldt ook voor de derde persoon vrouwelijk meervoud:

ذَهَبَتِ الْبَنَاتُ	*of*	الْبَنَاتُ ذَهَبْنَ
“De dochters gingen”		“De dochters gingen”

Leer deze regel:

2) De Maf'oel Bihi (*het lijdend voorwerp*). De Maf'oel Bihi is Mansoeb (*accusatief*).

Voorbeeld:

- De jongen opende de deur. فَتَحَ الْوَلَدُ الْبَابَ.

Hier is het woord «الْبَابَ» de Maf'oel Bihi en dus is het Mansoeb.

Hier zijn wat meer voorbeelden:

- Ik zag Haamied. رَأَيْتُ حَامِدًا.
- De directrice vroeg Zainab. سَأَلَتِ الْمُدِيْرَةُ زَيْنَبَ.
- De man dronk het water. شَرِبَ الرَّجُلُ الْمَاءَ.
- De jongen vroeg zijn moeder. سَأَلَ الْوَلَدُ أُمَّهُ.

Merk op dat de Maf'oel Bihi in het laatste voorbeeld *oemm* «أُمَّـ» is, en dus eindigt het op een "-a" (*Fathah*). En het bezittelijk voornaamwoord *hoe* «ـهُ» "zijn" is geen onderdeel ervan (*oemm*-***a***-*hoe*).

Hier volgen enkele voorbeelden van dit soort:

- Ik zag jouw huis. رَأَيْتُ بَيْتَكَ (بَيْتَ + كَ bait-**a**-ka)
- De student opende zijn boek. فَتَحَ الطَّالِبُ كِتَابَهُ (كِتَابَ + هُ kitaab-**a**-hoe)

De Maf'oel Bihi kan een voornaamwoord (*Damier*) zijn.

Voorbeeld:

- Ik zag Bilaal en ik vroeg hem. رَأَيْتُ بِلَالًا وَسَأَلْتُهُ.

3) De Noen van de Tanwien krijgt een Kasrah als het woord erna met een Hamzatoel Wasl begint.

Voorbeeld:

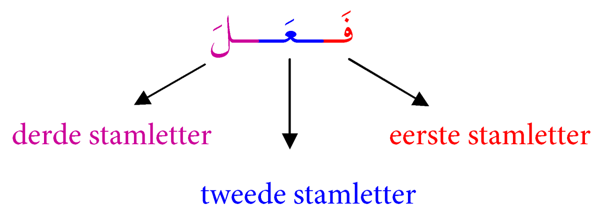
- شَرِبَ حَامِدٌ الْمَاءَ *shariba Haamid-oe-n-**ie**-l-maa'a*

Als de Kasrah hier niet wordt toegevoegd, dan is het moeilijk om de lettercombinatie *-nl* uit te spreken. Dit wordt **Iltiqaa'-oes Saakinain** «اِلْتِقَاءُ السَّاكِنَيْنِ» (*de ontmoeting van twee klinkerloze letters*) genoemd. Wanneer twee klinkerloze letters naast elkaar staan, dan wordt er een Kasrah tussen beide letters geplaatst.

Hier zijn nog meer voorbeelden:

- سَأَلَ بِلَالٌ ابْنَهُ *sa'ala Bilaal-oe-n-**ie**-bna-hoe* (سَأَلَ بِلَالٌ ِنِ ابْنَهُ)
- سَمِعَ فَيْصَلٌ الْأَذَانَ *sami'a Faisal-oe-n-**ie**-l-adhaan-a* (سَمِعَ فَيْصَلٌ ِنِ الْأَذَانَ)

4) We hebben eerder geleerd dat de meeste Arabische werkwoorden slechts uit drie letters bestaan die "stamletters" of "radicalen" worden genoemd. De eerste letter wordt de **eerste stamletter** of **eerste radicaal** genoemd, de tweede wordt de **tweede stamletter** of **tweede radicaal** genoemd en de derde wordt de **derde stamletter** of **derde radicaal** genoemd.

Merk op dat de eerste en de derde stamletter in de Maadiy een Fathah hebben. De tweede stamletter kan een Fathah, Kasrah of Dammah hebben.

Voorbeelden:

- ذَهَبَ ، دَخَلَ ، خَرَجَ
- شَرِبَ ، حَفِظَ ، فَهِمَ

- كَرُمَ ، قَرُبَ ، بَعُدَ

Woordenlijst van les 5

جَيِّدًا	goed	أَكَلَ	hij at
تِيْنٌ	een vijg	خُبْزٌ	brood
فَجْرٌ	dageraad	كَسَرَ	hij brak
عِنَبٌ	een druif	ضَرَبَ	hij sloeg
قَهْوَةٌ	een koffie	غَسَلَ	hij waste
مَوْزٌ	een banaan	شَرِبَ	hij dronk
بَقَّالٌ	een kruidenier	سَمِعَ	hij hoorde
عَصًا	een stok (mv. عِصِيٌّ)	قَتَلَ	hij doodde
حَيَّةٌ	een slang (mv. حَيَّاتٌ)	فَهِمَ	hij begreep
سُؤَالٌ	een vraag (mv. أَسْئِلَةٌ)	سَبُّوْرَةٌ	een schrijfbord
دُكَّانٌ	een winkel (mv. دَكَاكِيْنُ)	دَخَلَ	hij kwam binnen
جَوَابٌ	een antwoord (mv. أَجْوِبَةٌ)	حَفِظَ	hij memoriseerde

Les 6

In deze les leren we het volgende:

1) «ذَهَبْتِ» betekent: “jij ging”, “jij bent gegaan” (*vrouwelijk enkelvoud*) *Dhahab-**tie**.*

2) De getallen 11 tot 20 met een vrouwelijke Ma‘doed.[30] In les 3 hebben we deze getallen met een mannelijke Ma‘doed geleerd. De regels met betrekking tot deze getallen met een vrouwelijke Ma‘doed zijn daar ook in vermeld.

Samengevat:

(a) 11 en 12: beide delen van het getal komen overeen met de Ma‘doed.

Voorbeelden:

- Elf studenten — أَحَدَ عَشَرَ طَالِبًا
- Elf studentes — إِحْدَى عَشْرَةَ طَالِبَةً
- Twaalf studenten — اِثْنَا عَشَرَ طَالِبًا
- Twaalf studentes — اِثْنَتَا عَشْرَةَ طَالِبَةً

Merk op dat de letter Shien «ش» een Fathah heeft in «عَشَرَ» en een Soekoen in «عَشْرَةَ».

(b) 13 tot en met 19: in deze getallen komt het tweede deel van het getal overeen met de Ma‘doed, en het eerste deel niet.

Voorbeelden:

- Dertien studenten — ثَلَاثَةَ عَشَرَ طَالِبًا
- Dertien studentes — ثَلَاثَ عَشْرَةَ طَالِبَةً
- Achttien studenten — ثَمَانِيَةَ عَشَرَ طَالِبًا
- Achttien studentes — ثَمَانِيْ عَشْرَةَ طَالِبَةً

In «ثَمَانِيْ عَشْرَةَ» heeft het woord «ثَمَانِيْ» een Soekoen.

[30] Ma‘doed is datgene wat geteld wordt (*het getelde ding*).

3) «أَيٌّ» betekent: “welk(e)”.

We hebben dit woord in deel 1 geleerd.[31] Het is altijd Moedaaf en het naamwoord (*Ism*) dat erna komt, is Madjroer (*genitief*) omdat het Moedaaf Ilaih is.

Voorbeelden:

- Welke student ging naar buiten? أَيُّ طَالِبٍ خَرَجَ؟
- Welk boek heb je gelezen? أَيَّ كِتَابٍ قَرَأْتَ؟
- Met welke pen heb je geschreven? بِأَيِّ قَلَمٍ كَتَبْتَ؟

Merk op dat het woord «أَيّ» in de eerste zin Marfoe‘ (*nominatief*) is, omdat het Moebtada’ is.

In de tweede zin is het Mansoeb (*accusatief*), omdat het Maf‘oel Bihi (*lijdend voorwerp*) is.

In de derde zin is het Madjroer (*genitief*), omdat het vooraf wordt gegaan door de Harf Djarr (*voorzetsel*) «بِـ».

4) «أَظُنُّ» betekent: “ik denk”.

Voorbeeld:

- Ik denk dat zij naar Makkah is gegaan. أَظُنُّ أَنَّهَا ذَهَبَتْ إِلَى مَكَّةَ.

«أَنَّ» is een zus van *Ienna* «إِنَّ». Haar Ism is dus Mansoeb en haar Gabar is Marfoe‘.

Voorbeelden:

- Ik denk dat Haamied ziek is. أَظُنُّ أَنَّ حَامِدًا مَرِيْضٌ.
- Ik denk dat de imam nieuw is. أَظُنُّ أَنَّ الْإِمَامَ جَدِيْدٌ.
- Ik denk dat Faatimah afwezig is. أَظُنُّ أَنَّ فَاطِمَةَ غَائِبَةٌ.
- Ik denk dat jij moe bent. أَظُنُّ أَنَّكَ مُتْعَبٌ.

[31] Zie: deel 1, les 14 punt 7 van het begeleidende boek.

5) «قَالَ: إِنَّكَ أَحْسَنُ طَالِبٍ فِي الْفَصْلِ» betekent: "Hij zei: 'Voorwaar, jij bent de beste student van de klas.'"

Merk op dat na «قَالَ» het partikel «إِنَّ» wordt gebruikt, en niet «أَنَّ».

6) «لِمَ» betekent: "waarom".

Als dit woord alleen staat, dan wordt er een "h" «ـه» achter toegevoegd: «لِمَهْ؟».

Deze "h" «ـه» wordt **Haa-oes Sakt** «هَاءُ السَّكْتِ» (*de Haa van de stilte*) genoemd.

7) In deel 1 hebben we enkele voorbeelden van bijvoeglijke naamwoorden geleerd die op "-aan" «ان» eindigen.[32]

Voorbeelden:

- جَوْعَانُ "hongerig"
- عَطْشَانُ "dorstig"
- غَضْبَانُ "boos"

De vrouwelijke vorm van zulke bijvoeglijke naamwoorden is conform het patroon «فَعْلَى».

En het meervoud van zowel de mannelijke als vrouwelijke vorm is conform het patroon «فِعَالٌ».

Voorbeelden:

	Enkelvoud	*Meervoud*
Mannelijk:	بِلَالٌ جَوْعَانُ "Bilaal is hongerig"	الرِّجَالُ جِيَاعٌ "De mannen zijn hongerig"
Vrouwelijk:	آمِنَةُ جَوْعَى "Aaminah is hongerig"	النِّسَاءُ جِيَاعٌ "De vrouwen zijn hongerig"

[32] Zie: deel 1, les 9a punt 2 van het begeleidende boek.

Merk op dat het meervoud van «كَسْلَانُ» en «كَسْلَى» als volgt is: «كُسَالَى» "lui".

Een voorbeeld uit de Koran:

- ﴿ وَإِذَا قَامُوٓاْ إِلَى ٱلصَّلَوٰةِ قَامُواْ كُسَالَىٰ ﴾ {En wanneer zij opstaan voor het gebed, staan zij lui op.}[33]

8) «هَاتِ» betekent: "Geef!", "Breng!"

Merk zijn koppeling aan de andere voornaamwoorden van de tweede persoon **op:**

	Enkelvoud	*Meervoud*
Mannelijk:	**يَا أَحْمَدُ هَاتِ**	**يَا إِخْوَانُ هَاتُوْا**
Vrouwelijk:	**يَا زَيْنَبُ هَاتِيْ**	**يَا أَخَوَاتُ هَاتِيْنَ**

9) «خُذْ» betekent: "Pak!" Je zult de gebiedende wijs van een werkwoord in les 14 leren.

10) «فَفَرِحَ بِي الْمُدَرِّسُ كَثِيْرًا» betekent: "Dus de leraar was erg tevreden met mij."

Hier betekent «فَـ» "dus" en «بِيْ» "met mij".

Merk op:

- «فَرِحْتُ بِكَ» "Ik was tevreden met jou."
- «فَرِحُوْا بِنَا» "Zij waren tevreden met ons."
- «أَفَرِحْتَ بِهِ؟» "Was jij tevreden met hem?"

11) Merk op dat «ذهبت» op vier manieren kan worden gelezen met vier verschillende betekenissen:

(a) «ذَهَبَتْ» "Zij ging" (*dhahab-**at***)

(b) «ذَهَبْتَ» "Jij ging" (♂) (*dhahab-**ta***)

(c) «ذَهَبْتِ» "Jij ging" (♀) (*dhahab-**tie***)

(d) «ذَهَبْتُ» "Ik ging" (*dhahab-**toe***)

[33] Soerah an-Nisaa', Vers 142 (Soerah 4:142).

Woordenlijst van les 6

سِنٌّ	een tand (mv. أَسْنَانٌ)	كَوٰى	hij streek
كَلِمَةٌ	een woord (mv. كَلِمَاتٌ)	جَاءَ	hij kwam
سُوْرَةٌ	een Soerah (mv. سُوَرٌ)	فَرِحَ	hij was blij
عِمَارَةٌ	een gebouw (mv. عِمَارَاتٌ)	خَادِمٌ	een dienaar
مَجَلَّةٌ	een tijdschrift	خَادِمَةٌ	een dienares
يَا بُنَيَّ	"O mijn zoontje!"	فَقَطْ	alleen, slechts
شَقَّةٌ	een flat, appartement	مَسْرُوْرٌ	tevreden, blij, verheugd

رَاكِبٌ een passagier in een bus, trein, vliegtuig, etc. (mv. رُكَّابٌ)

فَهِمْتُهُ جَيِّدًا Ik heb het goed begrepen.

زَادَكَ اللهُ عِلْمًا Moge Allah jouw kennis vermeerderen.

مَا شَاءَ اللهُ *letterlijk:* "Wat Allah wil". Het is een uitdrukking van verbazing.

Les 7

In deze les leren we het volgende:

1) «ذَهَبْتُمْ» betekent: “jullie gingen”, “jullie zijn gegaan” (♂)[34] (*dhahab-**toem***).

«أَكَلْتُمْ» betekent: “jullie aten”, “jullie hebben gegeten” (♂).

Voorbeeld:

- Wat hebben jullie gegeten, o broeders? مَاذَا أَكَلْتُمْ يَا إِخْوَانُ؟

2) «ذَهَبْتُنَّ» betekent: “jullie gingen”, “jullie zijn gegaan” (♀)[35] (*dhahab-**toenna***).

«قَرَأْتُنَّ» betekent: “jullie lazen”, “jullie hebben gelezen” (♀).

Voorbeeld:

- Hebben jullie dit tijdschrift gelezen, o zusters? أَقَرَأْتُنَّ هٰذِهِ الْمَجَلَّةَ يَا أَخَوَاتُ؟

3) «ذَهَبْنَا» betekent: “wij gingen”, “wij zijn gegaan” (*dhahab-**naa***).

«سَمِعْنَا» betekent: “wij hoorden”, “wij hebben gehoord”.

Voorbeeld:

- Wij hebben de Adhaan niet gehoord. مَا سَمِعْنَا الْأَذَانَ.

[34] Mannelijk meervoud.
[35] Vrouwelijk meervoud.

4) «رَأَيْتُمُوْهُ» betekent: "Jullie zagen hem."[36]

Wij zeggen:

- رَأَيْتُهُ "Ik zag hem."[37] (*ra'ai**toe**-hoe*)
- رَأَيْتَهُ "Jij zag hem."[38] (♂) (*ra'ai**ta**-hoe*) [*mannelijk enkelvoud*]
- رَأَيْتِهِ "Jij zag hem."[39] (♀) (*ra'ai**tie**-hie*) [*vrouwelijk enkelvoud*]

Merk op dat in het laatste voorbeeld het voornaamwoord «ـهُ» "*hoe*"[40] veranderd is in «ـهِ» "*hie*". Deze verandering vindt plaats omwille van de vocale harmonie.

De combinatie "*tie-hie*" «تِهِ» klinkt beter dan "*tie-hoe*" «تِهُ».

Hier volgen enkele voorbeelden van dit soort verandering:

- بَيْتُهُ "*baitoe-**hoe***" maar: فِيْ بَيْتِهِ "*baitie-**hie***" (i.p.v.: "*fie baitie-hoe*")
- مِنْهُ "*mien-**hoe***" maar: فِيْهِ "*fie-**hie***"

Zoals je in deze voorbeelden hebt gezien, wordt de Nasb voornaamwoord direct aan het werkwoord toegevoegd.

Maar bij een werkwoord met het voornaamwoord van de tweede persoon mannelijk meervoud, zoals «رَأَيْتُمْ», dient een Waaw «و» tussen het werkwoord en het voornaamwoord te worden toegevoegd.

---

[36] Een andere mogelijke vertaling: "Jullie hebben hem gezien."

[37] Een andere mogelijke vertaling: "Ik heb hem gezien."

[38] Een andere mogelijke vertaling: "Jij hebt hem gezien."

[39] Een andere mogelijke vertaling: "Jij hebt hem gezien."

[40] De Dammah van «ـهُ» is lang wanneer het vooraf wordt gegaan door een korte klinker.

Voorbeelden: «لَهُ» "la hoe" ، «رَأَيْتُهُ» "ra'aitoe hoe".

De Dammah is kort wanneer het vooraf wordt gegaan door een medeklinker of een lange klinker.

Voorbeelden: «مِنْهُ» "mien hoe" ، «كَتَبُوْهُ» "kataboe-hoe".

Deze regel is ook van toepassing op «ـهِ».

Voorbeeld: «بِهِ» "bie hie". Maar: «فِيْهِ» "fie hie".

Voorbeelden:

- رَأَيْتُمُوْهُ "Jullie zagen hem." (*ra'aitoem-**oe**-hoe*)
- رَأَيْتُمُوْهُمْ "Jullie zagen hen." (*ra'aitoem-**oe**-hoem*)
- رَأَيْتُمُوْهَا "Jullie zagen haar." (*ra'aitoem-**oe**-haa*)
- رَأَيْتُمُوْهُنَّ "Jullie zagen hen." (*ra'aitoem-**oe**-hoenna*)

Hier zijn wat meer voorbeelden:

- غَسَلْتُمْ + هُ → غَسَلْتُمُوْهُ "Jullie wasten het."
- قَتَلْتُمْ + هُمْ → قَتَلْتُمُوْهُمْ "Jullie doodden hen."
- سَأَلْتُمْ + هَا → سَأَلْتُمُوْهَا "Jullie vroegen haar."

5) «كَانَ» betekent: "hij was". Dit woord wordt in een Djoemlah Ismiyyah gebruikt.

Voorbeeld:

- بِلَالٌ فِي الْفَصْلِ "Bilaal **is** in de klas." → كَانَ بِلَالٌ فِي الْفَصْلِ "Bilaal **was** in de klas."
- الْمُدَرِّسُ فِي الْمَكْتَبَةِ "De leraar **is** in de bibliotheek." → كَانَ الْمُدَرِّسُ فِي الْمَكْتَبَةِ "De leraar **was** in de bibliotheek."
- الْقَلَمُ تَحْتَ الْكِتَابِ "De pen **is** onder het boek." → كَانَ الْقَلَمُ تَحْتَ الْكِتَابِ "De pen **was** onder het boek."
- زَيْنَبُ فِي الْمَطْبَخِ "Zainab **is** in de keuken." → كَانَتْ زَيْنَبُ فِي الْمَطْبَخِ "Zainab **was** in de keuken."

Je zult hier opmerken dat de Gabar in elk van deze voorbeelden een zinsnede is:
«فِي الْفَصْلِ» ، «فِي الْمَكْتَبَةِ» ، «تَحْتَ الْكِتَابِ» ، «فِي الْمَطْبَخِ».

Er vindt geen verandering plaats in een zinsnede na de introductie van «كَانَ».

Maar als de Gabar een naamwoord (*Ism*) is, dan wordt het Mansoeb (*accusatief*) na de introductie van «كَانَ».

Voorbeeld

- بِلَالٌ مَرِيْضٌ "Bilaal is ziek." → كَانَ بِلَالٌ مَرِيْضًا "Bilaal was ziek."

In les 25 zul je hierover meer leren, *In Shaa' Allah.*

6) Merk het volgende op:

- رَجُلٌ ذُوْ لِحْيَةٍ "Een bebaarde man"
- الرَّجُلُ ذُو اللِّحْيَةِ "De bebaarde man"

In het eerste voorbeeld zegt «ذُوْ» iets over een onbepaald naamwoord en in het tweede voorbeeld zegt het iets over een bepaald naamwoord: «الرَّجُلُ». We weten dat het bijvoeglijk naamwoord van een bepaald naamwoord ook bepaald dient te zijn.

Maar «ذُوْ» is Moedaaf en kan geen «اَلْ» krijgen.[41] Om dit probleem om te lossen, wordt de Moedaaf Ilaih bepaald gemaakt door «اَلْ» toe te voegen.

Dus in «رَجُلٌ ذُوْ لِحْيَةٍ» blijft de Moedaaf Ilaih onbepaald «لِحْيَةٍ», en in «الرَّجُلُ ذُو اللِّحْيَةِ» wordt de Moedaaf Ilaih bepaald «اللِّحْيَةِ».

Hier zijn wat meer voorbeelden:

- Ik heb een boek met een mooi kaft. عِنْدِيْ كِتَابٌ ذُوْ غِلَافٍ جَمِيْلٍ.
- Het boek met het mooie kaft is duur. الْكِتَابُ ذُو الْغِلَافِ الْجَمِيْلِ غَالٍ.
- In ons dorp is er een moskee met één minaret. فِيْ قَرْيَتِنَا مَسْجِدٌ ذُوْ مَنَارَةٍ وَاحِدَةٍ.
- De moskee met één minaret is oud. الْمَسْجِدُ ذُو الْمَنَارَةِ الْوَاحِدَةِ قَدِيْمٌ.

[41] Zie: deel 1, les 5 punt 1 van het begeleidende boek.

7) De letter Miem in «أَنْتُمْ» ، «كِتَابُكُمْ» ، «هُمْ» ، «كِتَابُهُمْ» ، «ذَهَبْتُمْ» heeft een Soekoen.

Deze Soekoen verandert in een Dammah wanneer het gevolgd wordt door een Hamzatoel Wasl.

Voorbeelden:

- بَيْتُكُمْ → بَيْتُكُمُ الْجَدِيْدُ (*bait-oe-koem-**oe**-l-djadied-oe*)
- رَأَيْتُمْ → أَرَأَيْتُمُ الْإِمَامَ ؟ (*a ra'aitoem-**oe**-l-imaam-a*)
- كِتَابُهُمْ → كِتَابُهُمُ الْقَدِيْمُ (*kitaab-oe-hoem-**oe**-l-qadiem-oe*)
- سَأَلْتُمْ → أَسَأَلْتُمُ ابْنَهُ ؟ (*a sa'altoem-**oe**-bna-hoe*)

8) «أَبْشِرْ» betekent letterlijk: "wees blij met het goede nieuws".

Het wordt gezegd als antwoord op een verzoek en het impliceert het volgende:
"Maak je geen zorgen. Je zult krijgen wat je wilt."

9) «ثُلُثٌ» betekent: "een derde".

De volgende breuken zijn conform het patroon «فُعْلٌ»:

- ثُلُثٌ	"een derde"	- سُبْعٌ	"een zevende"
- رُبْعٌ	"een vierde"	- ثُمْنٌ	"een achtste"
- خُمْسٌ	"een vijfde"	- تُسْعٌ	"een negende"
- سُدُسٌ	"een zesde"	- عُشْرٌ	"een tiende"

De Dammah op de tweede letter van het patroon wordt meestal weggelaten.[42] Maar bij «ثُلُثٌ» en «سُدُسٌ» blijft de Dammah staan.

[42] In plaats van de Dammah wordt er een Soekoen op geplaatst.

Woordenlijst van les 7

بَحَثَ عَنْ hij zocht	نِصْفٌ helft
وَضَعَ hij legde, hij plaatste	مَشٰى hij liep
وَجَدَ hij vond, hij trof aan	عَصِيْرٌ een sap
نَظَّارَةٌ een bril (mv. نَظَّارَاتٌ)	الْبَارِحَةَ gisteren
عَجَلَةٌ een wiel (mv. عَجَلٌ)	صَبَاحٌ ochtend
لِحْيَةٌ een baard (mv. لِحًى، لُحًى)	صَابُوْنٌ een zeep
عَالٍ hoog, luid (♀: عَالِيَةٌ)	أَخَذَ hij pakte
مِكْنَسَةٌ een bezem (mv. مَكَانِسُ)	مُلَوَّنٌ gekleurd
مَنَارَةٌ een minaret (mv. مَنَائِرُ)	كُرَةُ الْقَدَمِ voetbal
سُلَّمٌ een trap, ladder (mv. سَلَالِمُ)	كُرَةُ السَّلَّةِ basketbal
إِذَاعَةٌ een omroep, radio (mv. إِذَاعَاتٌ)	بُرْتُقَالٌ een sinaasappel
صُوْرَةٌ een afbeelding, foto (mv. صُوَرٌ)	الْأُسْبُوْعُ الْمَاضِيْ vorige week

Les 8

Dit is een herhalingsles. In deze les kijken we terug naar de Maadiy (*verleden tijd*) die gekoppeld wordt aan alle voornaamwoorden (*Damaa-ier*), met uitzondering van het tweevoud. De koppeling aan het tweevoud wordt in les 30 behandeld.

Hieronder volgt een schematisch overzicht:

ذَهَبَ (ذَهَبَ = فِعْلٌ + ضَمِيْرٌ مُسْتَتِرٌ = فَاعِلٌ).

ذَهَبُوْا (ذَهَبَ = فِعْلٌ + وْ = فَاعِلٌ).

ذَهَبَتْ (ذَهَبَ = فِعْلٌ + تْ = عَلَامَةُ التَّأْنِيْثِ + ضَمِيْرٌ مُسْتَتِرٌ = فَاعِلٌ).

ذَهَبْنَ (ذَهَبَ = فِعْلٌ + نَ = فَاعِلٌ).

ذَهَبْتَ (ذَهَبَ = فِعْلٌ + تَ = فَاعِلٌ).

ذَهَبْتُمْ (ذَهَبَ = فِعْلٌ + تُ = فَاعِلٌ + مْ = عَلَامَةُ الْجَمْعِ).

ذَهَبْتِ (ذَهَبَ = فِعْلٌ + تِ = فَاعِلٌ).

ذَهَبْتُنَّ (ذَهَبَ = فِعْلٌ + تُ = فَاعِلٌ + نَّ = عَلَامَةُ الْجَمْعِ).

ذَهَبْتُ (ذَهَبَ = فِعْلٌ + تُ = فَاعِلٌ).

ذَهَبْنَا (ذَهَبَ = فِعْلٌ + نَا = فَاعِلٌ).

Les 9

In deze les leren we het volgende:

1) De Nasb uitgang (*accusatief*)[43] van het ongebroken vrouwelijk meervoud. We hebben geleerd dat de normale Nasb uitgang van een naamwoord op een "-a" (*Fathah*) eindigt.

Voorbeelden:

- إِنَّ الْبَيْتَ جَدِيْدٌ "Voorwaar, het huis is nieuw."
- قَرَأْتُ الْكِتَابَ "Ik heb het boek gelezen.", "Ik las het boek."

Nu leren we dat de Nasb uitgang van een naamwoord van het ongebroken vrouwelijk meervoud op een "-ie" (*Kasrah*) eindigt, in plaats van op een "-a" (*Fathah*).

Voorbeeld:

- Ik zag de zonen en de dochters. رَأَيْتُ الْأَبْنَاءَ وَالْبَنَاتِ.

In deze zin zijn «الْأَبْنَاءَ» en «الْبَنَاتِ» het lijdend voorwerp van het werkwoord «رَأَيْتُ». Zij zijn daarom Mansoeb (*accusatief*). Het naamwoord «الْأَبْنَاءَ» heeft de regelmatige "a-uitgang", maar het naamwoord «الْبَنَاتِ» heeft een "ie-uitgang" omdat het ongebroken vrouwelijk meervoud is dat eindigt op "-aat" «ـَاتْ».

Hier volgen nog meer voorbeelden:

- Allah heeft de hemelen en de aarde geschapen. خَلَقَ اللهُ السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضَ.
  (*as-samaawaat-**ie** wa l-ard-**a***)
- Ik las de boeken, kranten en tijdschriften. قَرَأْتُ الْكُتُبَ وَالصُّحُفَ وَالْمَجَلَّاتِ.
  (*al-koetoeb-**a** was-soehoef-**a** wa l-madjallaat-**ie***)
- Voorwaar, de broeders en zusters zijn thuis. إِنَّ الْإِخْوَةَ وَالْأَخَوَاتِ فِي الْبَيْتِ.
  (*al-iekhwat-**a** wal-akhawaat-**ie***)

[43] Met "uitgang" wordt bedoeld: het eind van een woord.

Onthoud dat de Nasb en Djarr uitgangen er hetzelfde uitzien in het ongebroken vrouwelijk meervoud.

Voorbeeld:

- Voorwaar, de studentes zijn in de bussen. إِنَّ الطَّالِبَاتِ فِي الْحَافِلَاتِ.

Hier is «الطَّالِبَاتِ» Mansoeb, vanwege «إِنَّ». En «الْحَافِلَاتِ» is Madjroer vanwege de Harf Djarr (*voorzetsel*) «فِيْ», maar beide eindigen op een "-ie" (*Kasrah*).

2) We hebben geleerd dat «رَأَيْتُكَ» "ik zag jou"[44] betekent, en «رَأَيْتُهُ» "ik zag hem".[45] Nu leren we het gebruik van het voornaamwoord (*Damier*) van de eerste persoon: "mij".

Merk het volgende op:

- Jij zag mij.[46] رَأَيْتَنِيْ.
- Allah schiep mij.[47] خَلَقَنِي اللهُ.
- De leraar vroeg mij.[48] سَأَلَنِي الْمُدَرِّسُ.

Het voornaamwoord van de eerste persoon is alleen "-ie" «ـيْ», maar een Noen «ـنِـ» wordt tussen het werkwoord en het voornaamwoord "-ie" «ـيْ» geplaatst, zodat de laatste klinker van het werkwoord niet beïnvloed raakt door de "-ie" «ـيْ».

Zoals we weten, is "jij zag" «رَأَيْتَ» (*ra'aita*) voor mannelijk enkelvoud, en «رَأَيْتِ» (*ra'aiti*) voor vrouwelijk enkelvoud.

Als we zeggen: *"ra'ait**a**-ie"* of *"ra'ait**i**-ie"*, dan vereist het Arabisch fonetische systeem dat de klinker "-a" of "-ie" vóór het voornaamwoord "-ie" wordt weggelaten. Het werkwoord wordt dus in beide gevallen *"ra'ait-ie"*, waardoor het verschil tussen de mannelijke en vrouwelijke vorm verloren zal gaan. Dit is de reden waarom een Noen "-**n**" tussen het werkwoord en het voornaamwoord "-ie" wordt geplaatst (*"ra'aita-**n**-ie"*, *"ra'aiti-**n**-ie"*).

Deze Noen wordt **Noen al-Wiqaayah** «نُوْنُ الْوِقَايَةِ» (*de Noen van de bescherming*) genoemd, omdat het de laatste klinker van het werkwoord tegen weglating beschermt.

[44] Een andere mogelijke vertaling: "Ik heb jou gezien."
[45] Een andere mogelijke vertaling: "Ik heb hem gezien."
[46] Een andere mogelijke vertaling: "Jij hebt mij gezien."
[47] Een andere mogelijke vertaling: "Allah heeft mij geschapen."
[48] Een andere mogelijke vertaling: "De leraar heeft aan mij gevraagd."

3) Hoe zeggen we in het Arabisch: “*Wat is deze auto mooi!*”, “*Wat een mooie auto is dit!*”?

Dit wordt in het Arabisch geuit door: «مَا أَجْمَلَ هٰذِهِ السَّيَّارَةَ!».

Dit wordt **Fi‘l at-Ta‘adjdjoeb** «فِعْلُ التَّعَجُّبِ» (*het werkwoord van verbazing*) genoemd.

Het heeft de vorm van: «مَا أَفْعَلَهُ!».

Je kunt het voornaamwoord (*Damier*) «هُ» of elk ander voornaamwoord in de Nasb vorm gebruiken; of je kunt het vervangen door een naamwoord (*Ism*) in de Mansoeb positie.

Voorbeelden:

- Wat ben jij goed![49] مَا أَطْيَبَكَ!
- Wat is zij arm![50] مَا أَفْقَرَهَا!
- Wat zijn de sterren veel![51] مَا أَكْثَرَ النُّجُوْمَ!
- Wat is deze les makkelijk![52] مَا أَسْهَلَ هٰذَا الدَّرْسَ!

4) In deel 1 hebben we geleerd dat het naamwoord na «يَا» slechts één Dammah krijgt.[53]

Voorbeelden:

- يَا حَامِدُ! “O Haamied!”
- يَا بِلَالُ! “O Bilaal!”
- يَا أُسْتَاذُ! “O leraar!”
- يَا وَلَدُ! “O kind!”

[49] Een andere mogelijke vertaling: “Wat goed ben jij!”
[50] Een andere mogelijke vertaling: “Wat arm is zij!”
[51] Een andere mogelijke vertaling: “Wat talrijk zijn de sterren!”
[52] Een andere mogelijke vertaling: “Wat makkelijk is deze les!”
[53] Zie: deel 1, les 5 punt 3 van het begeleidende boek.

Nu leren we dat het naamwoord Mansoeb is, wanneer het naamwoord na «يَا» Moedaaf is.

Voorbeelden:

- O dochter van Bilaal! يَا بِنْتَ بِلَالٍ!
- O zus van Mohammed! يَا أُخْتَ مُحَمَّدٍ!
- O zoon van mijn broer! يَا ابْنَ أَخِيْ!
- O Heer van de Kaʿbah! يَا رَبَّ الْكَعْبَةِ!
- O dienaar van Allah! يَا عَبْدَ اللهِ!
- O Aboe Bakr![54] يَا أَبَا بَكْرٍ!
- O onze Heer! يَا رَبَّنَا!

5) We hebben in deel 1 geleerd dat het naamwoord dat na «كَمْ» "hoeveel" komt, in het enkelvoud staat en Mansoeb is.[55]

Maar als het woord «كَمْ» vooraf wordt gegaan door een Harf Djarr (*voorzetsel*), dan mag het naamwoord erna Mansoeb of Madjroer zijn.

Voorbeelden:

- Hoeveel riyals heb jij? كَمْ رِيَالًا عِنْدَكَ؟
- Hoeveel riyals kost dit? بِكَمْ رِيَالًا\رِيَالٍ هٰذَا؟

In het laatste voorbeeld zijn «رِيَالًا» en «رِيَالٍ» beide toegestaan, vanwege de Harf Djarr «بِـ».

Op dezelfde manier kunnen we zeggen:

- In hoeveel dagen? فِيْ كَمْ يَوْمًا\يَوْمٍ؟

---

[54] Letterlijke vertaling: "O vader van Bakr". Merk op dat de Mansoeb vorm van «أَبُوْ» als volgt is: «أَبَا».
[55] Zie: deel 1, les 18 punt 2 van het begeleidende boek.

6) Wanneer de vragende *Maa* «مَا» vooraf wordt gegaan door een Harf Djarr, dan vervalt de Alief van *Maa* «مَا».

Voorbeelden:

- بِ + مَا → بِمَ "Met wat?"
- لِ + مَا → لِمَ "Voor wat?", "Waarom?"

- مِنْ + مَا → مِمَّ "Van wat?"

Merk op dat de Noen van «مِنْ» geassimileerd is aan de Miem van «مَا» (mien + maa → miemma).

- عَنْ + مَا → عَمَّ "Over wat?"

Merk op dat de Noen van «عَنْ» geassimileerd is aan de Miem van «مَا» ('an + maa → 'amma).

7) We hebben de betrekkelijke voornaamwoorden «الَّذِيْ» "die", "welk", "wie", "dat" (*mannelijk enkelvoud*) en «الَّتِيْ» "die", "welk", "wie", "dat" (*vrouwelijk enkelvoud*) geleerd. Nu zullen we hun meervoudsvorm leren.

Het meervoud van «الَّذِيْ» is: «الَّذِيْنَ» (*mannelijk meervoud*).

Het meervoud van «الَّتِيْ» is: «اللَّاتِيْ» (*vrouwelijk meervoud*).

Hier volgen enkele voorbeelden:

Mannelijk enkelvoud:

- De man die uit het kantoor van de directeur ging, is een nieuwe leraar.

الرَّجُلُ الَّذِيْ خَرَجَ مِنْ مَكْتَبِ الْمُدِيْرِ مُدَرِّسٌ جَدِيْدٌ.

Mannelijk meervoud:

- De mannen die uit het kantoor van de directeur gingen, zijn nieuwe leraren.

الرِّجَالُ الَّذِيْنَ خَرَجُوْا مِنْ مَكْتَبِ الْمُدِيْرِ مُدَرِّسُوْنَ جُدُدٌ.

Vrouwelijk enkelvoud:

- De studente die voor de lerares zat, is de dochter van de directrice.

الطَّالِبَةُ الَّتِيْ جَلَسَتْ أَمَامَ الْمُدَرِّسَةِ بِنْتُ الْمُدِيْرَةِ.

Vrouwelijk enkelvoud:

- De studentes die voor de lerares zaten, zijn de dochters van de directrice.

الطَّالِبَاتُ اللَّاتِيْ جَلَسْنَ أَمَامَ الْمُدَرِّسَةِ بَنَاتُ الْمُدِيْرَةِ.

8) We hebben geleerd dat het partikel «أَ» een zin in een vraag verandert. Als het naamwoord dat erna komt «الْ» heeft, dan verandert het in: «آ».

Voorbeelden:

- الْمُدَرِّسُ قَالَ لَكَ → آلْمُدَرِّسُ قَالَ لَكَ؟ "Zei de leraar tegen jou?"
  (***aa**l-moedarris-oe?*)

- الْيَوْمَ رَأَيْتَهُ → آلْيَوْمَ رَأَيْتَهُ؟ "Zag je hem vandaag?"
  (***aa**l-yaum-a?*)

Maar:

- هٰذَا الطَّالِبُ سَأَلَكَ → أَهٰذَا الطَّالِبُ سَأَلَكَ؟ "Vroeg deze student aan jou?"
  (***a** haadhaa?*)

Samengevat: «آلْ» = «الْ» + «أَ».

9) De laatste «ى» die als een Alief wordt uitgesproken, wordt als een Alief geschreven wanneer een Djarr (*genitief*) of Nasb (*accusatief*) voornaamwoord aan het woord wordt toegevoegd.

Voorbeelden:

- مَعْنًى "betekenis" → مَعْنَاهُ "zijn betekenis"
- كَوٰى "hij streek" → كَوَاهُ "hij streek het"

10) «الطُّلَّابُ الْجُدُدُ الْخَمْسَةُ» betekent: “de vijf nieuwe studenten”.

Hier wordt het getal «الْخَمْسَةُ» als een bijvoeglijk naamwoord gebruikt. Het komt dus ná de Maʿdoed te staan.

Hier zijn wat meer voorbeelden:

- De vier boeken. الْكُتُبُ الْأَرْبَعَةُ.
- De tien mannen. الرِّجَالُ الْعَشَرَةُ.
- De zes authentieke boeken (van Hadith).[56] الصِّحَاحُ السِّتَّةُ.
- De vijf zusters. الْأَخَوَاتُ الْخَمْسُ.

11) «أَإِلَى الْمُدِيْرِ ذَهَبْتُمْ؟»: hier zijn de woorden «إِلَى الْمُدِيْرِ» naar voren gebracht omwille van benadrukking.

Merk het volgende op:

- Ik zag Bilaal. (*zonder benadrukking*) رَأَيْتُ بِلَالًا.
- Het was Bilaal die ik zag. (*met benadrukking*) بِلَالًا رَأَيْتُ.

De tweede zinsconstructie wordt gebruikt wanneer er sprake is van twijfel of ontkenning.

[56] Met “de zes authentieke boeken van Hadith” wordt verwezen naar de volgende zes Hadith-compilaties:

1. Sahieh al-Boekhari «صَحِيْحُ الْبُخَارِيِّ»
2. Sahieh Moeslim «صَحِيْحُ مُسْلِمٍ»
3. Soenan at-Tirmidhi «سُنَنُ التِّرْمِذِيِّ»
4. Soenan Ibn Maadjah «سُنَنُ ابْنِ مَاجَهْ»
5. Soenan Abie Daawoed «سُنَنُ أَبِيْ دَاوُدَ»
6. Soenan an-Nasaa-ie «سُنَنُ النَّسَائِيِّ»

Woordenlijst van les 9

نَارٌ	vuur
جَانٌّ	djinn
طِيْنٌ	modder
هٰكَذَا	zoals dit
خَلَقَ	hij schiep
رَنَّ	hij rinkelde
رَفَعَ	hij hief, hij tilde op
عِدَّةٌ	aantal, enkele, paar
حَضَرَ	hij was aanwezig, hij woonde bij
كَذٰلِكَ	zoals dat, tevens, ook, evenzo, zo
عَلَاقَةٌ	betrekking, relatie (mv. عَلَاقَاتٌ)
أَحْسَنْتَ	Je hebt het goed gedaan, Goed gedaan!
جَرَسٌ	een bel (mv. أَجْرَاسٌ)
قَائِمَةٌ	een lijst (mv. قَوَائِمُ)
مُخْتَلِطٌ	gemengd
لَحْظَةٌ	een moment
حَدِيْدٌ	ijzer (metaal)
مَعْنًى	een betekenis
عَاصِمَةٌ	een hoofdstad
عِدَّةُ أَسْئِلَةٍ	een aantal vragen
عِدَّةُ كُتُبٍ	een aantal boeken

Les 10

In deze les leren we het volgende:

1) De tegenwoordige tijd van het Arabische werkwoord. Het Arabische werkwoord kent alleen drie vormen. Deze zijn:

(a) De verleden tijd: dit wordt in het Arabisch **Maadiy** «الْمَاضِيْ» genoemd.

(b) De tegenwoordige/toekomende tijd: dit wordt in het Arabisch **Moedaari‘** «الْمُضَارِعُ» genoemd.

(c) De gebiedende wijs: dit wordt in het Arabisch **Amr** «الْأَمْرُ» genoemd.

We hebben de Maadiy al geleerd. In deze les zullen we de Moedaari‘ leren. In les 14 zullen we de Amr leren.

In de Moedaari‘ wordt het werkwoord door één van de volgende vier letters voorafgegaan: «ن» ، «أ» ، «ت» ، «ي».[57]

We hebben geleerd dat "hij schreef" is: «كَتَبَ» (*kataba*).

Nu leren we dat "hij schrijft" is: «يَكْتُبُ» (*ya-ktoeboe*).

Merk op dat «يَكْتُبُ» "hij schrijft", "hij is aan het schrijven" of "hij zal schrijven" betekent.

Laten we nu de verschillen tussen de Maadiy en Moedaari‘ bekijken:

كَتَبَ – يَكْتُبُ

We hebben geleerd dat de meeste Arabische werkwoorden slechts uit drie stamletters/radicalen bestaan. In de Maadiy heeft de eerste stamletter een Fathah en in de Moedaari‘ heeft het een Soekoen. De derde stamletter heeft een Fathah in de Maadiy en een Dammah in de Moedaari‘.

---

[57] Ezelsbruggetje: «أَنَيْتَ». Deze letters worden Hoeroef al-Moedaari‘ah «حُرُوْفُ الْمُضَارِعَةِ» (*de letters van de Moedaari‘*) of ‘Alaamaat al-Moedaari‘ «عَلَامَاتُ الْمُضَارِعِ» (*de kenmerken van de Moedaari‘*) genoemd.

De tweede stamletter kan zowel in de Maadiy als in de Moedaari‘ elk van de drie klinkers (Fathah «ـَ», Kasrah «ـِ» of Dammah «ـُ») hebben.

Met betrekking tot de klinker van de tweede stamletter worden werkwoorden in zes groepen ingedeeld. In deze les zullen we vier van deze groepen leren:

(1) **a-oe** groep:[58] in deze groep heeft de tweede stamletter een Fathah (-a) in de Maadiy en een Dammah (-oe) in de Moedaari‘.

Voorbeelden:

- كَتَبَ "Hij schreef" (*kataba*) – يَكْتُبُ "Hij schrijft" (*ya-ktoeboe*)
- قَتَلَ "Hij doodde" (*qatala*) – يَقْتُلُ "Hij doodt" (*ya-qtoeloe*)
- سَجَدَ "Hij prosterneerde" (*sadjada*) – يَسْجُدُ "Hij prosterneert" (*ya-sdjoedoe*)

(2) **a-ie** groep:[59] in deze groep heeft de tweede stamletter een Fathah (-a) in de Maadiy en een Kasrah (-ie) in de Moedaari‘.

Voorbeelden:

- جَلَسَ "Hij zat" (*djalasa*) – يَجْلِسُ "Hij zit" (*ya-djliesoe*)
- ضَرَبَ "Hij sloeg" (*daraba*) – يَضْرِبُ "Hij slaat" (*ya-drieboe*)
- غَسَلَ "Hij waste" (*ghasala*) – يَغْسِلُ "Hij wast" (*ya-ghsieloe*)

(3) **a-a** groep:[60] in deze groep heeft de tweede stamletter een Fathah (-a) in de Maadiy en een Fathah (-a) in de Moedaari‘.

Voorbeelden:

- ذَهَبَ "Hij ging" (*dhahaba*) – يَذْهَبُ "Hij gaat" (*ya-dhhaboe*)
- فَتَحَ "Hij opende" (*fataha*) – يَفْتَحُ "Hij opent" (*ya-ftahoe*)
- قَرَأَ "Hij las" (*qara'a*) – يَقْرَأُ "Hij leest" (*ya-qra'oe*)

---

[58] Deze groep wordt *Baab Nasara* «بَابُ نَصَرَ» genoemd. Dit is vernoemd naar «نَصَرَ – يَنْصُرُ».
[59] Deze groep wordt *Baab Daraba* «بَابُ ضَرَبَ» genoemd. Dit is vernoemd naar «ضَرَبَ – يَضْرِبُ».
[60] Deze groep wordt *Baab Fataha* «بَابُ فَتَحَ» genoemd. Dit is vernoemd naar «فَتَحَ – يَفْتَحُ».

(4) **ie-a** groep:[61] in deze groep heeft de tweede stamletter een Kasrah (-ie) in de Maadiy en een Fathah (-a) in de Moedaari‘.

Voorbeelden:

- فَهِمَ “Hij begreep” (*fahiema*) – يَفْهَمُ “Hij begrijpt” (*ya-fhamoe*)
- شَرِبَ “Hij dronk” (*sharieba*) – يَشْرَبُ “Hij drinkt” (*ya-shraboe*)
- حَفِظَ “Hij memoriseerde” (*hafieza*) – يَحْفَظُ “Hij memoriseert” (*ya-hfazoe*)

Aangezien er geen regel is om te bepalen tot welke groep een werkwoord behoort, dien je ook te leren tot welke groep het werkwoord behoort. Alle goede woordenboeken vermelden tot welke groep een werkwoord behoort. Bij het uiten van een werkwoord worden de Maadiy en de Moedaari‘ meestal samen genoemd.

Als aan jou wordt gevraagd hoe je “schrijven” in het Arabisch zegt, dan zeg je:

«كَتَبَ – يَكْتُبُ».

2) De getallen 21 tot 30: de twee delen van de getallen worden door middel van «وَ» samengevoegd.

Voorbeeld:

- Eenentwintig studenten. وَاحِدٌ وَ عِشْرُوْنَ طَالِبًا.

Merk op dat:

(a) het eerste deel van deze getallen een Tanwien heeft.

Voorbeelden:

- وَاحِدٌ وَعِشْرُوْنَ “eenentwintig”
- ثَلَاثَةٌ وَعِشْرُوْنَ “drieëntwintig”
- أَرْبَعَةٌ وَعِشْرُوْنَ “vierentwintig”
- خَمْسَةٌ وَعِشْرُوْنَ “vijfentwintig”
- سَادِسَةٌ وَعِشْرُوْنَ “zesentwintig”
- سَبْعَةٌ وَعِشْرُوْنَ “zevenentwintig”
- ثَمَانِيَةٌ وَعِشْرُوْنَ “achtentwintig”
- تِسْعَةٌ وَعِشْرُوْنَ “negenentwintig”

Het woord «اِثْنَانِ» heeft uiteraard geen Tanwien.

[61] Deze groep wordt *Baab Sami‘a* «بَابُ سَمِعَ» genoemd. Dit is vernoemd naar «سَمِعَ – يَسْمَعُ».

(b) de getallen 1 «وَاحِدٌ» en 2 «اِثْنَانِ» zijn mannelijk met een mannelijke Maʿdoed. Maar de getallen van 3 tot en met 9 zijn vrouwelijk met een mannelijke Maʿdoed.

Voorbeelden:

Mannelijk		*Vrouwelijk*	
- وَاحِدٌ وَعِشْرُوْنَ رَجُلًا	21 mannen	- ثَلَاثَةٌ وَعِشْرُوْنَ رَجُلًا	23 mannen
- اِثْنَانِ وَعِشْرُوْنَ رَجُلًا	22 mannen	- أَرْبَعَةٌ وَعِشْرُوْنَ رَجُلًا	24 mannen
		- خَمْسَةٌ وَعِشْرُوْنَ رَجُلًا	25 mannen
		- سِتَّةٌ وَعِشْرُوْنَ رَجُلًا	26 mannen
		- سَبْعَةٌ وَعِشْرُوْنَ رَجُلًا	27 mannen
		- ثَمَانِيَةٌ وَعِشْرُوْنَ رَجُلًا	28 mannen
		- تِسْعَةٌ وَعِشْرُوْنَ رَجُلًا	29 mannen

(c) de Maʿdoed enkelvoud Mansoeb is.

3) «التَّاسِعَةُ إِلَّا رُبْعًا» betekent: "kwart voor negen". Het woord «إِلَّا» betekent letterlijk: "behalve".

Merk op dat het naamwoord (*Ism*) na «إِلَّا» Mansoeb is.[62]

Merk ook het volgende op:

- Tien voor één. — السَّاعَةُ الْوَاحِدَةُ إِلَّا عَشْرَ دَقَائِق.
- Vijf voor twee. — السَّاعَةُ الثَّانِيَةُ إِلَّا خَمْسَ دَقَائِق.
- Eén voor vijf. — السَّاعَةُ الْخَامِسَةُ إِلَّا دَقِيْقَةً وَاحِدَةً.

[62] In les 32 van deel 3 zul je meer over «إِلَّا» leren, *In Shaa' Allah.*

4) In les 1 hebben we de twee betekenissen van «لَعَلَّ» geleerd. Deze zijn:

(1) ik hoop;
(2) ik vrees.

De eerste wordt **at-Taradjdjie** «التَّرَجِّيْ» genoemd en de tweede wordt **al-Ieshfaaq** «الْإِشْفَاقُ» genoemd.

In de zin «لَعَلَّهُ يَرْجِعُ الْيَوْمَ مُتَأَخِّرًا» is het *al-Ieshfaaq* «الْإِشْفَاقُ», omdat het betekent: "Ik vrees dat hij vandaag te laat zal terugkeren."

5) Het woord «بَيْنَ» betekent: "tussen".

Het naamwoord (*Ism*) dat erna komt, is Madjroer omdat het Moedaaf Ilaih is.

Voorbeeld:

- Haamied zat tussen Bilaal en Faisal. جَلَسَ حَامِدٌ بَيْنَ بِلَالٍ وَفَيْصَلٍ.

«بَيْنَ» dient met de voornaamwoorden (*Damaa-ier*) te worden herhaald.

Voorbeeld:

- Dit is tussen jou en mij. هٰذَا بَيْنِيْ وَبَيْنَكَ.

Woordenlijst van les 10

دَائِمًا altijd

طُوْلٌ lengte

بَيْنَ tussen

مَسَافَةٌ afstand

فَعَلَ – يَفْعَلُ doen

رَكِبَ – يَرْكَبُ berijden

رَكَعَ – يَرْكَعُ buigen, Roekoe‘ doen

مَكْتَبٌ een kantoor, een bureau

كِيْلُوْمِتْرٌ kilometer (mv. كِيْلُوْمِتْرَاتٌ)

سَنْتِيْمِتْرٌ centimeter (mv. سَنْتِيْمِتْرَاتٌ)

عَامِلٌ arbeider, werknemer (mv. عُمَّالٌ)

أَحْيَانًا soms

مِتْرٌ meter (mv. أَمْتَارٌ)

عَرْضٌ breedte

بَيْنَهُمَا tussen hen

عَمِلَ – يَعْمَلُ werken

سَجَدَ – يَسْجُدُ prosterneren

مَرَّةً أُخْرٰى nog een keer, nogmaals

Les 11

In deze les leren we het volgende:

1) In de vorige les hebben we kennisgemaakt met de Moedaari‘. We hebben geleerd dat «يَذْهَبُ» "hij gaat" betekent. Nu leren we zijn koppeling aan andere voornaamwoorden:

(a) Het meervoud van «يَذْهَبُ» is: «يَذْهَبُوْنَ» (*ya-dhhab-**oena***) "zij gaan" (♂).

Voorbeeld:

- Mijn broers studeren aan de universiteit. إِخْوَتِيْ يَدْرُسُوْنَ بِالْجَامِعَةِ.

(b) "Zij gaat" is: «تَذْهَبُ» (***ta**-dhhaboe*).

Voorbeelden:

- Wat schrijft Aaminah nu? مَاذَا تَكْتُبُ آمِنَةُ الْآنَ؟
- Zij schrijft een brief naar haar moeder. تَكْتُبُ رِسَالَةً إِلَى أُمِّهَا.

(c) Het meervoud van «تَذْهَبُ» is: «يَذْهَبْنَ» (***ya**-dhhab-**na***) "zij gaan" (♀).

Voorbeeld:

- Mijn broers studeren aan de universiteit en mijn zussen studeren op school.
إِخْوَتِيْ يَدْرُسُوْنَ بِالْجَامِعَةِ، وَأَخَوَاتِيْ يَدْرُسْنَ بِالْمَدْرَسَةِ.

(d) We hebben zojuist gezien dat «تَذْهَبُ» "zij gaat" betekent.
Het betekent ook: "jij gaat" (♂).

(e) "Ik ga" is: «أَذْهَبُ» (***a**-dhhaboe*).

Voorbeeld:

- Waar ga jij naartoe, o Bilaal? أَيْنَ تَذْهَبُ يَا بِلَالُ؟

  Ik ga naar de markt. أَذْهَبُ إِلَى السُّوْقِ.

(f) "Jullie gaan" voor mannelijk meervoud is: «تَذْهَبُوْنَ» (***ta**-dhhab-**oena***).

Voorbeeld:

- Wat zijn jullie aan het drinken, o broeders? مَاذَا تَشْرَبُوْنَ يَا إِخْوَانُ؟

2) We hebben eerder gezien dat «يَذْهَبُ» "hij gaat" of "hij zal gaan" betekent.

Om de Moedaari' uitsluitend voor de nabije toekomst te gebruiken, wordt het partikel «سَـ» vóór de Moedaari' geplaatst.

Voorbeelden:

- Mijn vader zal morgen naar Makkah gaan. سَيَذْهَبُ أَبِيْ إِلَى مَكَّةَ غَدًا.
- Ik zal jou een brief schrijven, In Shaa' Allah. سَأَكْتُبُ لَكَ رِسَالَةً إِنْ شَاءَ اللهُ.

Deze «سَـ» wordt **Harf al-Istiqbaal** «حَرْفُ الْاِسْتِقْبَالِ» (*het partikel van de toekomende tijd*) genoemd.

Merk op dat «سَـ» niet in een vraag wordt gebruikt.

Voorbeeld:

- Wanneer zal je naar India gaan?[63] مَتٰى تَذْهَبُ إِلَى الْهِنْدِ؟

3) We hebben geleerd dat de Maadiy ontkennend wordt gemaakt door *Maa* «مَا».

Voorbeeld:

- Ik heb niets gegeten.[64] مَا أَكَلْتُ شَيْئًا.

[63] Het is dus onjuist om te zeggen: «مَتٰى سَتَذْهَبُ إِلَى الْهِنْدِ؟».
[64] Een andere mogelijke vertaling: "Ik at niets."

Om de Moedaari‘ ontkennend te maken, wordt het partikel *Laa* «لَا» gebruikt.

Voorbeelden:

- Ik begrijp geen Frans. لَا أَفْهَمُ الْفَرَنْسِيَّةَ.
- Ik drink geen koffie. لَا أَشْرَبُ الْقَهْوَةَ.

4) De **Masdar** (*infinitief*) is het werkwoord zonder de werkwoordstijd en het onderwerp.

Dus «دَخَلَ» betekent: “hij kwam binnen”. En «يَدْخُلُ» betekent: “hij komt binnen”.
Maar «دُخُوْلٌ» betekent: “binnenkomen”, “ingang”, “entree”, “binnenkomst”.

De Masdar heeft in het Arabisch veel patronen. In deze les leren we één ervan, en dat is: «فُعُوْلٌ».

Voorbeelden:

- دُخُوْلٌ “ingang”, “entree” van het werkwoord: دَخَلَ
- خُرُوْجٌ “uitgang” van het werkwoord: خَرَجَ
- سُجُوْدٌ “prosternatie” van het werkwoord: سَجَدَ
- رُكُوْعٌ “buiging” van het werkwoord: رَكَعَ
- جُلُوْسٌ “zitten” van het werkwoord: جَلَسَ

De Masdar is een Ism (*naamwoord*) en kan daarom «اَلْ» of een Tanwien krijgen.

Voorbeelden:

- De entree is verboden. الدُّخُوْلُ مَمْنُوْعٌ.
- De buiging is vóór de prosternatie. الرُّكُوْعُ قَبْلَ السُّجُوْدِ.
- Wij vertrokken uit de klas vóór het vertrek van de leraar.
  خَرَجْنَا مِنَ الْفَصْلِ قَبْلَ خُرُوْجِ الْمُدَرِّسِ.

5) «أَمَّا»: dit is een veelgebruikt woord. Het wordt gebruikt wanneer we spreken over twee of meer zaken. Het kan worden vertaald als: “wat betreft”.

Voorbeeld:

- Waar komen jullie vandaan? مِنْ أَيْنَ أَنْتُم؟

  Ik kom uit Duitsland. Wat betreft Bilaal, hij komt uit Pakistan. En wat betreft Ibraahiem, hij komt uit Japan.

  أَنَا مِنْ أَلْمَانِيَا. أَمَّا بِلَالٌ فَهُوَ مِنْ بَاكِسْتَانَ، وَأَمَّا إِبْرَاهِيْمُ فَهُوَ مِنَ الْيَابَانِ.

Merk op dat de Gabar na «أَمَّا» een «فَـ» krijgt.

Hier zijn wat meer voorbeelden:

- Waar wonen jouw broer en zus? أَيْنَ يَسْكُنُ أَخُوْكَ وَأُخْتُكَ؟

  Mijn zus woont bij mij. Wat betreft mijn broer, hij woont bij mijn vader en moeder.

  أُخْتِيْ تَسْكُنُ مَعِيْ. أَمَّا أَخِيْ فَيَسْكُنُ مَعَ أَبِيْ وَأُمِّيْ.

- Hoeveel kosten deze twee pennen? بِكَمْ هٰذَانِ الْقَلَمَانِ؟

  Deze kost één riyal. Wat betreft die, het kost tien (riyals). هٰذَا بِرِيَالٍ. أَمَّا ذَاكَ فَبِعَشَرَةٍ.

6) «أَخِيْ» betekent: “mijn broer”. En «أَخٌ لِيْ» betekent: “een broer van mij” of “één van mijn broers”. De eerste[65] is bepaald en de tweede[66] is onbepaald.

[65] Namelijk: «أَخِيْ».

[66] Namelijk: «أَخٌ لِيْ».

Woordenlijst van les 11

أَرُزٌّ rijst

صَيْدَلِيَّةٌ een apotheek

قَادِمٌ komend, aankomend

رِسَالَةٌ een brief (mv. رَسَائِلُ)

حَلَّاقٌ een kapper (mv. حَلَّاقُوْنَ)

بِطَاقَةٌ een visitekaartje (mv. بِطَاقَاتٌ)

مَحَطَّةٌ een station, halte (mv. مَحَطَّاتٌ)

عَرَفَ – يَعْرِفُ weten, kennen (a-ie)

سَكَنَ – يَسْكُنُ wonen, intrekken (a-oe)

نَزَلَ – يَنْزِلُ neerdalen, uitstappen (a-ie)

بَحَثَ عَنْ – يَبْحَثُ عَنْ zoeken, opzoeken (a-a)

صَعِدَ – يَصْعَدُ opstijgen, bestijgen (ie-a)

عُنْوَانٌ een adres (mv. عَنَاوِيْنُ)

خَيْلٌ een paard (mv. خُيُوْلٌ)

قَرِيْبٌ een familielid (mv. أَقْرِبَاءُ)

ثَوْبٌ een kledingstuk (mv. ثِيَابٌ)

مُسْتَوْصَفٌ een kliniek

نَسِيْتُ ik vergat, ik ben vergeten

دَرَسَ – يَدْرُسُ studeren (a-oe)

شَكَرَ – يَشْكُرُ bedanken (a-oe)

مَاتَ – يَمُوْتُ sterven (a-oe)

Les 12

In deze les leren we het volgende:

1) De koppeling van de Moedaari‘ aan wat meer voornaamwoorden (*Damaa-ier*):

(a) We hebben geleerd dat «تَذْهَبُ» “jij gaat” voor het mannelijk enkelvoud wordt gebruikt. Nu leren we dat «تَذْهَبِيْنَ» “jij gaat” (***ta**-dhhab-**iena***) voor het vrouwelijk enkelvoud wordt gebruikt.

Voorbeelden:

- Waar ga jij naartoe, o Bilaal? أَيْنَ تَذْهَبُ يَا بِلَالُ؟
- Waar ga jij naartoe, o Aaminah? أَيْنَ تَذْهَبِيْنَ يَا آمِنَةُ؟

(b) We hebben geleerd dat «تَذْهَبُوْنَ» “jullie gaan” voor het mannelijk meervoud wordt gebruikt. Nu leren we dat «تَذْهَبْنَ» “jullie gaan” (***ta**-dhhab-**na***) voor het vrouwelijk meervoud wordt gebruikt.

Voorbeelden:

- Begrijpen jullie Engels, o broeders? أَتَفْهَمُوْنَ الْإِنْكِلِيْزِيَّةَ يَا إِخْوَانُ؟
- Begrijpen jullie Frans, o zusters? أَتَفْهَمْنَ الْفَرَنْسِيَّةَ يَا أَخَوَاتُ؟

(c) We hebben geleerd dat «أَذْهَبُ» “ik ga” betekent. Nu leren we dat «نَذْهَبُ» “wij gaan” (***na**-dhhaboe*) betekent.

Voorbeelden:

- Wat schrijven jullie, o broeders? مَاذَا تَكْتُبُوْنَ يَا إِخْوَانُ؟

  Wij schrijven brieven. نَكْتُبُ رَسَائِلَ.

- Wat schrijven jullie, o zusters? مَاذَا تَكْتُبْنَ يَا أَخَوَاتُ؟

  Wij schrijven het huiswerk. نَكْتُبُ الْوَاجِبَاتِ.

2) «رَجَعَ بِلَالٌ يَوْمَ السَّبْتِ» betekent: "Bilaal keerde zaterdag terug."[67]

Merk op dat «يَوْمَ» Mansoeb is, omdat het Mafʿoel Fihi is. Mafʿoel Fihi is een Ism (*naamwoord*) die de tijd van de handeling aanduidt.

Hier volgen wat meer voorbeelden:

- Ik ging in de ochtend naar de markt.[68] ذَهَبْتُ إِلَى السُّوْقِ صَبَاحًا.
- Ik keerde in de avond van de universiteit terug.[69] رَجَعْتُ مِنَ الْجَامِعَةِ مَسَاءً.
- Ik ga elke dag naar de bibliotheek. أَذْهَبُ إِلَى الْمَكْتَبَةِ كُلَّ يَوْمٍ.
- Ik zal donderdag naar Taif gaan. سَأَذْهَبُ إِلَى الطَّائِفِ يَوْمَ الْخَمِيْسِ.
- Waar ga jij deze avond naartoe? أَيْنَ تَذْهَبُ هٰذَا الْمَسَاءَ؟

3) Zoals we in les 6 hebben gezien, wordt «إِنَّ» na «قَالَ» gebruikt en «أَنَّ» wordt na andere werkwoorden gebruikt.

Voorbeelden:

- Hij zei: "Voorwaar, ik ben de dienaar van Allah."[70] قَالَ: إِنِّيْ عَبْدُ اللهِ.
- De leraar zei: "Voorwaar, het examen is morgen."[71] قَالَ الْمُدَرِّسُ: إِنَّ الْإِمْتِحَانَ غَدًا.
- Ik hoorde dat het examen morgen is.[72] سَمِعْتُ أَنَّ الْإِمْتِحَانَ غَدًا.
- Ik denk dat het examen morgen is. أَظُنُّ أَنَّ الْإِمْتِحَانَ غَدًا.

[67] Een andere mogelijke vertaling: "Bilaal is zaterdag teruggekeerd."
[68] Een andere mogelijke vertaling: "Ik ben in de ochtend naar de markt gegaan."
[69] Een andere mogelijke vertaling: "Ik ben in de avond van de universiteit teruggekeerd."
[70] Een andere mogelijke vertaling: "Hij heeft gezegd: "Voorwaar, ik ben de dienaar van Allah.""
[71] Een andere mogelijke vertaling: "De leraar heeft gezegd: "Voorwaar, het examen is morgen.""
[72] Een andere mogelijke vertaling: "Ik heb gehoord dat het examen morgen is."

Woordenlijst van les 12

وَاجِبَاتٌ huiswerk

وَقْتٌ tijd (mv. أَوْقَاتٌ)

تِلْمِيْذٌ een student (mv. تَلَامِذَةٌ)

تِلْمِيْذَةٌ een studente (mv. تِلْمِيْذَاتٌ)

شَهِدَ – يَشْهَدُ getuigen (ie-a)

ضَحِكَ – يَضْحَكُ lachen (ie-a)

وَزِيْرُ الْخَارِجِيَّةِ de minister van Buitenlandse Zaken

عَمَلٌ werk (mv. أَعْمَالٌ)

هَاتِفٌ een telefoon (mv. هَوَاتِفُ)

دَوَاءٌ een medicijn (mv. أَدْوِيَةٌ)

جَارٌ een buurman (mv. جِيْرَانٌ)

رَقْمٌ een getal, cijfer (mv. أَرْقَامٌ)

Les 13

Dit is een herhalingsles. In deze les wordt de koppeling van de Moedaari‘ aan alle voornaamwoorden (*Damaa-ier*) – met uitzondering van het tweevoud – uitgelegd.

Hieronder volgt een schematisch overzicht:

الْجَمْعُ	الْمُفْرَدُ		
حَامِدٌ وَعَلِيٌّ وَهَاشِمٌ يَذْهَبُوْنَ	حَامِدٌ يَذْهَبُ	الْمُذَكَّرُ	الْغَائِبُ
آمِنَةُ وَمَرْيَمُ وَزَيْنَبُ يَذْهَبْنَ	آمِنَةُ تَذْهَبُ	الْمُؤَنَّثُ	
أَنْتُمْ تَذْهَبُوْنَ	أَنْتَ تَذْهَبُ	الْمُذَكَّرُ	الْمُخَاطَبُ
أَنْتُنَّ تَذْهَبْنَ	أَنْتِ تَذْهَبِيْنَ	الْمُؤَنَّثُ	
نَحْنُ نَذْهَبُ	أَنَا أَذْهَبُ	الْمُذَكَّرُ	الْمُتَكَلِّمُ
		الْمُؤَنَّثُ	

Woordenlijst van les 13

صَفٌّ een rij (mv. صُفُوْفٌ)

سَيَّارَةُ الْأُجْرَةِ de taxi

أَخِيْرٌ laatst (waar niets of niemand op volgt)

Les 14

In deze les leren we het volgende:

1) De **Amr** «الْأَمْرُ» (*gebiedende wijs*): de Amr is de vorm van het werkwoord die een bevel aanduidt, zoals: "Ga!", "Zit!" en "Sta op!"[73]

De Amr wordt gevormd van de Moedaari' van de tweede persoon enkelvoud door de beginletter Taa' «ت» en de laatste Dammah (-oe) weg te laten.

Voorbeeld:

تَكْتُبُ	→	كْتُبْ
*ta-**ktoeb**-oe*		*ktoeb*

De resulterende vorm begint nu met een Saakien letter (dat wil zeggen: een letter die geen klinker heeft). Dit is niet toegestaan in het Arabisch. Om dit probleem op te lossen, wordt een Hamzatoel Wasl vóór het werkwoord geplaatst. Deze Hamzatoel Wasl krijgt een Dammah wanneer de tweede stamletter van de Amr een Dammah heeft. Anders krijgt het een Kasrah.

Voorbeelden:

تَكْتُبُ	→	كْتُبْ	→	أُكْتُبْ
*ta-**ktoeb**-oe*		*kt**oe**b*		***oe**kt**oe**b*
تَجْلِسُ	→	جْلِسْ	→	اِجْلِسْ
*ta-**djlies**-oe*		*djl**ie**s*		***ie**djl**ie**s*
تَفْتَحُ	→	فْتَحْ	→	اِفْـتَـحْ
*ta-**ftah**-oe*		*ft**a**h*		***ie**ft**a**h*

Deze Hamzatoel Wasl wordt alleen uitgesproken wanneer de Amr niet door een ander woord vooraf wordt gegaan.

[73] De Amr wordt ook gebruikt om een verzoek aan te duiden.

Voorbeeld:

- اللّٰهُمَّ افْتَحْ لِيْ أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ "O Allah, open voor mij de deuren van Uw Genade."

Als het wel door een ander woord vooraf wordt gegaan, dan spreek je de Hamzatoel Wasl niet uit maar je schrijft hem wel op.

Voorbeelden:

- اُكْتُبْ (***oe**ktoeb*)
- يَا بِلَالُ اكْتُبْ (*yaa Bilaal**oe** ktoeb*) (niet: *yaa Bilaaloe **oe**ktoeb*)
- اِقْرَأْ وَاكْتُبْ (***i**qra' **wa** ktoeb*) (niet: *iqra' wa **oe**ktoeb*)
- اُكْتُبْ وَاقْرَأْ (***oe**ktoeb **wa** qra'*) (niet: *oektoeb wa **iqra'***)

Zoals we hebben gezien, is deze Hamzah een Hamzatoel Wasl. Dus het teken van de Hamzatoel Qat' «ء» mag niet erboven of eronder worden geschreven.

Voorbeelden:

- اُكْتُبْ en niet: أُكْتُبْ
- اِجْلِسْ en niet: إِجْلِسْ

De Amr van «تَأْكُلُ» is: «كُلْ». En de Amr van «تَأْخُذُ» is: «خُذْ». Deze vormen zijn onregelmatig en de eerste stamletter, namelijk de Hamzah «ء», is weggelaten.

Als de Amr van de tweede persoon mannelijk enkelvoud gevolgd wordt door een woord dat begint met een Hamzatoel Wasl, dan krijgt de laatste letter van de Amr een Kasrah om zo Iltiqaa'-oes Saakinain «اِلْتِقَاءُ السَّاكِنَيْنِ» te vermijden.[74]

Voorbeelden:

- اِشْرَبْ الْمَاءَ → اِشْرَبِ الْمَاءَ (*ieshra**b l**-maa'-a → ieshra**biel** maa'-a*)[75]
- اِفْتَحْ الْبَابَ → اِفْتَحِ الْبَابَ (*iefta**h l**-baab-a → iefta**hiel** baab-a*)[76]
- خُذْ الْكِتَابَ → خُذِ الْكِتَابَ (*khoe**dh l**-kitaab-a → khoe**dhiel** kitaab-a*)[77]

---

[74] Iltiqaa'-oes Saakinain houdt in dat twee klinkerloze letters naast elkaar staan. (Zie les 5 punt 3 voor meer informatie.)
[75] Vertaling: "Drink water!"
[76] Vertaling: "Open de deur!"
[77] Vertaling: "Pak het boek!"

Hieronder volgt de koppeling van de Amr aan andere voornaamwoorden (*Damaa-ier*) van de tweede persoon:

- أُكْتُبْ يَا مُحَمَّدُ (*oektoeb*) "Schrijf, o Mohammed!"
- أُكْتُبِي يَا آمِنَةُ (*oektoeb*-***ie***) "Schrijf, o Aaminah!"
- أُكْتُبُوْا يَا إِخْوَانُ (*oektoeb*-***oe***) "Schrijf, o broeders!"
- أُكْتُبْنَ يَا أَخَوَاتُ (*oektoeb*-***na***) "Schrijf, o zusters!"

2) «أَعَقْرَبٌ فِي الْفَصْلِ؟!»: de Moebtada' is normaal gesproken bepaald, maar het kán ook onbepaald zijn onder bepaalde voorwaarden.

Eén van deze voorwaarde is dat de onbepaalde Moebtada' vooraf moet worden gegaan door een vragend partikel, zoals in dit voorbeeld: «أَعَقْرَبٌ فِي الْفَصْلِ؟!» "Een schorpioen in de klas?!"

Hier volgt een voorbeeld uit de Koran:

- ﴿أَءِلَٰهٌ مَّعَ ٱللَّهِ﴾ {Is er een god naast Allah?}[78]

3) «فَإِنَّ الْغُرْفَةَ مُظْلِمَةٌ»: hier betekent «فَإِنَّ» "want".

Voorbeelden:

- Eet dit, want je hebt honger. كُلْ هٰذَا فَإِنَّكَ جَوْعَانُ.
- Ga naar binnen, want de les is al begonnen. أُدْخُلْ فَإِنَّ الدَّرْسَ قَدْ بَدَأَ.
- Was het overhemd, want het is vies. اِغْسِلِ الْقَمِيْصَ فَإِنَّهُ وَسِخٌ.

[78] Soerah an-Naml, Vers 62 (Soerah 27:62).

Woordenlijst van les 14

جَوٌّ	weer	تِيْنٌ	een vijg
قُوَّةٌ	kracht	بِقُوَّةٍ	krachtig
مِذْيَاعٌ	een radio	وَرَقَةٌ	een stuk papier
مُوْسًى	een scheermes	مُظْلِمٌ	donker, duister
عَلَقٌ	een bloedklonter	زَوْجٌ	een echtgenoot/echtgenote
يَدٌ	een hand* (mv. أَيْدٍ / الْأَيْدِيْ)	نَعْسَانُ	slaperig (♀: نَعْسَى)
الْجَنَّةُ	het Paradijs (mv. جَنَّاتٌ)	حِذَاءٌ	een schoen (mv. أَحْذِيَةٌ)
كُوْبٌ	een beker, glas (mv. أَكْوَابٌ)	طَبَخَ – يَطْبُخُ	koken (a-oe)
عَقْرَبٌ	een schorpioen (mv. عَقَارِبُ)	قَطَعَ – يَقْطَعُ	snijden (a-a)
صَوْتٌ	een stem, geluid (mv. أَصْوَاتٌ)	حَلَقَ – يَحْلِقُ	scheren (a-ie)
غَرِيْبٌ	een vreemdeling (mv. غُرَبَاءُ)	عَبَدَ – يَعْبُدُ	aanbidden (a-oe)
كَنَسَ – يَكْنُسُ	bezemen (a-oe)	عَادَ – يَعُوْدُ	terugkeren (a-oe)
نَظَرَ – يَنْظُرُ	kijken naar (a-oe)	مَنَعَ – يَمْنَعُ	weerhouden (a-a)
عَلِمَ – يَعْلَمُ	weten, kennen (ie-a)	سَكَتَ – يَسْكُتُ	zwijgen (a-oe)
جَمَعَ – يَجْمَعُ	verzamelen, inzamelen (a-a)	لَا أَدْرِيْ	ik weet het niet
عَاذَ – يَعُوْذُ	bescherming zoeken, toevlucht nemen (a-oe)		

* Handig om te weten: het woord *Yad* («يَدٌ») heeft in het Arabisch meer dan 20 betekenissen.

Les 15

In deze les leren we het volgende:

1) Hoe zeggen we in het Arabisch: “*Niet gaan!*”, “*Ga niet!*”?

In de vorige les hebben we geleerd dat «اِذْهَبْ» “Ga!” betekent.

Nu leren we dat “Niet gaan!”, “Ga niet!” is: «لَا تَذْهَبْ».

Zoals je kunt zien, is het de Moedaari‘ waarbij de Dammah van de derde stamletter is weggelaten. Het partikel *Laa* «لَا» dat hier is gebruikt, wordt **Laa an-Naahieyatoe** «لَا النَّاهِيَةُ» (*de verbiedende Laa*) genoemd.

Dit terwijl de *Laa* «لَا» in «لَا أَفْهَمُ الْفَرَنْسِيَّةَ» “Ik begrijp geen Frans”, **Laa an-Naafieyatoe** «لَا النَّافِيَةُ» (*de ontkennende Laa*) wordt genoemd.

Merk het volgende op:

- Jij gaat. تَذْهَبُ.
- Jij gaat niet. لَا تَذْهَبُ.
- Niet gaan! لَا تَذْهَبْ.

Hier zijn wat meer voorbeelden:

- Zit niet hier! لَا تَجْلِسْ هُنَا!
- Schrijf niet met de rode pen! لَا تَكْتُبْ بِالْقَلَمِ الْأَحْمَرِ.
- Ga niet uit de klas! لَا تَخْرُجْ مِنَ الْفَصْلِ.
- Aanbid niet de satan! لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ.

Merk op dat de derde stamletter in het laatste voorbeeld een Kasrah heeft vanwege Iltiqaa’-oes Saakinain «اِلْتِقَاءُ السَّاكِنَيْنِ».[79]

---

[79] Iltiqaa’-oes Saakinain houdt in dat twee klinkerloze letters naast elkaar staan. (Zie les 5 punt 3 voor meer informatie.)

Hieronder volgt een overzicht van het werkwoord «ذَهَبَ» wanneer het gekoppeld wordt aan de andere voornaamwoorden (*Damaa-ier*) van de tweede persoon:

	Enkelvoud	*Meervoud*
Mannelijk:	لَا تَذْهَبْ يَا بِلَالُ *laa tadhhab*	لَا تَذْهَبُوْا يَا إِخْوَانُ *laa tadhhab-**oe***
Vrouwelijk:	لَا تَذْهَبِيْ يَا آمِنَةُ *laa tadhhab-**ie***	لَا تَذْهَبْنَ يَا أَخَوَاتُ *laa tadhhab-**na***

2) “De jongen lachte bijna” betekent dat hij op het punt stond om te lachen, maar het niet deed.

Dit idee wordt in het Arabisch uitgedrukt door middel van het werkwoord «كَادَ – يَكَادُ».

Voorbeelden van de Maadiy «كَادَ»:

- De jongen lachte bijna. كَادَ الْوَلَدُ يَضْحَكُ.
- De leraar stond op het punt om te vertrekken. كَادَ الْمُدَرِّسُ يَخْرُجُ.

Voorbeelden van de Moedaari‘ «يَكَادُ»:

- De bel staat op het punt om te rinkelen. يَكَادُ الْجَرَسُ يَرِنُّ.
- De imam staat op het punt om Roekoe‘ te doen. يَكَادُ الْإِمَامُ يَرْكَعُ.

Merk op dat «كَادَ – يَكَادُ» gevolgd wordt door een Ism[80] (*naamwoord*) en dan door een Fi‘l (*werkwoord*) in de Moedaari‘.

Samengevat:

- «كَادَ» + een Ism die Marfoe‘ is + een Fi‘l in de Moedaari‘.

- «يَكَادُ» + een Ism die Marfoe‘ is + een Fi‘l in de Moedaari‘.

[80] Deze Ism dient Marfoe‘ (*nominatief*) te zijn.

3) We hebben geleerd dat *Laa* «لَا» het ontkennende partikel is dat met de Moedaari‘ wordt gebruikt.

Voorbeelden:

- Ik begrijp geen Frans. لَا أَفْهَمُ الْفَرَنْسِيَّةَ.
- Wij gaan op vrijdag niet naar de speelplaats. لَا نَذْهَبُ إِلَى الْمَلْعَبِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ.

Wanneer *Maa* «مَا» met de Moedaari‘ wordt gebruikt, dan heeft het werkwoord alleen betrekking op de huidige situatie.

Merk het verschil op tussen *Laa* «لَا» en *Maa* «مَا»:

- Ik drink geen koffie (namelijk als een gewoonte). لَا أَشْرَبُ الْقَهْوَةَ.
- Ik drink geen koffie (namelijk op dit moment). مَا أَشْرَبُ الْقَهْوَةَ.

4) Merk op dat "ik eet" is: «آكُلُ».

Oorspronkelijk is het «أَأْكُلُ», maar de combinatie «أَأْ» wordt: «آ».

Op dezelfde manier is "ik pak": «آخُذُ». Dit is oorspronkelijk: «أَأْخُذُ».

En "ik draag op" is: «آمُرُ». Dit is oorspronkelijk: «أَأْمُرُ».

5) «إِنَّمَا أَنْظُرُ إِلَى الصُّوَرِ» betekent: "Voorwaar, ik kijk alleen naar de afbeeldingen."

«إِنَّمَا» betekent: "voorwaar, alleen", "voorwaar, slechts".

Voorbeelden:

- Jij schrijft niet de les. Voorwaar, jij schrijft alleen een brief.
  أَنْتَ لَا تَكْتُبُ الدَّرْسَ. إِنَّمَا تَكْتُبُ رِسَالَةً.
- Voorwaar, de daden worden alleen beoordeeld op de intentie. إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ.
- Voorwaar, de liefdadigheid is slechts voor de armen. إِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ.

Woordenlijst van les 15

فِيْ أَثْنَاءِ tijdens

مَقْعَدٌ een zitplaats (mv. مَقَاعِدُ)

الطَّرِيْقُ de weg, het pad

يَا أَبَتِ O mijn vader! (= يَا أَبِيْ)

اِنْقَلَبَ omslaan, kantelen

كَذَبَ - يَكْذِبُ liegen (a-ie)

بَكٰى - يَبْكِيْ huilen, wenen (a-ie)

Les 16

In deze les leren we het volgende:

1) Het werkwoord «يُرِيْدُ» "hij wil" met zijn koppeling aan alle voornaamwoorden.[81]

Voorbeelden:

- Wat wil jij, o Bilaal? مَاذَا تُرِيْدُ يَا بِلَالُ؟
- Ik wil water. أُرِيْدُ الْمَاءَ.
- Wat willen jullie, o broeders? مَاذَا تُرِيْدُوْنَ يَا إِخْوَانُ؟
- Wij willen pennen. نُرِيْدُ أَقْلَامًا.
- Wat wil jij, o Laila? مَاذَا تُرِيْدِيْنَ يَا لَيْلَى؟

Merk op dat de beginletters die de Moedaari' aanduiden, namelijk «ن» ، «أ» ، «ت» en «ي», een Dammah hebben. Dit gebeurt wanneer het werkwoord in de Maadiy uit vier letters bestaat. Je zult hierover meer leren in deel 3.

De Maadiy van het werkwoord «يُرِيْدُ» is: «أَرَادَ» "hij wilde".

"Ik wilde" is: «أَرَدْتُ».

"Jij wilde" is: «أَرَدْتَ» ، «أَرَدْتِ».

2) We hebben de vragende en de ontkennende *Maa* «مَا» geleerd.

Voorbeelden:

- Wat is jouw naam? مَا اسْمُكَ؟
- Ik heb de les niet begrepen. مَا فَهِمْتُ الدَّرْسَ.

[81] Het tweevoud is hiervan uitgezonderd, omdat je in les 30 hierover zult leren.

Een andere soort van *Maa* «مَا» is **de betrekkelijke Maa**, die "datgene wat", "hetgeen" of "wat" betekent.

Voorbeelden:

- Ik ben vergeten wat je tegen mij zei. نَسِيْتُ مَا قُلْتَ لِيْ.
- Ik drink datgene wat jij drinkt. أَشْرَبُ مَا تَشْرَبُ.
- Ik aanbid niet wat jullie aanbidden. لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُوْنَ.

In het Arabisch wordt dit **Maa al-Mawsoelah** «مَا الْمَوْصُوْلَةُ» (*de betrekkelijke Maa*) genoemd.[82]

3) We hebben «ذُوْ» geleerd. In de Mansoeb positie (*accusatief*) wordt het: «ذَا».

Voorbeelden:

- In onze klas is er een student met lang haar. فِيْ فَصْلِنَا طَالِبٌ ذُوْ شَعْرٍ طَوِيْلٍ.
- Ik zag een student met lang haar. رَأَيْتُ طَالِبًا ذَا شَعْرٍ طَوِيْلٍ.
- Ik wil een exemplaar van de Koran met grote letters. أُرِيْدُ مُصْحَفًا ذَا حَرْفٍ كَبِيْرٍ.

[82] Tot nu toe hebben we drie soorten *Maa* «مَا» geleerd:

1. Maa an-Naafieyatoe «مَا النَّافِيَةُ» (*de ontkennende Maa*).
   Voorbeeld: مَا فَهِمْتُ الدَّرْسَ "Ik heb de les niet begrepen."
2. Maa al-Istifhaamiyyah «مَا الْإِسْتِفْهَامِيَّةُ» (*de vragende Maa*).
   Voorbeeld: مَا هٰذَا؟ "Wat is dit?"
3. Maa al-Mawsoelah «مَا الْمَوْصُوْلَةُ» (*de betrekkelijke Maa*).
   Voorbeeld: آكُلُ مَا تَأْكُلُ "Ik eet wat jij eet."

4) Eigennamen conform het patroon «فُعَلُ» zijn diptoten «مَمْنُوْعٌ مِنَ الصَّرْفِ».[83]

Voorbeelden:

- هُبَلُ "Hoebal"[84]
- زُحَلُ "Saturnus"
- زُفَرُ "Zoefar"[85]

Dit patroon van eigennamen wordt **Ma'doel** «مَعْدُوْلٌ» genoemd.

Merk de I'raab «الْإِعْرَابُ» (*verbuiging*)[86] van dit soort naamwoorden **op:**

- خَرَجَ عُمَرُ "'Oemar ging naar buiten." *Marfoe'* (*nominatief*)
- سَأَلْتُ عُمَرَ "Ik vroeg 'Oemar." *Mansoeb* (*accusatief*)
- كَتَبْتُ إِلَى عُمَرَ "Ik schreef naar 'Oemar." *Madjroer* (*genitief*)

5) We hebben in deel 1 enkele woorden geleerd die een kleur aanduiden, zoals «أَصْفَرُ» "geel" ، «أَحْمَرُ» "rood" ، «أَسْوَدُ» "zwart" en «أَبْيَضُ» "wit". Dit is de mannelijke enkelvoudsvorm.

De vrouwelijke enkelvoudsvorm is conform het patroon «فَعْلَاءُ».

Voorbeelden:

- أَبْيَضُ "wit" (♂) → بَيْضَاءُ "wit" (♀)
- أَسْوَدُ "zwart" (♂) → سَوْدَاءُ "zwart" (♀)
- أَحْمَرُ "rood" (♂) → حَمْرَاءُ "rood" (♀)

Zowel de mannelijke als de vrouwelijke vorm is een diptoot (*Ghair Moensarief*).

---

[83] Dit wordt *Ghair Moensarief* «غَيْرُ مُنْصَرِفٍ» of *al-Mamnoe' minas Sarf* «الْمَمْنُوْعُ مِنَ الصَّرْفِ» genoemd.
[84] Dit is de naam van een afgodsbeeld dat in de pre-islamitische periode aanbeden werd.
[85] Zoefar is een mannelijke eigennaam.
[86] Handig om te weten: het woord I'raab wordt ook gebruikt om "het ontleden van een zin" aan te duiden.

Hier volgen enkele voorbeelden van de vrouwelijke vorm:

- Deze boom is groen. هٰذِهِ الشَّجَرَةُ خَضْرَاءُ.
- De hemel is blauw. السَّمَاءُ زَرْقَاءُ.
- Het haar van mijn hoofd is zwart en mijn baard is wit.
  شَعْرُ رَأْسِيْ أَسْوَدُ، وَلِحْيَتِيْ بَيْضَاءُ.

Er is slechts één meervoudsvorm voor zowel de mannelijke als de vrouwelijke vorm. Deze meervoudsvorm is conform het patroon «فُعْلٌ».

Voorbeelden:

- De rode indianen. الْهُنُوْدُ الْحُمْرُ.
- Wie zijn deze zwarte mannen en die bruine vrouwen?
  مَنْ هٰؤُلَاءِ الرِّجَالُ السُّوْدُ، وَ أُولٰئِكَ النِّسَاءُ السُّمْرُ؟

6) De eigennaam *'Amr* «عَمْرٌو» wordt met een Waaw «و» geschreven die niet wordt uitgesproken. Dit is gedaan om het te onderscheiden van de eigennaam *'Oemar* «عُمَرُ».[87]

Deze Waaw wordt echter weggelaten in de Mansoeb vorm (*accusatief*), omdat de spelling van deze namen in deze vorm verschillend is.

Voorbeelden:

- سَأَلْتُ عَمْرًا: hier wordt de eigennaam *'Amr* met een Alief geschreven (*'Amr-**an***).
- سَأَلْتُ عُمَرَ: hier wordt de eigennaam *'Oemar* zonder een Alief geschreven (*'Oemar-**a***), omdat het een diptoot is. En diptoten krijgen geen Tanwien.

7) «أَيْنَ أَخُوْكَ الْحُسَيْنُ؟» betekent: "Waar is jouw broer, Hoesein?"

In deze zin wordt de eigennaam «الْحُسَيْنُ» **Badal** «الْبَدَلُ» genoemd. Het is een substituut (*d.w.z. vervanger*) voor «أَخُوْكَ».

[87] Merk op dat de eigennaam 'Oemar «عُمَرُ» een diptoot is, en de eigennaam 'Amr «عَمْرٌو» geen diptoot is.

De Badal bevindt zich in dezelfde positie (*d.w.z. naamval*) als de **Moebdal Minhoe** «الْمُبْدَلُ مِنْهُ», namelijk het naamwoord waarvoor hij de substituut is.

Hier volgen wat meer voorbeelden:

- Zijn dochter, Zainab, is een dokter. بِنْتُهُ زَيْنَبُ طَبِيْبَةٌ.
- Ik zag jouw klasgenoot, ‘Abbaas. رَأَيْتُ زَمِيْلَكَ عَبَّاسًا.
- Wij schreven naar onze hoogleraar, doctor Bilaal. كَتَبْنَا إِلَى أُسْتَاذِنَا الدُّكْتُوْرِ بِلَالٍ.

8) «آخَرُ» betekent: “ander(e)”. De vrouwelijke vorm is: «أُخْرٰى». Beide zijn diptoten.

Voorbeelden:

- Ik heb een andere pen. عِنْدِيْ قَلَمٌ آخَرُ.
- Ik vroeg aan onze leraar en aan een andere leraar. سَأَلْتُ مُدَرِّسَنَا وَمُدَرِّسًا آخَرَ.
- Vandaag waren Ibraahiem en een andere student afwezig.
  غَابَ الْيَوْمَ إِبْرَاهِيْمُ وَطَالِبٌ آخَرُ.
- Zainab komt uit Amerika en in de klas is er een andere studente uit Amerika.
  زَيْنَبُ مِنْ أَمْرِيْكَا، وَفِي الْفَصْلِ طَالِبَةٌ أُخْرَى مِنْ أَمْرِيْكَا.
- Ik heb Soerah ar-Rahmaan gememoriseerd en een andere Soerah.
  حَفِظْتُ سُوْرَةَ الرَّحْمٰنِ وَسُوْرَةً أُخْرٰى.

9) Het woord «أَشْيَاءُ» “dingen” is een diptoot (*Ghair Moensarief*).[88]

[88] Het woord «أَشْيَاءُ» is een diptoot omdat het oorspronkelijk «أَشْيئَاءُ» is, conform het patroon «أَفْعِلَاءُ». We hebben geleerd dat woorden conform dit patroon diptoten zijn (zie: deel 1, les 22 van het begeleidende boek).

10) Het verschil tussen de woorden «الْقُرْآنُ» en «الْمُصْحَفُ»: een exemplaar van de Koran wordt **Moeshaf** «الْمُصْحَفُ» genoemd.

Om deze reden zeggen wij:

- Ik heb twee Moeshafs.[89] عِنْدِيْ مُصْحَفَانِ.
- Dit is een Indiaas Moeshaf en dat is een Egyptisch Moeshaf.[90]
  هٰذَا مُصْحَفٌ هِنْدِيٌّ، وَذَاكَ مُصْحَفٌ مِصْرِيٌّ.

Het is onjuist om het woord «قُرْآنٌ» in de bovenstaande contexten te gebruiken.

11) «مَا أَكَلْتُ شَيْئًا» betekent: "ik heb niets gegeten" of "ik at niets".

Hier zijn wat meer voorbeelden:

- Ik heb niets gezien./Ik zag niets. مَا رَأَيْتُ شَيْئًا.
- Wij hebben niets gelezen./Wij lazen niets. مَا قَرَأْنَا شَيْئًا.

12) Het woord «غَيْرُ» "niet", "zonder" is Moedaaf. Het woord dat erna komt, is dus Madjroer (*genitief*).

Voorbeelden:

- وَرَقٌ مُسَطَّرٌ "gelinieerd papier" → وَرَقٌ غَيْرُ مُسَطَّرٍ "ongelinieerd papier"
- صَحِيْحٌ "correct" → غَيْرُ صَحِيْحٍ "niet correct", "incorrect"
- مُسْلِمٌ "moslim" → غَيْرُ مُسْلِمٍ "niet-moslim"

---

[89] Met andere woorden: "Ik heb twee exemplaren van de Koran."
[90] Met andere woorden: "Dit is een Indiaas exemplaar van de Koran en dat is een Egyptisch exemplaar van de Koran.

Woordenlijst van les 16

مِلَفٌّ een map

زَهْرَةٌ een bloem

بَلَدِيَّةٌ een gemeente

ضَيِّقٌ nauw, smal, strak

أَسْمَرُ bruin (♀: سَمْرَاءُ; diptoot)

آخَرُ ander(e) (♀: أُخْرٰى; diptoot)

شَيْءٌ een ding, iets (mv. أَشْيَاءُ; diptoot)

حَلْوٰى zoetigheid, snoep (mv. حَلَاوٰى; diptoot)

مُصْحَفٌ een exemplaar van de Koran

غَابَ – يَغِيْبُ afwezig zijn, verzuimen (a-ie)

طَبَاشِيْرُ een krijt

زُحَلُ Saturnus

مُسَطَّرٌ gelinieerd

صَفٌّ een rij (mv. صُفُوْفٌ)

قُمَاشٌ een stof (mv. أَقْمِشَةٌ)

نَمُوْذَجٌ een voorbeeld (mv. نَمَاذِجُ)

صُوْرَةٌ een foto, plaatje (mv. صُوَرٌ)

اِشْتَرٰى – يَشْتَرِيْ kopen

Les 17

In deze les leren we het volgende:

1) Hoe zeggen we in het Arabisch: “ik wil gaan”?

In het Arabisch is dit: «أُرِيْدُ أَنْ أَذْهَبَ». Het betekent letterlijk: “Ik wil dat ik ga.”

Merk op dat «أَذْهَبَ» Mansoeb (d.w.z. het eindigt op een -a) is. Dit wordt veroorzaakt door het voorafgaande partikel «أَنْ».

Voorbeelden:

- Wil je eten? أَتُرِيْدُ أَنْ تَأْكُلَ؟
- Wat wil jij drinken? مَاذَا تُرِيْدُ أَنْ تَشْرَبَ؟
- Wij willen voor jou zitten. نُرِيْدُ أَنْ نَجْلِسَ أَمَامَكَ.
- Zainab wil vlees koken. تُرِيْدُ زَيْنَبُ أَنْ تَطْبَخَ اللَّحْمَ.
- De dokter wil terugkeren naar zijn land. يُرِيْدُ الطَّبِيْبُ أَنْ يَرْجِعَ إِلَى بَلَدِهِ.

2) Hoe zeggen we in het Arabisch: “Ik studeer de Arabische taal om de Koran te begrijpen”?

In het Arabisch is dit: «أَدْرُسُ اللُّغَةَ الْعَرَبِيَّةَ لِأَفْهَمَ الْقُرْآنَ».

Merk op dat de Moedaari‘ «أَفْهَمَ» Mansoeb (d.w.z. het eindigt op een -a) is vanwege de Laam die eraan voorafgaat.[91]

Deze Laam wordt **Laam at-Ta‘liel** «لَامُ التَّعْلِيْلِ» (*de Laam van de reden*) genoemd.[92]

[91] Na de Laam at-Ta‘liel komt het woord «أَنْ» dat verborgen is. Oorspronkelijk is de zin als volgt: «أَدْرُسُ اللُّغَةَ الْعَرَبِيَّةَ لِأَنْ أَفْهَمَ الْقُرْآنَ». Door deze verborgen «أَنْ» is de Fi‘l Mansoeb geworden. Deze verborgen «أَنْ» wordt *An-Moedmarah* «أَنْ مُضْمَرَةٌ» genoemd.

[92] Deze Laam wordt ook *Laam as-Sababiyyah* «لَامُ السَّبَبِيَّةِ» (*de Laam van de reden*) genoemd.

Hier zijn wat meer voorbeelden:

- Ik ging naar de badkamer om mijn gezicht te wassen.[93]
  ذَهَبْتُ إِلَى الْحَمَّامِ لِأَغْسِلَ وَجْهِيْ.
- Ik opende het raam zodat de vliegen naar buiten gaan.[94]
  فَتَحْتُ النَّافِذَةَ لِيَخْرُجَ الذُّبَابُ.
- Allah schiep ons opdat wij Hem aanbidden.[95] خَلَقَنَا اللّٰهُ لِنَعْبُدَهُ.

3) «يُمْكِنُ» betekent: “het is mogelijk”.

Voorbeelden:

- Kan ik hier zitten?[96] أَيُمْكِنُنِيْ أَنْ أَجْلِسَ هُنَا؟
- Ja, je kan [hier] zitten.[97] نَعَمْ، يُمْكِنُكَ أَنْ تَجْلِسَ.
- Hij kan nu niet naar buiten gaan.[98] لَا يُمْكِنُهُ أَنْ يَخْرُجَ الْآنَ.

4) Het woord «مُنْذُ» “sinds” is een Harf Djarr.

Voorbeelden:

- Ik heb hem sinds zaterdag niet gezien. مَا رَأَيْتُهُ مُنْذُ يَوْمِ السَّبْتِ.
- Bilaal is sinds een week afwezig. بِلَالٌ غَائِبٌ مُنْذُ أُسْبُوْعٍ.

---

[93] Een andere mogelijke vertaling: “Ik ben naar de badkamer gegaan om mijn gezicht te wassen.”
[94] Een andere mogelijke vertaling: “Ik heb het raam geopend zodat de vliegen naar buiten gaan.”
[95] Een andere mogelijke vertaling: “Allah heeft ons geschapen opdat wij Hem aanbidden.”
[96] Letterlijke vertaling: “Is het mogelijk voor mij dat ik hier zit?”
[97] Letterlijke vertaling: “Ja, het is mogelijk voor jou dat je [hier] zit.”
[98] Letterlijke vertaling: “Het is voor hem niet mogelijk om nu naar buiten te gaan.”

5) Als de Faa‘iel «الْفَاعِلُ» (*het onderwerp*) vrouwelijk is, dan dient het werkwoord ook vrouwelijk te zijn.

Voorbeelden:

- Mohammed kwam binnen.[99] دَخَلَ مُحَمَّدٌ.
- Aaminah kwam binnen.[100] دَخَلَتْ آمِنَةُ.
- Ibraahiem studeert Duits. يَدْرُسُ إِبْرَاهِيْمُ اللُّغَةَ الْأَلْمَانِيَّةَ.
- En Maryam studeert Frans. وَتَدْرُسُ مَرْيَمُ اللُّغَةَ الْفَرَنْسِيَّةَ.

Als de Faa‘iel een vrouwelijke persoon of een vrouwelijk dier is, dan móét het werkwoord vrouwelijk zijn. Als dit niet zo is, dan mág het werkwoord vrouwelijk zijn.

Voorbeeld:

- De koe ging naar buiten.[101] خَرَجَتِ الْبَقَرَةُ.

Maar:

- خَرَجَتِ السَّيَّارَةُ *of* خَرَجَ السَّيَّارَةُ "De auto ging naar buiten."[102]

  (خَرَجَتِ: *vrouwelijk*; خَرَجَ: *mannelijk*)

Daarom staat er in de les:

- **بَقِيَ** ثَلَاثُ دَقَائِقَ "Er zijn drie minuten over", en niet: بَقِيَتْ.

Er zijn andere details die je later zult leren, *In Shaa' Allah*.

[99] Een andere mogelijke vertaling: "Mohammed is binnengekomen."
[100] Een andere mogelijke vertaling: "Aaminah is binnengekomen."
[101] Een andere mogelijke vertaling: "De koe is naar buiten gegaan."
[102] Een andere mogelijke vertaling: "De auto is naar buiten gegaan."

6) «سَمَحَ» "hij stond toe" – «يَسْمَحُ» "hij staat toe".

Voorbeelden:

- Hij stond hem toe om te vertrekken. سَمَحَ لَهُ بِالْخُرُوْجِ.
- Sta mij toe om hier te zitten. اِسْمَحْ لِيْ بِالْجُلُوْسِ هُنَا.
- Ik sta jou niet toe om binnen te komen. لَا أَسْمَحُ لَكَ بِالدُّخُوْلِ.

7) «أَرْجُوْ» betekent: "ik verzoek".

Woordenlijst van les 17

بِهُدُوْءٍ	rustig
ضَوْضَاءٌ	lawaai
عُطْلَةٌ	een vakantie
هُدُوْءٌ	kalmte, rustig
هَوَاءٌ	lucht, atmosfeer
عِلَاجٌ	een behandeling
عَشَاءٌ	een avondmaal, diner
إِعْلَانٌ	een aankondiging, bekendmaking
الْعَامُ الْمُقْبِلُ	volgend jaar, aankomend jaar
سَمَحَ - يَسْمَحُ	toestaan, toelaten (a-a)
بَقِيَ - يَبْقٰى	blijven, overblijven (ie-a)
أَمْكَنَ - يُمْكِنُ	mogelijk zijn, kunnen
رَجَا - يَرْجُوْ	verzoeken, wensen, vragen (a-oe)
الرَّبِيْعُ	de lente
الصَّيْفُ	de zomer
الْخَرِيْفُ	de herfst
الشِّتَاءُ	de winter
مِصْرُ	Egypte (diptoot)
أَهْلٌ	een volk, mensen
الذُّبَابُ	de vlieg (mv. ذُبَّانٌ)
ظَرْفٌ	een envelop (mv. ظُرُوْفٌ)
بَصَقَ - يَبْصُقُ	spugen (a-oe)
بَدَأَ - يَبْدَأُ	beginnen (a-a)
زَارَ - يَزُوْرُ	bezoeken (a-oe)

Les 18

In deze les leren we het volgende:

1) We hebben in de vorige les geleerd dat de Moedaari' na «أَنْ» en «لَامُ التَّعْلِيْلِ» Mansoeb is.

De volgende vier vormen van de Moedaari' eindigen op een Dammah (-oe) in de Marfoe' positie en eindigen op een Fathah (-a) in de Mansoeb positie:

- يَذْهَبُ *ya-dhhab-**oe*** → أَنْ يَذْهَبَ *ya-dhhab-**a***
- تَذْهَبُ *ta-dhhab-**oe*** → أَنْ تَذْهَبَ *ta-dhhab-**a***
- أَذْهَبُ *a-dhhab-**oe*** → أَنْ أَذْهَبَ *a-dhhab-**a***
- نَذْهَبُ *na-dhhab-**oe*** → أَنْ نَذْهَبَ *na-dhhab-**a***

De volgende drie vormen van de Moedaari' eindigen op een Noen die na «أَنْ» komt te vervallen:

- تَذْهَبِيْنَ *ta-dhhab-**iena*** → أَنْ تَذْهَبِيْ *ta-dhhab-**ie***
- تَذْهَبُوْنَ *ta-dhhab-**oena*** → أَنْ تَذْهَبُوْا *ta-dhhab-**oe***
- يَذْهَبُوْنَ *ya-dhhab-**oena*** → أَنْ يَذْهَبُوْا *ya-dhhab-**oe***

In deze vormen is de aanwezigheid van de Noen het kenmerk dat het werkwoord Marfoe' is. En het kenmerk dat het werkwoord Mansoeb is, is de afwezigheid van de Noen.

Voorbeelden:

- Wat wil jij drinken, o Aaminah? مَاذَا تُرِيْدِيْنَ أَنْ تَشْرَبِيْ يَا آمِنَةُ؟
- Waar willen jullie gaan, o broeders? أَيْنَ تُرِيْدُوْنَ أَنْ تَذْهَبُوْا يَا إِخْوَانُ؟
- Zij willen uit de klas gaan. يُرِيْدُوْنَ أَنْ يَخْرُجُوْا مِنَ الْفَصْلِ.

De twee vormen «يَذْهَبْنَ» en «تَذْهَبْنَ» blijven onveranderd na «أَنْ».[103]

Voorbeelden:

- Willen jullie naar het nieuws luisteren, o zusters? أَتُرِدْنَ أَنْ تَسْمَعْنَ الْأَخْبَارَ يَا أَخَوَاتُ؟
- De studentes willen in de tuin zitten. تُرِيْدُ الطَّالِبَاتُ أَنْ يَجْلِسْنَ فِي الْحَدِيْقَةِ.

2) «سَاعَتِيْ كَسَاعَتِكَ» betekent: "Mijn horloge is zoals jouw horloge."

Het woord «كَ» is een Harf Djarr. Het naamwoord (*Ism*) dat erna komt, is Madjroer. Het betekent: "zoals", "als", "net als".

Voorbeelden:

- Dit huis is zoals een moskee. هٰذَا الْبَيْتُ كَالْمَسْجِدِ.
- Deze koffie is zoals water. هٰذِهِ الْقَهْوَةُ كَالْمَاءِ.

Deze Harf Djarr wordt niet gebruikt met Damaa-ier (*voornaamwoorden*). We zeggen dus niet: «أَنَا كَهُ» "Ik ben zoals hij."

In zulke gevallen wordt het woord «مِثْل» tussen de Harf Djarr en de Damier geplaatst.

Voorbeelden:

- Ik ben zoals hij. أَنَا كَمِثْلِهِ.
- Hij is zoals ik. هُوَ كَمِثْلِيْ.

Een voorbeeld uit de Koran:

- ﴿ لَيْسَ كَمِثْلِهِۦ شَيْءٌ ﴾ {Er is niets zoals Hij.}[104]

[103] Met andere woorden: het vrouwelijk meervoud van de tweede en derde persoon blijven na «أَنْ» onveranderd.

[104] Soerah ash-Shoeraa, Vers 11 (Soerah 42:11).

3) «أَرْجُوْ أَنْ لَا تَأْخُذْنَ هٰذِهِ الْأَشْيَاءَ كُلَّهَا» betekent: "Ik verzoek dat jullie al deze dingen niet pakken."

Het woord «كُلّ» "al", "alle" wordt voor benadrukking gebruikt. In het Arabisch wordt dit **Ta'kied** «التَّأْكِيْدُ» genoemd.[105]

Het woord «كُلّ» wordt door middel van een Damier (*voornaamwoord*) verbonden aan de **Moe'akkad** (d.w.z. het woord dat wordt benadrukt).

Voorbeelden:

- Alle studenten waren aanwezig. حَضَرَ الطُّلَّابُ كُلُّهُمْ.
- Alle studentes gingen naar buiten. خَرَجَتِ الطَّالِبَاتُ كُلُّهُنَّ.
- Ik heb het boek helemaal gelezen. قَرَأْتُ الْكِتَابَ كُلَّهُ.
- Ik zocht hem in de hele school. بَحَثْتُ عَنْهُ فِي الْمَدْرَسَةِ كُلِّهَا.

Merk op dat het woord «كُلّ» zich in dezelfde positie[106] bevindt als de Moe'akkad.

4) Een **Harf an-Nidaa'** «حَرْفُ النِّدَاءِ» (*vocatief partikel*) is: «يَا» "O".

Voorbeelden:

- O Bilaal! يَا بِلَالُ!
- O man! يَا رَجُلُ!

Wanneer «يَا» gebruikt wordt met een naamwoord (*Ism*) dat «أَلْ» heeft, dan wordt het woord «أَيُّهَا» tussen «يَا» en het naamwoord geplaatst.

Voorbeelden:

- O mensen! يَا أَيُّهَا النَّاسُ Dus niet: يَا النَّاسُ
- O man! يَا أَيُّهَا الرَّجُلُ Dus niet: يَا الرَّجُلُ

[105] In plaats van Ta'kied kan er ook *Tawkied* «التَّوْكِيْدُ» worden gezegd. Beide termen betekenen hetzelfde.

[106] D.w.z. naamval.

5) «هَيَّا بِنَا» betekent: “kom mee”.

Dit wordt **Ismoel Fi‘l** «اِسْمُ الْفِعْلِ» genoemd. Een Ismoel Fi‘l is een Ism (*naamwoord*), maar het heeft de betekenis van een Fi‘l (*werkwoord*).

Hier zijn wat meer voorbeelden van «اِسْمُ الْفِعْلِ»:

- Ik voel pijn. آهِ
- Ik ben geïrriteerd. أُفٍّ
- Accepteer (mijn bede). آمِيْنَ

6) «عُلْبَةُ الْحَلْوٰى هٰذِهِ» betekent: “deze snoeptrommel”.

We hebben in deel 1 gezien dat «هٰذَا الْكِتَابُ» “dit boek” betekent.

Maar als we “dit geschiedenisboek” willen zeggen, dan zeggen we: «كِتَابُ التَّارِيْخِ هٰذَا».

In deze constructie komt «هٰذَا» aan het eind te staan, omdat we niet «هٰذَا الْكِتَابُ التَّارِيْخِ» kunnen zeggen aangezien «كِتَابُ» hier Moedaaf is en dus geen «الْ» kan krijgen.

Hier zijn wat meer voorbeelden:

- Dit potlood قَلَمُ الرَّصَاصِ هٰذَا
- Deze slaapkamer غُرْفَةُ النَّوْمِ هٰذِهِ
- Dit horloge van jou is mooi. سَاعَتُكَ هٰذِهِ جَمِيْلَةٌ.
- Pak dit boek van mij. خُذْ كِتَابِيْ هٰذَا.

Woordenlijst van les 18

مَلَابِسُ kleren (diptoot)

مُتْحَفٌ een museum (mv. مَتَاحِفُ)

عَادَةٌ een gewoonte (mv. عَادَاتٌ)

عُلْبَةٌ een blik, bak, trommel (mv. عُلَبٌ)

عُنْوَانٌ een adres

سَيِّدٌ een heer, meneer

عُطْلَةُ الصَّيْفِ de zomervakantie

حَدِيْقَةُ الْحَيَوَانَاتِ de dierentuin

Les 19

In deze les leren we het volgende:

1) We hebben geleerd dat het ontkennende partikel voor de Maadiy *Maa* «مَا» is, en voor de Moedaari‘ *Laa* «لَا».

Voorbeelden:

- Ik heb de Spaanse taal niet gestudeerd. مَا دَرَسْتُ اللُّغَةَ الْإِسْبَانِيَّةَ.
- Ik weet zijn telefoonnummer niet. لَا أَعْرِفُ رَقْمَ هَاتِفِهِ.

Nu leren we dat het ontkennende partikel voor de toekomende tijd *Lan* «لَنْ» is. Dit partikel maakt, net zoals «أَنْ», de Moedaari‘ Mansoeb.

Voorbeelden:

- Ik zal morgen naar Riyad gaan. سَأَذْهَبُ إِلَى الرِّيَاضِ غَدًا.
- Ik zal morgen niet naar Riyad gaan. لَنْ أَذْهَبَ إِلَى الرِّيَاضِ غَدًا.

Merk op dat het partikel van de toekomende tijd «سَـ» wordt weggelaten, wanneer «لَنْ» wordt gebruikt.

Net zoals bij «أَنْ» wordt de Noen bij «تَذْهَبِيْنَ» ، «تَذْهَبُوْنَ» en «يَذْهَبُوْنَ» weggelaten wanneer «لَنْ» met deze vormen wordt gebruikt.

De twee vormen «يَذْهَبْنَ» en «تَذْهَبْنَ» blijven onveranderd.

Voorbeelden:

- O Aaminah, zal je in de zomervakantie niet naar Taief gaan?
  يَا آمِنَةُ! أَلَنْ تَذْهَبِي إِلَى الطَّائِفِ فِي عُطْلَةِ الصَّيْفِ؟
- O zusters, zullen jullie de Turkse taal volgend jaar niet leren?
  يَا أَخَوَاتُ! أَلَنْ تَدْرُسْنَ اللُّغَةَ التُّرْكِيَّةَ فِي الْعَامِ الْمُقْبِلِ؟

2) «لَنْ اَشْرَبَ الْخَمْرَ أَبَدًا» betekent: “Ik zal nóóit wijn drinken.”

Het woord «أَبَدًا» wordt gebruikt om een ontkennend werkwoord in de toekomende tijd te benadrukken.

Voorbeelden:

- Ik zal nóóit naar hem schrijven. لَنْ أَكْتُبَ إِلَيْهِ أَبَدًا.
- Voorwaar, jouw taal is erg moeilijk. Ik zal het nóóit bestuderen. إِنَّ لُغَتَكَ صَعْبَةٌ جِدًّا. لَنْ أَدْرُسَهَا أَبَدًا.

Het woord «قَطُّ» wordt gebruikt om een ontkennend werkwoord in de verleden tijd te benadrukken.[107]

Voorbeeld:

- Ik heb hem nóóit gezien. مَا رَأَيْتُهُ قَطُّ.

[107] In les 29 zul je hierover meer leren, *In Shaa' Allah*.

Woordenlijst van les 19

مُتْعَبٌ	moe	حَرِيْرٌ	zijde
آسِفٌ	sorry	بَدْءٌ	begin
أَحَدٌ	iemand	مُسْتَقْبَلٌ	toekomst
خَمْرٌ	wijn (mv. خُمُوْرٌ)	سِفَارَةٌ	een ambassade
هِنْدِيٌّ	Indiaas (mv. هُنُوْدٌ)	دُنْيَا	wereld (diptoot)
عَامٌ	een jaar (mv. أَعْوَامٌ)	اَلْآخِرَةُ	het Hiernamaals
أَبَدًا	altijd, nooit, nimmer	مَوْجُوْدٌ	aanwezig, beschikbaar
اِعْتَمَرَ – يَعْتَمِرُ	‘Oemrah verrichten	تَرَكَ – يَتْرُكُ	laten (a-oe)
لَبِسَ – يَلْبَسُ	aankleden, aantrekken (ie-a)	صَبَرَ – يَصْبِرُ	geduldig zijn (a-ie)

عُمْرَةٌ ‘Oemrah (de kleine Hadj), het bezoeken van de Ka‘bah

Les 20

In deze les leren we het volgende:

1) Het tweevoud in de Mansoeb positie (*accusatief*) en Madjroer positie (*genitief*). In deel 1 hebben we tweevoud geleerd in de Marfoe‘ positie (*nominatief*).[108]

Voorbeelden:

- Ik heb twee broers. لِي أَخَوَانِ.
- In mijn huis zijn er twee grote kamers. فِيْ بَيْتِي غُرْفَتَانِ كَبِيْرَتَانِ.

We hebben geleerd dat de normale Marfoe‘ uitgang[109] Dammah (-**oe**) is. De normale Mansoeb uitgang is Fathah (-**a**) en de normale Madjroer uitgang is Kasrah (-**ie**).

Voorbeelden:

- Waar is de leraar?	أَيْنَ الْمُدَرِّسُ؟	(*al-Moedarris-**oe***)
- Ik vroeg de leraar.	سَأَلْتُ الْمُدَرِّسَ	(*al-Moedarris-**a***)
- Ik zei tegen de leraar.	قُلْتُ لِلْمُدَرِّسِ	(*al-Moedarris-**ie***)

Maar het tweevoud heeft andere uitgangen. De Marfoe‘ uitgang van het tweevoud is "-**aani**" «انِ», de Mansoeb en Madjroer uitgang is "-**aini**" «يْنِ».

Voorbeelden:

- Dit zijn twee riyals.	هٰذَانِ رِيَالَانِ	(*riyaal-**aani***)
- Ik wil twee riyals.	أُرِيْدُ رِيَالَيْنِ	(*riyaal-**aini***)
- Ik kocht het voor twee riyals.	اِشْتَرَيْتُهُ بِرِيَالَيْنِ	(*riyaal-**aini***)

[108] Zie: deel 1, les 18 punt 1 van het begeleidende boek.
[109] Met "uitgang" wordt bedoeld: het eind van een woord.

Hier zijn wat meer voorbeelden:

- Ik las twee boeken.[110] قَرَأْتُ كِتَابَيْنِ.
- Ik keerde na twee dagen terug.[111] رَجَعْتُ بَعْدَ يَوْمَيْنِ.
- Twee nieuwe leraren kwamen.[112] جَاءَ مُدَرِّسَانِ جَدِيْدَانِ.
- Ik hoorde dit nieuws van twee radiostations.[113] سَمِعْتُ هٰذَا الْخَبَرَ مِنْ إِذَاعَتَيْنِ.

2) «أَحَدُهُمَا ... وَالْآخَرُ ...» betekent: "één van hen … en de ander(e) …"

Voorbeeld:

- Ik heb twee broers: één van hen is een dokter en de andere is een ingenieur.
  لِيْ أَخَوَانِ: أَحَدُهُمَا طَبِيْبٌ وَالْآخَرُ مُهَنْدِسٌ.

De vrouwelijke vorm is: «إِحْدَاهُمَا ... وَالْأُخْرٰى ...».

Voorbeeld:

- Ik heb twee zussen: één van hen is een lerares en de andere is een verpleegster.
  لِيْ أُخْتَانِ: إِحْدَاهُمَا مُدَرِّسَةٌ وَالْأُخْرٰى مُمَرِّضَةٌ.

---

[110] Een andere mogelijke vertaling: "Ik heb twee boeken gelezen."
[111] Een andere mogelijke vertaling: "Ik ben na twee dagen teruggekeerd."
[112] Een andere mogelijke vertaling: "Twee nieuwe leraren zijn gekomen."
[113] Een andere mogelijke vertaling: "Ik heb dit bericht van twee radiostations gehoord."

Woordenlijst van les 20

لِصٌّ	een dief (mv. لُصُوْصٌ)	مُفِيْدٌ	nuttig
مِرْآةٌ	een spiegel (mv. مَرَايَا)	مُشْطٌ	een kam (mv. أَمْشَاطٌ)
جُنَيْهٌ	Egyptische pond (mv. جُنَيْهَاتٌ)	مِخَدَّةٌ	een kussen (mv. مَخَادُّ)
تَفْسِيْرٌ	een uitleg op de Koran (mv. تَفَاسِيْرُ)	زِرٌّ	een knop, knoop (mv. أَزْرَارٌ)
السِّيْرَةُ	de biografie van Profeet Mohammed ﷺ	ذَبَحَ – يَذْبَحُ	slachten (a-a)
ذُوْ وَجْهَيْنِ	hypocriet (iemand met twee gezichten)*	شَرَحَ – يَشْرَحُ	uitleggen (a-a)

* Letterlijke vertaling: “Bezitter van twee gezichten”.

Les 21

In deze les leren we het volgende:

1) Het gebruik van «لَمْ»: dit is een ontkennend partikel dat met de Moedaari‘ wordt gebruikt.

Het partikel «لَمْ» brengt twee veranderingen met zich mee:

(a) Het zet de betekenis van de Moedaari‘ om naar de Maadiy.
(b) Het verandert de Moedaari‘ van Marfoe‘ naar Madjzoem.

Voorbeeld: يَذْهَبُ “Hij gaat” → لَمْ يَذْهَبْ “Hij is niet gegaan”

De uitgangen van de Moedaari‘ Madjzoem

a) De Dammah van de derde stamletter wordt in de volgende vier vormen weggelaten:

- يَذْهَبُ → لَمْ يَذْهَبْ *ya-dhhab-**oe*** → *lam ya-dhhab*
- تَذْهَبُ → لَمْ تَذْهَبْ *ta-dhhab-**oe*** → *lam ta-dhhab*
- أَذْهَبُ → لَمْ أَذْهَبْ *a-dhhab-**oe*** → *lam a-dhhab*
- نَذْهَبُ → لَمْ نَذْهَبْ *na-dhhab-**oe*** → *lam na-dhhab*

b) Net zoals in de Moedaari‘ Mansoeb wordt de Noen ook weggelaten van de volgende drie vormen in de Moedaari‘ Madjzoem:

- تَذْهَبِيْنَ → لَمْ تَذْهَبِيْ *ta-dhhab-**iena*** → *lam ta-dhhab-**ie***
- تَذْهَبُوْنَ → لَمْ تَذْهَبُوْا *ta-dhhab-**oena*** → *lam ta-dhhab-**oe***
- يَذْهَبُوْنَ → لَمْ يَذْهَبُوْا *ya-dhhab-**oena*** → *lam ya-dhhab-**oe***

c) De vormen «يَذْهَبْنَ» en «تَذْهَبْنَ» blijven onveranderd:

- يَذْهَبْنَ → لَمْ يَذْهَبْنَ *lam ya-dhhab-**na***
- تَذْهَبْنَ → لَمْ تَذْهَبْنَ *lam ta-dhhab-**na***

Hier zijn een aantal voorbeelden van «لَمْ»:

- Ik heb deze les niet begrepen. لَمْ أَفْهَمْ هٰذَا الدَّرْسَ.
- Waren de nieuwe studenten aanwezig? أَحَضَرَ الطُّلَّابُ الْجُدُدُ؟
  Nee, zij waren niet aanwezig. لَا، لَمْ يَحْضُرُوْا.
- De studentes zijn niet naar de bibliotheek gegaan. الطَّالِبَاتُ لَمْ يَذْهَبْنَ إِلَى الْمَكْتَبَةِ.

Indien «يَذْهَبْ» ، «تَذْهَبْ» ، «أَذْهَبْ» en «نَذْهَبْ» gevolgd worden door een Hamzatoel Wasl, dan krijgt de laatste letter een Kasrah om zo Iltiqaa'-oes Saakinain «اِلْتِقَاءُ السَّاكِنَيْنِ» te vermijden.[114]

Voorbeelden:

- Heb je de brief niet geschreven? أَلَمْ تَكْتُبِ الرِّسَالَةَ؟
- De studente heeft de Koran niet gememoriseerd. لَمْ تَحْفَظِ الطَّالِبَةُ الْقُرْآنَ.

2) «لَمَّا» "nog niet": dit is ook een ontkennend partikel dat met de Moedaari' wordt gebruikt.[115] Het maakt, net zoals «لَمْ», het werkwoord Madjzoem.

Voorbeelden:

- Ik heb nog geen koffie gedronken. لَمَّا أَشْرَبِ الْقَهْوَةَ.
- Mijn vader is naar Makkah gegaan en hij is nog niet teruggekeerd.
  ذَهَبَ أَبِيْ إِلَى مَكَّةَ، وَلَمَّا يَرْجِعْ.

Een voorbeeld uit de Koran:

- ﴿ وَلَمَّا يَدْخُلِ ٱلْإِيمَٰنُ فِي قُلُوبِكُمْ ﴾

{… want het geloof is jullie harten nog niet binnengetreden.}[116]

---

[114] Iltiqaa'-oes Saakinain houdt in dat twee klinkerloze letters naast elkaar staan. (Zie les 5 punt 3 voor meer informatie.)

[115] In spreektaal wordt in plaats van «لَمَّا» het woord «لِسَّهْ» gebruikt.

[116] Soerah al-Hoedjoeraat, Vers 14 (Soerah 49:14).

Na «لَمَّا» kan het werkwoord worden weggelaten.

Voorbeeld:

- Zijn de studenten naar buiten gegaan? أَخَرَجَ الطُّلَّابُ؟
- Nog niet. لَمَّا.

  (Namelijk: Zij zijn nog niet naar buiten gegaan. (لَمَّا يَخْرُجُوْا.

3) Woordsoorten: in het Arabisch zijn er slechts drie soorten woorden:

a) Ism «الْاِسْمُ» (*naamwoord*), zoals: «كِتَابٌ» ، «قَلَمٌ» ، «هُوَ» ، «أَنَا» ، «هٰذَا» ، «قَبْلَ».

b) Fi‘l «الْفِعْلُ» (*werkwoord*), zoals: «كَتَبَ» ، «يَكْتُبُ» ، «أُكْتُبْ» ، «لَيْسَ».

c) Harf «الْحَرْفُ» (*partikel*), zoals: «مَا» ، «لَا» ، «نَعَمْ» ، «لَمْ» ، «سَ».

4) Djoemlah Ismiyyah en Djoemlah Fi‘liyyah «الْجُمْلَةُ الْاِسْمِيَّةُ وَالْجُمْلَةُ الْفِعْلِيَّةُ»: dit is uitgelegd in les 1.

5) «مَهْلًا» betekent: “langzaam alstublieft”, “kalm aan”.

6) «مَا عِنْدِيْ قَلَمٌ وَلَا كِتَابٌ» betekent: “Ik heb geen pen, noch boek.”

Hier zijn wat meer voorbeelden:

- Er is geen water, noch sap in de koelkast. مَا فِي الثَّلَّاجَةِ مَاءٌ وَلَا عَصِيْرٌ.
- Er is geen riyal, noch Qirsh[117] in mijn zak. مَا فِي جَيْبِيْ رِيَالٌ وَلَا قِرْشٌ.

[117] Een Qirsh is één tiende van een riyal.

Woordenlijst van les 21

اَلْفَتْحَةُ	Fathah (◌َ)
اَلْكَسْرَةُ	Kasrah (◌ِ)
اَلضَّمَّةُ	Dammah (◌ُ)
مِثَالٌ	een voorbeeld (mv. أَمْثِلَةٌ)
أَتَى – يَأْتِيْ	komen (a-ie)
اَللَّائِيْ	die, welk, wie, dat (= اَللَّاتِيْ)
مَمْنُوْعٌ	verboden
اِسْتِقْبَالٌ	een receptie
مَهْلًا	langzaam, kalm aan
اِسْتَرِحْ	Rust uit! (mv. اِسْتَرِيْحُوْا)
رَئِيْسٌ	een president (mv. رُؤَسَاءُ)
فَرْقٌ	een verschil, onderscheid (mv. فُرُوْقٌ)
حَضَرَ – يَحْضُرُ	aanwezig zijn, bijwonen (a-oe)

Les 22

Dit is een herhalingsles. Het geeft een compleet beeld van de drie toestanden van de Moedaari‘: Marfoe‘ (*nominatief*), Mansoeb (*accusatief*) en Madjzoem (*apocopaat*).

Hieronder volgt een schematisch overzicht:

حَالَاتُ الْمُضَارِعِ الثَّلَاثُ

الْمُضَارِعُ الْمَرْفُوْعُ	الْمُضَارِعُ الْمَنْصُوْبُ	الْمُضَارِعُ الْمَجْزُوْمُ
حَامِدٌ يَذْهَبُ	لَنْ يَذْهَبَ	لَمْ يَذْهَبْ
الطُّلَّابُ يَذْهَبُوْنَ	لَنْ يَذْهَبُوْا	لَمْ يَذْهَبُوْا
آمِنَةُ تَذْهَبُ	لَنْ تَذْهَبَ	لَمْ تَذْهَبْ
الطَّالِبَاتُ يَذْهَبْنَ	لَنْ يَذْهَبْنَ	لَمْ يَذْهَبْنَ

***

أَنْتَ تَذْهَبُ	لَنْ تَذْهَبَ	لَمْ تَذْهَبْ
أَنْتُمْ تَذْهَبُوْنَ	لَنْ تَذْهَبُوْا	لَمْ تَذْهَبُوْا
أَنْتِ تَذْهَبِيْنَ	لَنْ تَذْهَبِيْ	لَمْ تَذْهَبِيْ
أَنْتُنَّ تَذْهَبْنَ	لَنْ تَذْهَبْنَ	لَمْ تَذْهَبْنَ

***

أَنَا أَذْهَبُ	لَنْ أَذْهَبَ	لَمْ أَذْهَبْ
نَحْنُ نَذْهَبُ	لَنْ نَذْهَبَ	لَمْ نَذْهَبْ

Les 23

In deze les leren we het volgende:

1) De I‘raab (*verbuiging*) van het ongebroken mannelijk meervoud. We hebben het ongebroken mannelijk meervoud in deel 1 geleerd.[118]

Voorbeelden:

- فَلَّاحُوْنَ “boeren”
- مُدَرِّسُوْنَ “leraren”
- مُسْلِمُوْنَ “moslims”
- مُهَنْدِسُوْنَ “ingenieurs”

In de Marfoe‘ positie eindigt het op “-**oena**” ﴿ـُوْنَ﴾. In de Mansoeb en Madjroer positie eindigt het op “-**iena**” ﴿ـِيْنَ﴾.

Voorbeelden:

Marfoe‘:	خَرَجَ الْمُدَرِّسُوْنَ	“De leraren gingen naar buiten.”	(*al-moedarris-**oena***)
Mansoeb:	رَأَيْتُ الْمُدَرِّسِيْنَ	“Ik zag de leraren.”	(*al-moedarris-**iena***)
Madjroer:	ذَهَبْتُ إِلَى الْمُدَرِّسِيْنَ	“Ik ging naar de leraren.”	(*al-moedarris-**iena***)

Merk op dat het ongebroken mannelijk meervoud dezelfde uitgang voor de Mansoeb en Madjroer heeft.

Hier zijn wat meer voorbeelden:

- De ingenieurs gingen naar hun kantoren. ذَهَبَ الْمُهَنْدِسُوْنَ إِلَى مَكَاتِبِهِمْ.
- Ik zag de boeren in de velden. رَأَيْتُ الْفَلَّاحِيْنَ فِي الْحُقُوْلِ.
- Dit zijn de huizen van de leraren. هٰذِهِ بُيُوْتُ الْمُدَرِّسِيْنَ.

[118] Zie: deel 1, les 13a punt 1 van het begeleidende boek.

2) De volgende getallen worden **‘Oeqoed** «الْعُقُوْدُ» genoemd:

- عِشْرُوْنَ “twintig” (20)
- ثَلَاثُوْنَ “dertig” (30)
- أَرْبَعُوْنَ “veertig” (40)
- خَمْسُوْنَ “vijftig” (50)
- سِتُّوْنَ “zestig” (60)
- سَبْعُوْنَ “zeventig” (70)
- ثَمَانُوْنَ “tachtig” (80)
- تِسْعُوْنَ “negentig” (90)

Zij hebben de vorm van het ongebroken mannelijk meervoud. Hun I‘raab (*verbuiging*) is dus hetzelfde als die van het ongebroken mannelijk meervoud.

Voorbeelden:

Marfoe‘:	فِي الْفَصْلِ عِشْرُوْنَ طَالِبًا	“In de klas zijn er 20 studenten.”
Mansoeb:	قَرَأْتُ عِشْرِيْنَ كِتَابًا	“Ik heb 20 boeken gelezen.”
Madjroer:	اِشْتَرَيْتُهُ بِعِشْرِيْنَ رِيَالًا	“Ik kocht het voor 20 riyals.”

3) We hebben de getallen 21 tot 30 met een mannelijke Ma‘doed geleerd. Nu leren we dezelfde getallen met een vrouwelijke Ma‘doed.

Merk het volgende op:

a) **[21]**: het eerste deel van het getal met een mannelijke Ma‘doed is «وَاحِدٌ», en met een vrouwelijke Ma‘doed «إِحْدٰى».

Voorbeelden:

- 21 studenten. وَاحِدٌ وَعِشْرُوْنَ طَالِبًا.
- 21 studentes. إِحْدٰى وَعِشْرُوْنَ طَالِبَةً.

b) **[22]**: het eerste deel van het getal met een mannelijke Ma'doed is «اِثْنَانِ», en met een vrouwelijke Ma'doed «اِثْنَتَانِ».

Voorbeelden:

- 22 studenten. اِثْنَانِ وَعِشْرُوْنَ طَالِبًا.
- 22 studentes. اِثْنَتَانِ وَعِشْرُوْنَ طَالِبَةً.

c) **[23-29]**: het eerste deel van deze getallen met een mannelijke Ma'doed is vrouwelijk, en met een vrouwelijke Ma'doed is het mannelijk.

Voorbeelden:

- 23 studenten. ثَلَاثَةٌ وَعِشْرُوْنَ طَالِبًا.
- 23 studentes. ثَلَاثٌ وَعِشْرُوْنَ طَالِبَةً.

d) De 'Oeqoed hebben dezelfde vorm bij een mannelijke alsook vrouwelijke Ma'doed.

4) Merk dit op:

لَا أَكَلْتُ وَ لَا شَرِبْتُ "Ik at niet, noch dronk ik."[119]

لَا قَرَأَ وَ لَا كَتَبَ "Hij las niet, noch schreef hij."[120]

Om het idee van "niet … noch" uit te drukken, wordt het ontkennende partikel *Laa* «لَا» met de Maadiy gebruikt[121] in plaats van *Maa* «مَا».

Een voorbeeld uit de Koran:

- ﴿ فَلَا صَدَّقَ وَلَا صَلَّىٰ ﴿٣١﴾ ﴾ {Hij geloofde niet, noch verrichtte hij het gebed.}[122]

[119] Een andere mogelijke vertaling: "Ik heb niet gegeten, noch gedronken."

[120] Een andere mogelijke vertaling: "Hij heeft niet gelezen, noch geschreven."

[121] Het ontkennende partikel «لَا» komt in zo'n geval dus twee keer voor in de zin: één keer voor het ene werkwoord, en één keer voor het andere werkwoord.

[122] Soerah al-Qiyaamah, Vers 31 (Soerah 75:31).

5) Merk op:

الْمُوَطَّأُ لِلْإِمَامِ مَالِكٍ “*Al-Moewatta’* van imam Maalik”

لِسَانُ الْعَرَبِ لِابْنِ مَنْظُوْرٍ “*Lisaan al-‘Arab* van Ibn Manzoer”

In de bovenstaande voorbeelden wordt «لِ» gebruikt om te verwijzen naar de auteur van het boek. Het wordt vertaald als “van”.

Woordenlijst van les 23

جَائِزَةٌ	een prijs (mv. جَوَائِزُ)	قَاعَةٌ	een hal (mv. قَاعَاتٌ)
نَبِيٌّ	een profeet (mv. نَبِيُّوْنَ / أَنْبِيَاءُ)	قِصَّةٌ	een verhaal* (mv. قِصَصٌ)
اِجْتِمَاعٌ	een bijeenkomst (mv. اِجْتِمَاعَاتٌ)	ثَانِيَةٌ	een seconde (mv. ثَوَانٍ)
أُسْرَةٌ	een familie, een gezin (mv. أُسَرٌ)		

نَجَحَ – يَنْجَحُ slagen, succes hebben (a-a)

رَسَبَ – يَرْسُبُ zakken, blijven zitten (op school) (a-oe)

* Handig om te weten: de Masdar (*infinitief*) van het werkwoord «قَصَّ» is: «قَصَصٌ».

Les 24

Deze les behandelt de getallen. Alle regels die eerder zijn genoemd met betrekking tot de getallen, zijn hier bij elkaar gezet. We vatten deze regels onder de volgende kopjes samen:

1) De regels met betrekking tot de getallen:

a) **[1 en 2]** «وَاحِدٌ» ، «اِثْنَانِ»: deze getallen komen met de Maʿdoed overeen en zij volgen de Maʿdoed op als een bijvoeglijk naamwoord.

Voorbeelden:

- 1 boek. كِتَابٌ وَاحِدٌ.
- 2 boeken. كِتَابَانِ اثْنَانِ.
- 1 auto. سَيَّارَةٌ وَاحِدَةٌ.
- 2 auto's. سَيَّارَتَانِ اثْنَتَانِ.

b) **[3 t/m 10]** «ثَلَاثَةٌ ... عَشَرَةٌ»: deze getallen komen niet met de Maʿdoed overeen. Als de Maʿdoed mannelijk is, dan zijn deze getallen vrouwelijk. En als de Maʿdoed vrouwelijk is, dan zijn deze getallen mannelijk.

Voorbeelden:

- 3 mannen. ثَلَاثَةُ رِجَالٍ.
- 3 vrouwen. ثَلَاثُ نِسَاءٍ.

c) **[11 en 12]** «أَحَدَ عَشَرَ» ، «اِثْنَا عَشَرَ»: beide delen van het getal komen met de Maʿdoed overeen.

Voorbeelden:

- 11 studenten. أَحَدَ عَشَرَ طَالِبًا.
- 11 studentes. إِحْدَى عَشْرَةَ طَالِبَةً.
- 12 studenten. اِثْنَا عَشَرَ طَالِبًا.
- 12 studentes. اِثْنَتَا عَشْرَةَ طَالِبَةً.

d) **[13 t/m 19]** «ثَلَاثَةَ عَشَرَ ... تِسْعَةَ عَشَرَ»: het tweede deel van het getal komt met de Ma'doed overeen, en het eerste deel niet.

Voorbeelden:

- 11 studenten. ثَلَاثَةَ عَشَرَ طَالِبًا.
- 11 studentes. ثَلَاثَ عَشْرَةَ طَالِبَةً.

Merk op dat de letter Shien «ش» een Fathah heeft in «عَشَرَ» en een Soekoen in «عَشْرَةَ».

e) **[20 t/m 90; 100 en 1000]** «عِشْرُوْنَ ... تِسْعُوْنَ» ، «مِائَةٌ» ، «أَلْفٌ»: deze getallen veranderen niet door het geslacht.

Voorbeelden:

- 50 moslims. خَمْسُوْنَ مُسْلِمًا.
- 50 moslima's. خَمْسُوْنَ مُسْلِمَةً.
- 100 studenten. مِائَةُ طَالِبٍ.
- 100 studentes. مِائَةُ طَالِبَةٍ.

Merk op dat de Alief in «مِائَةٌ» niet wordt uitgesproken. In sommige landen[123] wordt dit woord ook zonder deze Alief geschreven: «مِئَةٌ».

f) **[200 en 2000]** «مِائَتَانِ» ، «أَلْفَانِ»: de Noen van het getal vervalt wanneer de Ma'doed wordt genoemd.

Voorbeelden:

- 200 riyal. مِائَتَا رِيَالٍ.
- 2000 dollar. أَلْفَا دُوْلَارٍ.

[123] Zoals in Syrië.

2) De regels met betrekking tot de Ma‘doed:

a) [**3 t/m 10**]: de Ma‘doed van de getallen 3 tot en met 10 is meervoud Madjroer.[124]

Voorbeeld:

- 3 boeken. ثَلَاثَةُ كُتُبٍ.

b) [**11 t/m 99**]: de Ma‘doed van de getallen 11 tot en met 99 is enkelvoud Mansoeb.

Voorbeeld:

- 11 sterren. أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا.

c) [**100 en 1000**]: de Ma‘doed van de getallen 100 en 1000 is enkelvoud Madjroer.

Voorbeeld:

- 1000 riyal. أَلْفُ رِيَالٍ.

3) De I‘raab (*verbuiging*) van de getallen:

a) [**1 en 2**] «وَاحِدٌ» ، «اِثْنَانِ»: deze getallen worden als bijvoeglijke naamwoorden gebruikt.

Voorbeelden:

- Ik heb 1 riyal. عِنْدِيْ رِيَالٌ وَاحِدٌ.
- Ik wil 1 riyal. أُرِيْدُ رِيَالًا وَاحِدًا.
- Deze pen kost 1 riyal. هٰذَا الْقَلَمُ بِرِيَالٍ وَاحِدٍ.

[124] Handig om te weten: bij 3 t/m 10 is er sprake van de Idaafah-constructie.

- Ik heb 2 riyals. عِنْدِيْ رِيَالَانِ اثْنَانِ.
- Ik wil 2 riyals. أُرِيْدُ رِيَالَيْنِ اثْنَيْنِ.
- Deze pen kost 2 riyals. هٰذَا الْقَلَمُ بِرِيَالَيْنِ اثْنَيْنِ.

b) **[3 t/m 10]** «ثَلَاثَةٌ ... عَشَرَةٌ»: deze getallen worden regelmatig verbogen.

Voorbeelden:

- Ik heb 5 riyal. عِنْدِيْ خَمْسَةُ رِيَالَاتٍ (*gamsat-**oe***)
- Ik wil 5 riyal. أُرِيْدُ خَمْسَةَ رِيَالَاتٍ (*gamsat-**a***)
- Deze pen kost 5 riyal. هٰذَا الْقَلَمُ بِـخَمْسَةِ رِيَالَاتٍ (*gamsat-**ie***)

c) **[11 t/m 19]** «أَحَدَ عَشَرَ ... تِسْعَةَ عَشَرَ»: deze getallen zijn Mabniy (*dat wil zeggen: onverbuigbaar*).[125] Zij blijven onveranderd, behalve de woorden «اِثْنَا» en «اِثْنَتَا».

Voorbeelden:

- Ik heb 15 riyal. عِنْدِيْ خَمْسَةَ عَشَرَ رِيَالًا (*gamsat**a** 'ashar**a***)
- Ik wil 15 riyal. أُرِيْدُ خَمْسَةَ عَشَرَ رِيَالًا (*gamsat**a** 'ashar**a***)
- Deze pen kost 15 riyal. هٰذَا الْقَلَمُ بِـخَمْسَةَ عَشَرَ رِيَالًا (*gamsat**a** 'ashar**a***)

Alleen de woorden «اِثْنَا» en «اِثْنَتَا» in «اِثْنَا عَشَرَ» en «اِثْنَتَا عَشَرَ» worden zoals het tweevoud verbogen.

[125] Deze getallen eindigen allemaal op een Fathah.

De woorden «عَشَرَ» en «عَشْرَةَ» blijven onveranderd.

Voorbeelden:

- عِنْدِي اثْنَا عَشَرَ رِيَالًا (*iethnaa*)
- أُرِيْدُ اثْنَيْ عَشَرَ رِيَالًا (*iethnai*)
- هٰذَا الْقَلَمُ بِاثْنَيْ عَشَرَ رِيَالًا (*iethnai*)

- عِنْدِي اثْنَتَا عَشْرَةَ رُوْبِيَّةً (*iethnataa*)
- أُرِيْدُ اثْنَتَيْ عَشْرَةَ رُوْبِيَّةً (*iethnatai*)
- هٰذَا الْقَلَمُ بِاثْنَتَيْ عَشْرَةَ رُوْبِيَّةً (*iethnatai*)

d) De 'Oeqoed **[20 t/m 90]** «عِشْرُوْنَ . . . تِسْعُوْنَ» worden net zoals het ongebroken mannelijk meervoud verbogen.

Voorbeelden:

- Heb jij 60 riyal? أَعِنْدَكَ سِتُّوْنَ رِيَالًا؟ (*sitt-**oena***)
- Ik wil 60 riyal. أُرِيْدُ سِتِّيْنَ رِيَالًا (*sitt-**iena***)
- Dit boek kost 60 riyal. هٰذَا الْكِتَابُ بِسِتِّيْنَ رِيَالًا (*sitt-**iena***)

e) **[100 en 1000]** «أَلْفٌ» ، «مِائَةٌ»: deze getallen worden regelmatig verbogen.

Voorbeelden:

- Zijn salaris is 1000 dollar. مُرَتَّبُهُ أَلْفُ دُوْلَارٍ (*alf-**oe***)
- Ik nam 1000 dollar van hem. أَخَذْتُ أَلْفَ دُوْلَارٍ مِنْهُ (*alf-**a***)
- Ik kocht het voor 1000 dollar. اِشْتَرَيْتُهُ بِأَلْفِ دُوْلَارٍ (*alf-**ie***)

f) **[200 en 2000]** «أَلْفَا» ، «مِائَتَا»: deze getallen zijn tweevoud, en zij worden net zoals het tweevoud verbogen:

- Zijn loon is 2000 riyal. أُجْرَتُهُ أَلْفَا رِيَالٍ (*alf-**aa***)
- Hij wil geen 2000 riyal. مَا يُرِيْدُ أَلْفَيْ رِيَالٍ (*alf-**ai***)
- Hij werkt voor 2000 riyal. يَعْمَلُ بِأَلْفَيْ رِيَالٍ (*alf-**ai***)

g) **[300 t/m 900]** «ثَلَاثُمِائَةٍ ... تِسْعُمِائَةٍ»: in deze getallen is het woord «مِائَةٍ» Madjroer (*genitief*), omdat het Moedaaf Ilaih is.

In deze getallen worden de Moedaaf en de Moedaaf Ilaih aan elkaar geschreven. De Moedaaf neemt de naamval die hij in de zin heeft.

Voorbeelden:

- Ik heb 300 riyal. عِنْدِيْ ثَلَاثُمِائَةِ رِيَالٍ (*thalaath-**oe** mi'at-**ie***)
- Ik wil 300 riyal. أُرِيْدُ ثَلَاثَمِائَةِ رِيَالٍ (*thalaath-**a** mi'at-**ie***)
- Ik kocht het voor 300 riyal. اِشْتَرَيْتُهُ بِثَلَاثِمِائَةِ رِيَالٍ (*thalaath-**ie** mi'at-**ie***)

Merk op dat «ثَمَانِمِائَةٍ» (800) oorspronkelijk als volgt is: «ثَمَانِيْمِائَةٍ». De Yaa is weggelaten. Dus de «نِ» blijft in dit woord onveranderd.

4) Het woord «أَلْفٌ» kan een getal en een Ma'doed tegelijkertijd zijn.

Voorbeelden:

- Drieduizend riyal. ثَلَاثَةُ آلَافِ رِيَالٍ.
- Zestienduizend riyal. سِتَّةَ عَشَرَ أَلْفَ رِيَالٍ.
- Dertigduizend riyal. ثَلَاثُوْنَ أَلْفَ رِيَالٍ.
- Honderdduizend riyal مِائَةُ أَلْفِ رِيَالٍ.

In de bovenstaande voorbeelden is het woord «أَلْف» (of: آلَاف) een Ma'doed met betrekking tot het vorige woord. En het is een getal met betrekking tot het woord dat erna komt.

5) Als het getal Moedaaf is, dan krijgt het geen Tanwien wanneer de Ma‘doed wordt genoemd. En als de Ma‘doed wordt weggelaten, dan krijgt het wel een Tanwien.

Voorbeelden:

- Hoeveel riyal heb jij? كَمْ رِيَالًا عِنْدَكَ؟

  Ik heb tien riyal. عِنْدِيْ عَشَرَةُ رِيَالَاتٍ.

  Ik heb tien. عِنْدِيْ عَشَرَةٌ.

- Voor hoeveel heb jij dit horloge gekocht? بِكَمِ اشْتَرَيْتَ هٰذِهِ السَّاعَةَ؟

  Voor duizend riyal. بِأَلْفِ رِيَالٍ.

  Voor duizend, o mijn broer. بِأَلْفٍ يَا أَخِيْ.

- Hoeveel riyal wil jij? كَمْ رِيَالًا تُرِيْدُ؟

  Ik wil twintigduizend riyal. أُرِيْدُ عِشْرِيْنَ أَلْفَ رِيَالٍ.

  Twintigduizend, o mijn broer. عِشْرِيْنَ أَلْفًا يَا أَخِيْ.

6) Het getal lezen: wanneer je een getal leest, is het beter om te beginnen met de eenheden, daarna de tientallen, daarna de honderdtallen en daarna de duizendtallen.

Voorbeeld:

- 6543

Als de Ma‘doed mannelijk is: ثَلَاثَةٌ وَ أَرْبَعُوْنَ وَ خَمْسُمِائَةٍ وَ سِتَّةُ آلَافِ رِيَالٍ

Als de Ma‘doed vrouwelijk is: ثَلَاثٌ وَ أَرْبَعُوْنَ وَ خَمْسُمِائَةٍ وَ سِتَّةُ آلَافِ رُوْبِيَّةٍ

Woordenlijst van les 24

Deze les heeft geen woordenlijst.

Les 25

In deze les leren we het volgende:

1) *Kaana* «كَانَ»: in les 7 hebben we kennisgemaakt met *Kaana* «كَانَ». In deze les zullen we hierover meer leren.

Kaana «كَانَ» wordt in een Djoemlah Ismiyyah gebruikt.

Na de introductie van *Kaana* «كَانَ» wordt de Moebtada' **Ismoe Kaana** «إِسْمُ كَانَ» genoemd. En de Gabar wordt **Gabaroe Kaana** «خَبَرُ كَانَ» genoemd.

De Ismoe Kaana is Marfoe' en de Gabaroe Kaana is Mansoeb.

Voorbeeld:

بَارِدٌ	الْمَاءُ	→	بَارِدًا	الْمَاءُ	كَانَ
Gabar	*Moebtada'*		*Gabaroe kaana*	*Ismoe kaana*	

Hier zijn wat meer voorbeelden:

- زَيْنَبُ مَرِيْضَةٌ "Zainab is ziek." → كَانَتْ زَيْنَبُ مَرِيْضَةً "Zainab was ziek."
- الْجَوُّ جَمِيْلٌ "Het weer is mooi." → كَانَ الْجَوُّ جَمِيْلًا "Het weer was mooi."

Als de Gabar een Djaar-Madjroer constructie (*voorzetselgroep*) is, dan blijft de Gabar onveranderd.

Voorbeelden:

- الْمُدَرِّسُ فِي الْفَصْلِ "De leraar is in de klas" → كَانَ الْمُدَرِّسُ فِي الْفَصْلِ
  "De leraar was in de klas."

2) «لَا يَزَالُ» betekent: “hij is nog steeds”, “het is nog steeds”.

Het is één van de **zusters van *Kaana*** en het handelt precies zoals *Kaana* «كَانَ».

Voorbeelden:

- بِلَالٌ مَرِيْضٌ → لَا يَزَالُ بِلَالٌ مَرِيْضًا
  “Bilaal is ziek.” “Bilaal is nog steeds ziek.”
- مَرْيَمُ طَالِبَةٌ → لَا تَزَالُ مَرْيَمُ طَالِبَةً
  “Maryam is een studente.” “Maryam is nog steeds een studente.”
- إِبْرَاهِيْمُ فِي الْمُسْتَشْفَى → لَا يَزَالُ إِبْرَاهِيْمُ فِي الْمُسْتَشْفَى
  “Ibraahiem is in het ziekenhuis.” “Ibraahiem is nog steeds in het ziekenhuis.”

3) De I‘raab (*verbuiging*) van «أَبٌ» en «أَخٌ».

In deel 1 hebben we geleerd dat deze twee woorden een Waaw «و» krijgen wanneer ze Moedaaf zijn.

Voorbeelden:

- أَخُوْهُ “Zijn broer”
- أَبُوْكَ “Jouw vader”
- أَخُوْ حَامِدٍ “De broer van Haamied”, “Haamieds broer”
- أَبُوْ بِلَالٍ “De vader van Bilaal”, “Bilaals vader”

Deze Waaw «و» is de Marfoe‘ vorm. In de Mansoeb vorm verandert de Waaw in een Alief «ا». En in de Madjroer vorm verandert de Waaw in een Yaa «ي».

Voorbeelden van «أَبُوْ»:

Marfoe':	أَيْنَ أَبُوْكَ؟	"Waar is jouw vader?	(*ab**oe**-ka*)
Mansoeb:	أَعْرِفُ أَبَاكَ	"Ik ken jouw vader."	(*ab**aa**-ka*)
Madjroer:	مَاذَا قُلْتَ لِأَبِيْكَ؟	"Wat zei jij tegen jouw vader?"[126]	(*ab**ie**-ka*)

Voorbeelden van «أَخُوْ»:

Marfoe':	أَيْنَ ذَهَبَ أَخُوْهَا؟	"Waar ging haar broer?"[127]	(*akh**oe**-haa*)
Mansoeb:	أَرَأَيْتَ أَخَاهَا؟	"Zag jij haar broer?"[128]	(*akh**aa**-haa*)
Madjroer:	أَذَهَبْتَ إِلَى أَخِيْهَا؟	"Ging jij naar haar broer?"[129]	(*akh**ie**-haa*)

4) «مِنْ قَبْلُ»: we weten dat «قَبْلَ» en «بَعْدَ» altijd Moedaaf zijn.

Voorbeeld:

- Ik ging vóór de Adhaan naar de moskee en ik keerde na het gebed terug.[130]

ذَهَبْتُ إِلَى الْمَسْجِدِ قَبْلَ الْأَذَانِ، وَرَجَعْتُ بَعْدَ الصَّلَاةِ.

Als de Moedaaf Ilaih is weggelaten, dan worden «قَبْلَ» en «بَعْدَ» onverbuigbaar; zij hebben dan altijd een Dammah aan het eind.

Een voorbeeld van «قَبْلُ»:

- Mijn vader is nu een directeur en hij was daarvoor een leraar.

أَبِي الْآنَ مُدِيْرٌ، وَكَانَ مِنْ قَبْلُ مُدَرِّسًا

In deze zin staat «مِنْ قَبْلُ» voor: «مِنْ قَبْلِ ذٰلِكَ» "daarvoor" (namelijk: vóórdat hij een directeur was). Maar de Moedaaf Ilaih «ذٰلِكَ» is weggelaten.

---

[126] Een andere mogelijke vertaling: "Wat heb jij tegen jouw vader gezegd?"
[127] Een andere mogelijke vertaling: "Waar is haar broer gegaan?"
[128] Een andere mogelijke vertaling: "Heb jij haar broer gezien?"
[129] Een andere mogelijke vertaling: "Ben jij naar haar broer gegaan?"
[130] Een andere mogelijke vertaling: "Ik ben vóór de Adhaan naar de moskee gegaan en ik ben na het gebed teruggekeerd."

Hier is een voorbeeld van «بَعْدُ»:

- Ik ga nu naar de bibliotheek en ik zal daarna naar de moskee gaan.

أَذْهَبُ الْآنَ إِلَى الْمَكْتَبَةِ، وَسَأَذْهَبُ إِلَى الْمَسْجِدِ مِنْ بَعْدُ.

In deze zin staat «مِنْ بَعْدُ» voor: «مِنْ بَعْدِهِ» "erna" of «مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ» "daarna".

- De beslissing van de zaak, ervoor en erna, komt alleen aan Allah toe.

لِلّٰهِ الْأَمْرُ مِنْ قَبْلُ وَ مِنْ بَعْدُ.

5) «مَرْضٰى» "zieken" is het meervoud van: «مَرِيْضٌ» "ziek". Deze meervoudsvorm is een diptoot[131] en heeft dus geen Tanwien.

Hier zijn wat meer voorbeelden:

- قَتِيْلٌ "gevallene" Meervoud: قَتْلٰى "gevallenen"
- أَسِيْرٌ "een gevangene" Meervoud: أَسْرٰى "gevangenen"
- جَرِيْحٌ "gewonde" Meervoud: جَرْحٰى "gewonden"
- أَحْمَقُ "dwaas" Meervoud: حَمْقٰى "dwazen"

[131] In het Arabisch: *Ghair Moensarief* «غَيْرُ مُنْصَرِفٍ» of *al-Mamnoe' minas Sarf* «الْمَمْنُوْعُ مِنَ الصَّرْفِ».

Woordenlijst van les 25

مُتَقَاعِدٌ gepensioneerd

شُرْطِيٌّ een politieagent (mv. شُرْطَةٌ)

تَرَكَ – يَتْرُكُ laten, verlaten (a-oe)

أَلَّفَ – يُؤَلِّفُ een boek schrijven

مَرِيْضٌ een zieke (mv. مَرْضٰى)

سَفِيْرٌ een ambassadeur (mv. سُفَرَاءُ)

مُفَتِّشٌ een inspecteur (mv. مُفَتِّشُوْنَ)

جَمِيْعُ أَنْحَاءِ الْعَالَمِ alle delen van de wereld

عَمِيْدٌ een decaan van een faculteit, directeur van een faculteit (mv. عُمَدَاءُ)

Les 26

In deze les leren we het volgende:

1) We hebben geleerd dat de meeste Arabische werkwoorden slechts uit drie letters bestaan. Deze letters worden **stamletters** of **radicalen** genoemd.

De eerste stamletter wordt «ف» genoemd, de tweede stamletter wordt «ع» genoemd en de derde stamletter wordt «ل» genoemd. Deze namen zijn afgeleid van het werkwoord «فَعَلَ», dat als voorbeeld voor alle werkwoorden is genomen.

Moe‘tall

Als één van de drie stamletters een «و» of een «ي» is, dan wordt het werkwoord **Moe‘tall** «الْمُعْتَلُّ» (d.w.z. "zwak") genoemd.

Als de eerste stamletter een «و» of een «ي» is, dan wordt het werkwoord **al-Moe‘tall al-Faa’** «الْمُعْتَلُّ الْفَاءُ» (d.w.z. "de zwakke Faa") genoemd. Het wordt ook wel **Mithaal** «الْمِثَالُ» genoemd.

Als de tweede stamletter een «و» of een «ي» is, dan wordt het werkwoord **al-Moe‘tall al-‘Ayn** «الْمُعْتَلُّ الْعَيْنُ» (d.w.z. "de zwakke ‘Ayn") genoemd. Het wordt ook wel **Adjwaf** «الْأَجْوَفُ» genoemd.

Als de derde stamletter een «و» of een «ي» is, dan wordt het werkwoord **al-Moe‘tall al-Laam** «الْمُعْتَلُّ اللَّامُ» (d.w.z. "de zwakke Laam") genoemd. Het wordt ook wel **Naaqis** «النَّاقِصُ» genoemd.

Lafief

Als twee stamletters zwak zijn, dan wordt het werkwoord **Lafief** «اللَّفِيْفُ» genoemd.

In deze les zullen we de Mithaal werkwoorden leren. We hebben alleen voorbeelden van werkwoorden die een Waaw «و» als eerste stamletter hebben.

Voorbeelden:

- وَقَفَ “Hij stopte”
- وَزَنَ “Hij woog”
- وَضَعَ “Hij plaatste”

Er is een afwijking in de Moedaari‘ van de Mithaal werkwoorden. De eerste stamletter «و» vervalt in de Moedaari‘.

Voorbeeld:

- وَزَنَ → يَزِنُ

Oorspronkelijk is de Moedaari‘ «يَوْزِنُ» (*ya-wzin-oe*) – net als «يَجْلِسُ». Na de weglating van de Waaw wordt het: «يَزِنُ» (*ya-zin-oe*).

Op dezelfde manier:

- وَقَفَ → يَقِفُ Dit was: يَوْقِفُ
- وَجَدَ → يَجِدُ Dit was: يَوْجِدُ
- وَضَعَ → يَضَعُ Dit was: يَوْضَعُ (dit behoort tot de a-a groep)

De Amr (*gebiedende wijs*) van «تَزِنُ» is: «زِنْ» “weeg!” Er is geen Hamzatoel Wasl aan het begin nodig, omdat het werkwoord niet met een Saakien letter begint.

De Amr (*gebiedende wijs*) van «تَضَعُ» is: «ضَعْ» “plaats!”, “leg!”

2) «وُلَيْدٌ» is het verkleinwoord van «وَلَدٌ».[132]

Het verkleinwoord wordt gebruikt om een kleinere omvang aan te duiden of voor liefkozing.

Het patroon van het verkleinwoord is: «فُعَيْلٌ».

Voorbeelden:

- زَهْرٌ “een bloem” → زُهَيْرٌ “een bloempje”
- نَهْرٌ “een rivier” → نُهَيْرٌ “een riviertje”
- عَبْدٌ “een slaaf” → عُبَيْدٌ “een slaafje”
- حَسَنٌ “Hasan” → حُسَيْنٌ “Hoesein”

3) «هَا هُوَ ذَا» betekent: “Hier is het!”

Deze uitdrukking wordt gebruikt wanneer een persoon naar wie je op zoek was of een ding waarnaar je op zoek was, plotseling verschijnt.

De vrouwelijke vorm is: «هَا هِيَ ذِيْ».

“Hier ben ik!” is: «هٰأَنَذَا».

4) «يَجِبُ» is de Moedaari‘ van: «وَجَبَ». Dus «يَجِبُ» betekent letterlijk: “het is noodzakelijk”, “het moet” en “het dient”.

Voorbeeld:

- Wij moeten de Koran begrijpen. يَجِبُ عَلَيْنَا أَنْ نَفْهَمَ الْقُرْآنَ.

Hier zijn de woorden «أَنْ نَفْهَمَ» de Faa‘iel (*het onderwerp*) van «يَجِبُ».

---

[132] Het verkleinwoord wordt ook wel “*diminutief*” genoemd. Het verkleinwoord/diminutief wordt in het Arabisch *Ism at-Tasghier* «اِسْمُ التَّصْغِيْرِ» of *Ism al-Moesaghghar* «اِسْمُ الْمُصَغَّرِ» genoemd.

Hier zijn wat meer voorbeelden:

- Jij moet morgen terugkomen. يَجِبُ عَلَيْكَ أَنْ تَرْجِعَ غَدًا.
- Ik moet vandaag naar Riyad gaan. يَجِبُ عَلَيَّ أَنْ أَذْهَبَ إِلَى الرِّيَاضِ الْيَوْمَ.

Het ontkennende partikel wordt met het tweede werkwoord gebruikt.

Voorbeeld:

- Hij moet de klas niet verlaten. يَجِبُ عَلَيْهِ أَنْ لَا يَخْرُجَ مِنَ الْفَصْلِ.

Maar «لَا يَجِبُ» betekent: “(het) hoeft niet”.

Voorbeeld:

- Wij hoeven deze les niet bij te wonen. لَا يَجِبُ عَلَيْنَا أَنْ نَحْضُرَ هٰذَا الدَّرْسَ.

5) We hebben één van de patronen van de Masdar (*infinitief*) geleerd. Dit is «فُعُوْلٌ», zoals «سُجُوْدٌ» ، «رُكُوْعٌ» ، «نُزُوْلٌ» en «خُرُوْجٌ».

Nu zullen we twee andere patronen leren:

1. «فَعَالٌ»

Voorbeelden:

- ذَهَابٌ “gaan” van het werkwoord: يَذْهَبُ – ذَهَبَ “gaan”
- نَجَاحٌ “succes” van het werkwoord: يَنْجَحُ – نَجَحَ “slagen”

2. «فِعَالٌ»

Voorbeelden:

- إِيَابٌ “terugkeer” van het werkwoord: يَؤُوْبُ – آبَ “terugkeren”
- نِكَاحٌ “huwelijk” van het werkwoord: يَنْكِحُ – نَكَحَ “trouwen”

6) «أَقَلُّ» is de vergrotende trap van «قَلِيْلٌ» “weinig”.

Oorspronkelijk is het «أَقْلَلُ», net zoals «أَكْبَرُ» en «أَجْمَلُ».

Aangezien de tweede en de derde stamletters hetzelfde zijn, is de derde stamletter aan de tweede stamletter geassimileerd.

Woordenlijst van les 26

خَطَأٌ	een fout (mv. أَخْطَاءٌ)	ذَهَابٌ	gaan
تَذْكِرَةٌ	een ticket (mv. تَذَاكِرُ)	يَشَاءُ	hij wil
أَجْنَبِيٌّ	een vreemdeling, onbekende	إِيَابٌ	terugkeer
قُرْصٌ	een pil, cd, schijf (mv. أَقْرَاصٌ)	بِانْتِظَامٍ	regelmatig
نَقْدٌ	geld, contant geld (mv. نُقُوْدٌ)	ذَكَرٌ	mannelijk (mv. ذُكُوْرٌ)
كِيْلُوْغِرَامٌ	kilogram (mv. كِيْلُوْغِرَامَاتٌ)	أُنْثَى	vrouwelijk (mv. إِنَاثٌ)
وَضَعَ - يَضَعُ	leggen, plaatsen (a-a)	مَحْفَظَةٌ	een portemonnee
وَهَبَ - يَهَبُ	schenken, geven (a-a)	حَبِيْبٌ	een geliefde, geliefd
وَجَبَ - يَجِبُ	noodzakelijk zijn (a-ie)	شَدِيْدٌ	hevig, sterk, krachtig
وَجَدَ - يَجِدُ	vinden, aantreffen (a-ie)	وَزَنَ - يَزِنُ	wegen (a-ie)
وَصَلَ - يَصِلُ	arriveren, aankomen (a-ie)	بَلَعَ - يَبْلَعُ	slikken (a-a)
وَلَجَ - يَلِجُ	betreden, binnengaan (a-ie)	وَعَدَ - يَعِدُ	beloven (a-ie)
عَرَجَ - يَعْرُجُ	opstijgen, opklimmen (a-oe)	وَقَفَ - يَقِفُ	stoppen, staan (a-ie)
تَذْكِرَةُ الطَّائِرَةِ ذَهَابًا وَإِيَابًا	retour vliegticket		

Les 27

In deze les leren we het volgende:

1) De **al-Moe‘tall al-‘Ayn** «الْمُعْتَلُّ الْعَيْنُ» of **Adjwaf** «الْأَجْوَفُ» werkwoorden.

We eerder hebben gezien dat deze werkwoorden een Waaw «و» of een Yaa «ي» als tweede stamletter hebben.

Voorbeelden:

A	B	C
- قَالَ – يَقُوْلُ	- سَارَ – يَسِيْرُ	- نَامَ – يَنَامُ
- زَارَ – يَزُوْرُ	- بَاعَ – يَبِيْعُ	- خَافَ – يَخَافُ

Deze werkwoorden hebben bepaalde veranderingen ondergaan zoals hieronder wordt uitgelegd:

A: «قَالَ» is oorspronkelijk: «قَوَلَ». En «يَقُوْلُ» is oorspronkelijk: «يَقْوُلُ».

B: «سَارَ» is oorspronkelijk: «سَيَرَ». En «يَسِيْرُ» is oorspronkelijk: «يَسْيِرُ».

C: «نَامَ» is oorspronkelijk: «نَوِمَ». En «يَنَامُ» is oorspronkelijk: «يَنْوَمُ».

Deze werkwoorden ondergaan wat meer veranderingen wanneer ze gekoppeld worden aan de **Moetaharriek voornaamwoorden.**[133]

Op de volgende bladzijde zullen we deze veranderingen bekijken.

---

[133] Een Moetaharriek voornaamwoord is een voornaamwoord dat een klinker heeft, zoals «نَ» ، «تَ» ، «تِ» ، «تُ».

Een Saakien voornaamwoord is klinkerloos, zoals de «وْ» in «ذَهَبُوْا».

Alle voornaamwoorden in de Maadiy zijn Moetaharriek, behalve in «ذَهَبَتْ» ، «ذَهَبُوْا» en «ذَهَبَ».

In de Moedaari‘ is alleen de «نَ» Moetaharriek. Deze vind je in «يَذْهَبْنَ» en «تَذْهَبْنَ».

In de Maadiy (verleden tijd)

a) Als het Adjwaf werkwoord tot de “a-oe groep” (*Baab Nasara*) behoort, dan krijgt de eerste stamletter een Dammah wanneer het gekoppeld wordt aan de Moetaharriek voornaamwoorden.

Voorbeelden:

- قُلْنَ “Zij zeiden” (*3e persoon vrouwelijk meervoud*)
- قُلْتَ “Jij zei” (*2e persoon mannelijk enkelvoud*)
- قُلْتُمْ “Jullie zeiden” (*2e persoon mannelijk meervoud*)
- قُلْتِ “Jij zei” (*2e persoon vrouwelijk enkelvoud*)
- قُلْتُنَّ “Jullie zeiden” (*2e persoon vrouwelijk meervoud*)
- قُلْتُ “Ik zei” (*1e persoon mannelijk/vrouwelijk enkelvoud*)
- قُلْنَا “Wij zeiden” (*1e persoon mannelijk/vrouwelijk meervoud*)

Dit in tegenstelling tot de originele Fathah in:

- قَالَ “Hij zei” (*3e persoon mannelijk enkelvoud*)
- قَالُوْا “Zij zeiden” (*3e persoon mannelijk meervoud*)
- قَالَتْ “Zij zei” (*3e persoon vrouwelijk enkelvoud*)

Als het Adjwaf werkwoord tot de “a-ie groep” (*Baab Daraba*) of “ie-a groep” (*Baab Sami‘a*) behoort, dan krijgt de eerste stamletter een Kasrah.

Voorbeelden:

- سِرْنَ سِرْتَ سِرْتِ سِرْتُنَّ سِرْتُ سِرْنَا
- نِمْنَ نِمْتَ نِمْتُمْ نِمْتِ نِمْتُنَّ نِمْتُ نِمْنَا

b) De tweede stamletter wordt weggelaten, zoals je in de bovenstaande voorbeelden kunt zien.

In de Moedaari‘ (tegenwoordige/toekomende tijd)

In de Moedaari‘ Marfoe‘:

De tweede stamletter vervalt wanneer het gekoppeld wordt aan de Moetaharriek voornaamwoorden.

Voorbeelden:

- يَقُلْنَ ، تَقُلْنَ
- يَسِرْنَ ، تَسِرْنَ
- يَنَمْنَ ، تَنَمْنَ

In de Moedaari‘ Madjzoem:

Naast de twee vormen die onder de Moedaari‘ Marfoe‘ zijn genoemd, vervalt de tweede stamletter ook in de volgende vier vormen:

C	B	A
لَمْ يَنَمْ	لَمْ يَسِرْ	1. **يَفْعَلْ:** لَمْ يَقُلْ
لَمْ تَنَمْ	لَمْ تَسِرْ	2. **تَفْعَلْ:** لَمْ تَقُلْ
لَمْ أَنَمْ	لَمْ أَسِرْ	3. **أَفْعَلْ:** لَمْ أَقُلْ
لَمْ نَنَمْ	لَمْ نَسِرْ	4. **نَفْعَلْ:** لَمْ نَقُلْ

De tweede stamletter wordt hier weggelaten vanwege Iltiqaa’-oes Saakinain.[134]

A: «لَمْ يَقُلْ» is oorspronkelijk: «لَمْ يَقُوْلْ». Hier is zowel de Waaw «و» als de Laam «ل» Saakien (*klinkerloos*).

De zwakke letter – in dit geval de Waaw «و» – wordt dus weggelaten.

[134] Iltiqaa’-oes Saakinain houdt in dat twee klinkerloze letters naast elkaar staan (zie les 5 punt 3).

B: «لَمْ يَسِرْ» is oorspronkelijk: «لَمْ يَسِيْرْ». Hier is zowel de Yaa «ي» als de Raa «ر» Saakien (*klinkerloos*).

De zwakke letter – in dit geval de Yaa «ي» – wordt dus weggelaten.

C: «لَمْ يَنَمْ» is oorspronkelijk: «لَمْ يَنَامْ». Hier is zowel de Alief «ا» als de Miem «م» Saakien (*klinkerloos*).

De zwakke letter – in dit geval de Alief «ا» – wordt dus weggelaten.

In de Amr (gebiedende wijs):

a) De tweede stamletter vervalt wanneer het werkwoord gekoppeld wordt aan de Moestatier en Moetaharriek voornaamwoorden.

Voorbeelden:

قُلْ	قُوْلُوْا	قُوْلِيْ	**قُلْنَ**
سِرْ	سِيْرُوْا	سِيْرِيْ	**سِرْنَ**
نَمْ	نَامُوْا	نَامِيْ	**نَمْنَ**

b) Het is niet nodig om een Hamzatoel Wasl aan het begin van de Amr toe te voegen, omdat de Amr in dit geval niet met een Saakien letter begint.

Van «تَقُوْلُ» krijgen we «قُوْلْ» na het weglaten van de beginletter Taa' en de laatste Dammah; en «قُوْلْ» verandert in «قُلْ» vanwege Iltiqaa'-oes Saakinain.

Van «تَسِيْرُ» krijgen we: «سِيْرْ». Dit verandert in: «سِرْ».

Van «تَنَامُ» krijgen we: «نَامْ». Dit verandert in: «نَمْ».

2) «وَاللهِ لَقَدْ كِدْتُ أَمُوْتُ» betekent: "Bij Allah! Ik was bijna doodgegaan."

Na een **Qasam** «قَسَمٌ» (*eed*) moet de bevestigende Maadiy (*verleden tijd*) benadrukt te worden met: «لَقَدْ». De ontkennende Maadiy heeft geen benadrukking nodig.

Hier zijn wat meer voorbeelden:

- Bij Allah! Ik heb hem op de markt gezien. وَاللهِ لَقَدْ رَأَيْتُهُ فِي السُّوْقِ.
- Bij Allah! Ik heb dit nieuws van veel mensen gehoord. وَاللهِ لَقَدْ سَمِعْتُ هٰذَا الْخَبَرَ مِنْ كَثِيْرٍ مِنَ النَّاسِ.

Maar:

- Bij Allah! Ik heb niets gegeten. وَاللهِ مَا أَكَلْتُ شَيْئًا.
- Bij Allah! Ik heb dit niet geschreven. وَاللهِ مَا كَتَبْتُ هٰذَا.

Merk op dat de Waaw in «وَاللهِ» een Harf Djarr is. De Ism (*naamwoord*) erna is dus Madjroer (*genitief*).

3) «ظَنَنْتُهُ دَفْتَرِيْ» betekent: "Ik dacht dat het mijn schrift was."

Het werkwoord «ظَنَّ» krijgt twee lijdende voorwerpen. Beide zijn Mansoeb (*accusatief*).

Voorbeelden:

- الْجَوُّ جَمِيْلٌ "Het weer is mooi." → أَظُنُّ الْجَوَّ جَمِيْلًا "Ik denk dat het weer mooi is."
- الْبَابُ مُغْلَقٌ "De deur is dicht." → أَظُنُّ الْبَابَ مُغْلَقًا "Ik denk dat de deur dicht is."
- أَنْتَ طَبِيْبٌ "Jij bent een dokter." → أَظُنُّكَ طَبِيْبًا "Ik denk dat jij een dokter bent."
- الْإِمْتِحَانُ بَعِيْدٌ "Het examen is ver." → أَظُنُّ الْإِمْتِحَانَ بَعِيْدًا "Ik denk dat het examen ver is."

We kunnen ook zeggen: الْجَوُّ جَمِيْلٌ → أَظُنُّ أَنَّ الْجَوَّ جَمِيْلٌ.

4) «اِجْلِسْ حَيْثُ تَشَاءُ» betekent: “Zit waar je wilt.”

5) Merk op dat in «يَجِيْءُ» de Hamzah ná de Yaa wordt geschreven, omdat zowel de Yaa als de Hamzah wordt uitgesproken.

Maar in «لَمْ يَجِئْ» wordt de Hamzah boven de Yaa geschreven. Hier wordt alleen de Hamzah uitgesproken. De Yaa fungeert slechts als ‘een stoel’ voor de Hamzah.

6) «شَفَاكَ اللهُ شِفَاءً كَامِلًا» betekent: “Moge Allah jou volmaakte genezing schenken.”

7) «لَا يَنْبَغِيْ» betekent: “het is niet gepast”, “het is niet behoorlijk”.

Voorbeelden:

- Het is niet gepast voor een student om absent te zijn. لَا يَنْبَغِيْ لِلطَّالِبِ أَنْ يَغِيْبَ.
- Het is niet gepast dat jij dit zegt. لَا يَنْبَغِيْ لَكَ أَنْ تَقُوْلَ هٰذَا.

8) Het werkwoord «مَاتَ» komt voor in twee groepen:

a) ie-a groep (*Baab Sami‘a*): «مَاتَ – يَمَاتُ». Zoals: «نَامَ – يَنَامُ»

Met een Moetaharriek voornaamwoord krijgt de eerste stamletter een Kasrah in de Maadiy: «مِتُّ» ، «مِتْنَا».

In de Koran komt het woord «مِتُّ» negen keer voor.

Enkele voorbeelden uit de Koran:

- [135] ﴿فَأَجَآءَهَا ٱلْمَخَاضُ إِلَىٰ جِذْعِ ٱلنَّخْلَةِ قَالَتْ يَٰلَيْتَنِى مِتُّ قَبْلَ هَٰذَا وَكُنتُ نَسْيًا مَّنسِيًّا ٢٣﴾
- [136] ﴿وَيَقُولُ ٱلْإِنسَٰنُ أَءِذَا مَا مِتُّ لَسَوْفَ أُخْرَجُ حَيًّا ٦٦﴾
- [137] ﴿أَيَعِدُكُمْ أَنَّكُمْ إِذَا مِتُّمْ وَكُنتُمْ تُرَابًا وَعِظَٰمًا أَنَّكُم مُّخْرَجُونَ ٣٥﴾

[135] Soerah Maryam, Vers 23 (Soerah 19:23).
[136] Soerah Maryam, Vers 66 (Soerah 19:66).
[137] Soerah al-Moe’minoen, Vers 35 (Soerah 23:35).

b) a-oe groep (*Baab Nasara*): «مَاتَ – يَمُوْتُ». Zoals: «قَالَ – يَقُوْلُ».

Met een Moetaharriek voornaamwoord krijgt de eerste stamletter een Dammah in de Maadiy: «مُتُّ» ، «مُتْنَا».

In de Koran komt het woord «مُتُّ» twee keer voor:

- ﴿وَلَئِن قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ أَوْ مُتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِّنَ ٱللَّهِ وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ۝١٥٧﴾[138]
- ﴿وَلَئِن مُّتُّمْ أَوْ قُتِلْتُمْ لَإِلَى ٱللَّهِ تُحْشَرُونَ ۝١٥٨﴾[139]

Maar in de Moedaari' komt alleen «يَمُوْتُ» voor in de Koran.[140]

[138] Soerah Aali-'Imraan, Vers 157 (Soerah 3:157).
[139] Soerah Aali-'Imraan, Vers 158 (Soerah 3:158).
[140] Kort samengevat: het werkwoord «مَاتَ» kan via *Baab Sami'a* of *Baab Nasara* voorkomen. In de Koran komt de Moedaari' van dit werkwoord alleen via *Baab Nasara* voor.

Woordenlijst van les 27

كَانَ – يَكُوْنُ	zijn (a-oe)
سَارَ – يَسِيْرُ	lopen (a-ie)
كَالَ – يَكِيْلُ	meten (a-ie)
نَامَ – يَنَامُ	slapen (ie-a)
صَامَ – يَصُوْمُ	vasten (a-oe)
جَاءَ – يَجِيْءُ	komen (a-ie)
قَامَ – يَقُوْمُ	opstaan (a-oe)
ذَاقَ – يَذُوْقُ	proeven (a-oe)
بَالَ – يَبُوْلُ	urineren (a-oe)
زَارَ – يَزُوْرُ	bezoeken (a-oe)
بَاعَ – يَبِيْعُ	verkopen (a-ie)
يَنْبَغِيْ	het is gepast
لَا يَنْبَغِيْ	het is niet gepast
دَارَ – يَدُوْرُ	draaien, keren (a-oe)
تَابَ – يَتُوْبُ	berouw hebben (a-oe)
قَالَ – يَقُوْلُ	zeggen, vertellen (a-oe)
لَا يَزَالُ يَدْرُسُ	hij studeert nog steeds
زَالَ – يَزَالُ	ophouden te doen (ie-a)
غَابَةٌ	bos
زَيْتٌ	olie
مِلْحٌ	zout
جُبْنَةٌ	kaas
دَقِيْقٌ	meel
عَدَسٌ	linzen
بُخَارٌ	stoom
قِطَارٌ	een trein
صُدَاعٌ	hoofdpijn
بَقَّالٌ	kruidenier
مَشْغُوْلٌ	druk, bezig
حَيْثُ	alwaar, waar
فَاكِهَانِيٌّ	een fruitverkoper
بَيْضَةٌ	een ei (mv. بَيْضٌ)
كَامِلٌ	compleet, volledig
غَدَاءٌ	een lunch (mv. أَغْدِيَةٌ)
كَذَبَ – يَكْذِبُ	liegen (a-ie)
طَافَ – يَطُوْفُ	rondgaan (a-oe)

مُنْتَصَفُ اللَّيْلِ middernacht

غَلَبَ - يَغْلِبُ overwinnen (a-ie)

عَاشَ - يَعِيْشُ leven, wonen (a-ie)

خَافَ - يَخَافُ vrezen, bang zijn (ie-a)

ذُو الْقَعْدَةِ Dhoe al-Qa‘dah (11e maand)

كَادَ - يَكَادُ op het punt staan te doen (ie-a)

Les 28

In deze les leren we het volgende:

1) De **Naaqis** werkwoorden: deze werkwoorden hebben een Waaw «و» of een Yaa «ي» als derde stamletter.

Voorbeelden:

- نَسِيَ – يَنْسٰى
- بَكٰى – يَبْكِيْ
- دَعَا – يَدْعُوْ

Deze werkwoorden ondergaan de volgende veranderingen:

In de Maadiy (verleden tijd)

a. Zowel de Waaw «و» als de Yaa «ي» wordt als een Alief uitgesproken.

In schrift wordt de Waaw als een Alief «ا» geschreven, terwijl de Yaa als een Yaa zonder puntjes «ى» wordt geschreven.

Voorbeelden:

- دَعَا "Hij nodigde uit", "Hij bad" Dit is oorspronkelijk: دَعَوَ
- بَكٰى "Hij huilde" Dit is oorspronkelijk: بَكَيَ

De Yaa «ي» blijft onveranderd wanneer de tweede stamletter een Kasrah heeft.

Voorbeelden:

- نَسِيَ "Hij vergat"
- بَقِيَ "Hij bleef"

b. De derde stamletter wordt weggelaten wanneer het werkwoord gekoppeld wordt aan het voornaamwoord van de derde persoon mannelijk meervoud.

Voorbeelden:

- دَعَوْا “Zij nodigden uit” Dit is oorspronkelijk: دَعَوُوْا
- بَكَوْا “Zij huilden” Dit is oorspronkelijk: بَكَيُوْا
- نَسُوْا “Zij vergaten” Dit is oorspronkelijk: نَسِيُوْا

Merk op dat de tweede stamletter in «نَسُوْا» een Dammah heeft die oorspronkelijk een Kasrah was. De Kasrah is in een Dammah veranderd, omdat een Kasrah in het Arabisch niet gevolgd mag worden door een Waaw «و».

c. De derde stamletter wordt ook weggelaten als het werkwoord gekoppeld wordt aan de derde persoon vrouwelijk enkelvoud, vanwege Iltiqaa'-oes Saakinain «اِلْتِقَاءُ السَّاكِنَيْنِ».[141]

Voorbeelden:

- دَعَتْ “Zij nodigde uit” Dit is oorspronkelijk: دَعَاْتْ
- بَكَتْ “Zij huilde” Dit is oorspronkelijk: بَكَاْتْ

De «ي» wordt niet weggelaten wanneer de tweede stamletter een Kasrah heeft.

Voorbeelden:

- نَسِيَتْ “Zij vergat”
- بَقِيَتْ “Zij bleef”

[141] Iltiqaa'-oes Saakinain houdt in dat twee klinkerloze letters naast elkaar staan. (Zie les 5 punt 3 voor meer informatie.)

d. De derde stamletter wordt hersteld naar zijn originele vorm wanneer het gekoppeld wordt aan de Moetaharriek voornaamwoorden. In dit geval wordt de Waaw «و» een Waaw «و», en de Yaa «ي» wordt een Yaa «ي».

Voorbeelden van Waaw «و»:

- دَعَوْنَ “Zij nodigden uit” (*derde persoon vrouwelijk meervoud*)
- دَعَوْتَ “Jij nodigde uit” (*tweede persoon mannelijk enkelvoud*)
- دَعَوْتُ “Ik nodigde uit” (*eerste persoon mannelijk/vrouwelijk enkelvoud*)
- دَعَوْنَا “Wij nodigden uit” (*eerste persoon mannelijk/vrouwelijk meervoud*)

Voorbeelden van Yaa «ي»:

- بَكَيْنَ “Zij huilden” (*derde persoon vrouwelijk meervoud*)
- بَكَيْتَ “Jij huilde” (*tweede persoon mannelijk enkelvoud*)
- بَكَيْتُمْ “Jullie huilden” (*tweede persoon mannelijk meervoud*)
- بَكَيْتِ “Jij huilde” (*tweede persoon vrouwelijk enkelvoud*)
- بَكَيْتُنَّ “Jullie huilden” (*tweede persoon vrouwelijk meervoud*)
- بَكَيْتُ “Ik huilde” (*eerste persoon mannelijk/vrouwelijk enkelvoud*)
- بَكَيْنَا “Wij huilden” (*eerste persoon mannelijk/vrouwelijk meervoud*)

In de Moedaari‘ (tegenwoordige/toekomende tijd)

De Moedaari‘ Marfoe‘:

a. De Dammah van de derde stamletter vervalt in:

A: «يَدْعُوْ» ، «تَدْعُوْ» ، «أَدْعُوْ» ، «نَدْعُوْ»

B: «يَبْكِيْ» ، «تَبْكِيْ» ، «أَبْكِيْ» ، «نَبْكِيْ»

C: «يَنْسٰى» ، «تَنْسٰى» ، «أَنْسٰى» ، «نَنْسٰى»

A: «يَدْعُوْ» is oorspronkelijk: «يَدْعُوُ». Net zoals: «يَكْتُبُ».

B: «يَبْكِيْ» is oorspronkelijk: «يَبْكِيُ». Net zoals: «يَجْلِسُ».

C: «يَنْسٰى» is oorspronkelijk: «يَنْسَيُ». Net zoals: «يَفْتَحُ».

De derde stamletter die vóór het voornaamwoord (*Damier*) van de derde persoon mannelijk meervoud staat, komt te vervallen.

Voorbeeld:

- يَدْعُوْنَ “Zij nodigen uit” is oorspronkelijk: يَدْعُوُوْنَ. Net zoals: يَكْتُبُوْنَ

Merk op dat «الرِّجَالُ يَدْعُوْنَ» en «النِّسَاءُ يَدْعُوْنَ» dezelfde vorm hebben. Dat komt doordat in «الرِّجَالُ يَدْعُوْنَ» het werkwoord «يَدْعُوْنَ» veranderd is van: «يَدْعُوُوْنَ».

Maar in «النِّسَاءُ يَدْعُوْنَ» is het werkwoord «يَدْعُوْنَ» de oorspronkelijke vorm. Er heeft geen verandering plaatsgevonden. Het is conform het patroon «يَفْعُلْنَ», zoals: «يَكْتُبْنَ».

De vorm «يَبْكُوْنَ» “zij huilen” is oorspronkelijk: «يَبْكِيُوْنَ». De derde stamletter «ي» is komen te vervallen. De Kasrah van de tweede stamletter is veranderd in een Dammah, omdat een Kasrah niet gevolgd mag worden door een Waaw «و».

In «يَنْسَوْنَ» "zij vergeten" heeft de tweede stamletter een Fathah omdat het werkwoord oorspronkelijk «يَنْسَيُوْنَ» is. Na het weglaten van de Yaa met zijn klinker is het werkwoord als volgt geworden: «يَنْسَوْنَ».

b. De derde stamletter die vóór het voornaamwoord (*Damier*) van de tweede persoon vrouwelijk enkelvoud staat, komt ook te vervallen.

Voorbeeld:

- تَدْعِيْنَ "Zij nodigt uit" is oorspronkelijk: تَدْعُوِيْنَ.

Na het weglaten van de Waaw met zijn klinker is het werkwoord «تَدْعُيْنَ» geworden. De Dammah op de 'Ayn is in een Kasrah veranderd «عِ», omdat de Dammah in het Arabisch niet door een Yaa «ي» gevolgd mag worden.

Merk op dat «أَنْتِ تَبْكِيْنَ» "jij huilt" (*vrouwelijk enkelvoud*) dezelfde vorm heeft als «أَنْتُنَّ تَبْكِيْنَ» "jullie huilen" (*vrouwelijk meervoud*); dat wil zeggen: het enkelvoud en het meervoud zien er hetzelfde uit.

Dit is omdat het werkwoord in het enkelvoud oorspronkelijk «تَبْكِيِيْنَ» is, net zoals: «تَجْلِسِيْنَ». Na het weglaten van de derde stamletter «ي», is het werkwoord als volgt geworden: «تَبْكِيْنَ».

De meervoudsvorm van het werkwoord is in zijn oorspronkelijke vorm als volgt: «تَفْعِلْنَ». Dus «تَبْكِيْنَ» in het meervoud is zoals «تَجْلِسْنَ», en de «ي» de derde stamletter is.

In «تَنْسَيْنَ» "jij vergeet" (*vrouwelijk meervoud*) heeft de tweede stamletter een Fathah, omdat het werkwoord oorspronkelijk «تَنْسَيِيْنَ» is. Na het weglaten van de Yaa met zijn klinker is het werkwoord «تَنْسَيْنَ» geworden.

De Moedaari‘ Mansoeb:

De Fathah op de derde stamletter wordt uitgesproken bij werkwoorden die eindigen op een Waaw «و» of een Yaa «ي». Het wordt niet uitgesproken bij werkwoorden die eindigen op een Alief.

Voorbeelden:

- لَنْ يَدْعُوَ "Hij zal niet uitnodigen" (*lan ya-d‘oew**a***)
- لَنْ يَبْكِيَ "Hij zal niet huilen" (*lan ya-bkiy**a***)

Maar in «لَنْ يَنْسٰى» "hij zal niet vergeten" wordt de Fathah niet uitgesproken.[142]

De Moedaari‘ Madjzoem:

In de Moedaari‘ Madjzoem wordt de derde stamletter weggelaten.

Voorbeelden:

- لَمْ يَدْعُ "Hij heeft niet uitgenodigd" (Hier is de derde stamletter «و» weggelaten.)
- لَمْ يَبْكِ "Hij heeft niet gehuild" (Hier is de derde stamletter «ي» weggelaten.)
- لَمْ يَنْسَ "Hij is niet vergeten" (Hier is de Alief «ا» weggelaten.)

In de Amr (gebiedende wijs)

De derde stamletter wordt ook in de Amr (*gebiedende wijs*) weggelaten.

Voorbeelden:

- تَدْعُوْ → أُدْعُ "Nodig uit!"
- تَبْكِيْ → اِبْكِ "Huil!"
- تَنْسٰى → اِنْسَ "Vergeet!"

[142] Je zegt dus "lan ya-nsaa" «لَنْ يَنْسٰى», en niet: "lan ya-nsaya" «لَنْ يَنْسَيَ».

2) «يَرٰى» betekent: “hij ziet”. De Maadiy is: «رَأٰى».

Merk op dat de tweede stamletter, namelijk de Hamzah, in de Moedaari‘ is weggelaten. Dus «يَرٰى» is oorspronkelijk: «يَرْأٰى». Dit werkwoord heeft deze verandering ondergaan, omdat het een veelgebruikt werkwoord is.

Enkele vervoegingen:

- تَرٰى “Jij ziet”
- أَرٰى “Ik zie”
- نَرٰى “Wij zien”

In de Moedaari‘ Madjzoem vervalt de derde stamletter.

Voorbeelden:

- لَمْ يَرَ “Hij heeft niet gezien”
- لَمْ تَرَ “Jij hebt niet gezien”

De Amr (*gebiedende wijs*) van dit werkwoord wordt niet gebruikt. Het werkwoord «أُنْظُرْ» “zie!” wordt in plaats hiervan gebruikt.

3) «أَرِ» betekent: “laat zien!” Dit is de Amr.

Enkele vervoegingen:

- أَرِ يَا مُحَمَّدُ “Laat zien, o Mohammed!”
- أَرُوْا يَا إِخْوَانُ “Laat zien, o broeders!”
- أَرِيْ يَا آمِنَةُ “Laat zien, o Aaminah!”
- أَرِيْنَ يَا أَخَوَاتُ “Laat zien, o zusters!”

- أَرِنِيْ “Laat mij zien!”
- أَرِنَا “Laat ons zien!”
- أَرِهِ “Laat hem zien!”

Je zult later de Maadiy en de Moedaari‘ van dit werkwoord leren, *In Shaa’ Allah*.

4) «لَمْ أَكْوِهِ بَعْدُ» betekent: “Ik heb het nog niet gestreken.”

Het woord «بَعْدُ» betekent “nog” in een ontkennende context.

Voorbeelden:

- Mijn vader is nog niet teruggekeerd. لَمْ يَرْجِعْ أَبِيْ بَعْدُ.
- Ik heb nog niet een brief naar hem geschreven. لَمْ أَكْتُبْ لَهُ رِسَالَةً بَعْدُ.

Woordenlijst van les 28

مَشٰى - يَمْشِيْ lopen (a-ie)

هَدٰى - يَهْدِيْ leiden (a-ie)

بَكٰى - يَبْكِيْ huilen (a-ie)

شَكَا - يَشْكُوْ klagen (a-oe)

أَتٰى - يَأْتِيْ komen (a-ie)

جَرٰى - يَجْرِيْ rennen (a-ie)

كَوٰى - يَكْوِيْ strijken (a-ie)

طَوٰى - يَطْوِيْ vouwen (a-ie)

بَنٰى - يَبْنِيْ bouwen (a-ie)

نَسِيَ - يَنْسٰى vergeten (ie-a)

عَفَا - يَعْفُوْ vergeven (a-oe)

دَعَا - يَدْعُوْ uitnodigen (a-oe)

سَقٰى - يَسْقِيْ water geven (a-ie)

رَمٰى - يَرْمِيْ werpen, gooien (a-ie)

خَشِيَ - يَخْشٰى vrezen, bang zijn (ie-a)

بَقِيَ - يَبْقٰى blijven, overblijven (ie-a)

مَحَا - يَمْحُوْ uitwissen, wegvegen (a-oe)

تَلَا - يَتْلُوْ reciteren, voordragen (a-oe)

نَهَارٌ dag (mv. أَنْهُرٌ)

لَيْلٌ nacht (mv. لَيَالٍ)

إِلٰهٌ een god (mv. آلِهَةٌ)

قَوْمٌ een volk (mv. أَقْوَامٌ)

أَصْحَابٌ lieden (enk. صَاحِبٌ)

أَهْلٌ mensen

مُمَزَّقٌ gescheurd

تُرَابٌ stof, aarde

هَدِيَّةٌ een cadeau

يَسَارٌ linkerhand

يَمِيْنٌ rechterhand

اَلْعَشَاءُ het avondeten

تَحْقِيْقٌ een onderzoek

قُمَامَةٌ een vuilnis, afval

تَنَاوُلٌ nemen, eten

تَبِعَ - يَتْبَعُ volgen (ie-a)

وَقَعَ - يَقَعُ vallen (a-a)

Les 29

In deze les leren we het volgende:

1) Het **Moeda‟af** werkwoord «الْمُضَعَّفُ»: in dit werkwoord zijn de tweede en derde stamletter hetzelfde.

Voorbeelden:

- شَمَّ “Hij rook”
- مَرَّ “Hij passeerde”
- حَجَّ “Hij ging op bedevaart”

Het werkwoord «حَجَّ» is oorspronkelijk: «حَجَجَ». Hier is zowel de tweede als derde stamletter een Djiem «ج».

Moeda‟af werkwoorden ondergaan de volgende veranderingen:

In de Maadiy (verleden tijd)

De tweede stamletter verliest zijn klinker wanneer het werkwoord gekoppeld wordt aan de Saakien voornaamwoorden.

Voorbeelden:

- حَجَّ dit is oorspronkelijk: حَجَجَ
- حَجُّوْا dit is oorspronkelijk: حَجَجُوْا
- حَجَّتْ dit is oorspronkelijk: حَجَجَتْ

Het behoudt zijn klinker wanneer het werkwoord gekoppeld wordt aan de Moetaharriek voornaamwoorden.

Voorbeelden:

- حَجَجْنَ	- حَجَجْتُمْ	- حَجَجْتُنَّ	- حَجَجْنَا
- حَجَجْتَ	- حَجَجْتِ	- حَجَجْتُ	

In de Moedaari‘ (tegenwoordige tijd)

De Moedaari‘ Marfoe‘:

De tweede stamletter verliest zijn klinker wanneer het werkwoord gekoppeld wordt aan de Saakien voornaamwoorden.

Voorbeelden:

- يَحُجُّ dit is oorspronkelijk: يَحْجُجُ
- تَحُجُّ dit is oorspronkelijk: تَحْجُجُ

Het behoudt zijn klinker wanneer het gekoppeld wordt aan de Moetaharriek voornaamwoorden.

Voorbeelden:

- يَحْجُجْنَ
- تَحْجُجْنَ

De Moedaari‘ Madjzoem:

In de volgende vier vormen is er sprake van Iltiqaa’-oes Saakinain («اِلْتِقَاءُ السَّاكِنَيْنِ»):[143]

- لَمْ يَحُجّ
- لَمْ تَحُجّ
- لَمْ أَحُجّ
- لَمْ نَحُجّ

Hier is er sprake van Iltiqaa’-oes Saakinain, omdat de tweede en derde stamletter geen klinker hebben (*lam ya-hoe**djdj***). Aangezien beide stamletters ‘sterke letters’ zijn, kan geen van beide worden weggelaten.

[143] Iltiqaa’-oes Saakinain houdt in dat twee klinkerloze letters naast elkaar staan. (Zie les 5 punt 3 voor meer informatie.)

Om de Iltiqaa'-oes Saakinain weg te halen, krijgt de derde stamletter een Fathah.

Voorbeelden:

- لَمْ يَحُجَّ (*lam ya-hoedjdj-**a***)
- لَمْ تَحُجَّ (*lam ta-hoedjdj-**a***)
- لَمْ أَحُجَّ (*lam a-hoedjdj-**a***)
- لَمْ نَحُجَّ (*lam na-hoedjdj-**a***)

Er is geen sprake van Iltiqaa'-oes Saakinain in de andere vormen.

Voorbeelden:

- لَمْ يَحُجُّوْا (*lam ya-hoedjdj**oe***)
- لَمْ تَحُجِّيْ (*lam ta-hoedjdj**ie***)

In de Amr (gebiedende wijs)

Wanneer de beginletter Taa' «ت» en de laatste Dammah van «تَحُجُّ» verwijderd worden, dan blijft «حُجّ» (*hoe**djdj***) over. De derde stamletter krijgt een Fathah om de Iltiqaa'-oes Saakinain weg te halen.

Het werkwoord «حُجّ» wordt dan: «حُجَّ» (*hoedjdj**a***). Aangezien dit woord niet met een Saakien letter begint, is het niet meer nodig om een Hamzatoel Wasl aan het begin van dit woord te plaatsen.

Als het werkwoord tot de "ie-a groep" (*Baab Sami'a*) behoort, zoals «شَمَّ» en «مَسَّ», dan komt de Kasrah van de tweede stamletter tevoorschijn wanneer het werkwoord gekoppeld wordt aan de Moetaharriek voornaamwoorden.

Voorbeelden:

- شَمِمْتَ
- شَمِمْتُ

De Moedaari‘ Marfoe‘ is: «يَشَمُّ». De Amr is: «شَمَّ».

Merk op dat de Amr er hetzelfde uitziet als de Maadiy.

2) «لَمَّا»: in les 21 hebben we kennisgemaakt met «لَمْ» en «لَمَّا».

We hebben gezien dat «لَمَّا يَرْجِعْ» "hij is nog niet teruggekeerd" betekent.

Er is een andere «لَمَّا» die "toen" betekent.

Voorbeelden:

- Toen ik de bel hoorde, trad ik de klas binnen. لَمَّا سَمِعْتُ الْجَرَسَ دَخَلْتُ الْفَصْلَ.
- Toen ik naar Makkah ging, bezocht ik mijn vriend. لَمَّا ذَهَبْتُ إِلَى مَكَّةَ زُرْتُ صَدِيْقِي.

Deze «لَمَّا» wordt alleen met de Maadiy gebruikt.

Voor de Moedaari‘ wordt «عِنْدَمَا» gebruikt.

Voorbeeld:

- Wanneer ik naar de moskee ga, zit ik in de eerste rij.
عِنْدَمَا أَذْهَبُ إِلَى الْمَسْجِدِ أَجْلِسُ فِي الصَّفِّ الْأَوَّلِ.

3) «قَطُّ» ، «أَبَدًا»: beide woorden worden gebruikt om een ontkennend werkwoord te benadrukken.

«قَطُّ» benadrukt een werkwoord dat in de verleden tijd staat.[144]

«أَبَدًا» benadrukt een werkwoord dat in de toekomende tijd staat.

Voorbeelden:

- Ik heb nóóit naar hem geschreven. لَمْ أَكْتُبْ إِلَيْهِ قَطُّ.
- Ik zal nóóit naar hem schrijven. لَنْ أَكْتُبَ إِلَيْهِ أَبَدًا.

[144] Het woord «قَطُّ» is Mabniy (*onverbuigbaar*). Het heeft alleen deze uitgang.

4) «لَا، وَشُكْرًا» betekent: “Nee, en bedankt.”

Het is verkeerd om «لَا شُكْرًا» – zonder de «وَ» – te zeggen, omdat het een ontkenning van dank betekent.[145]

---

[145] «لَا شُكْرًا» betekent: “Ik dank je niet.”

Merk op dat «شُكْرًا» Maf‘oel Moetlaq is. Maf‘oel Moetlaq is de Masdar (*infinitief*) van een werkwoord dat samen met het werkwoord in de zin voorkomt. Het wordt in de bovenstaande context gebruikt voor benadrukking.

Oorspronkelijk is de zin: «أَنَا أَشْكُرُكَ شُكْرًا» “Ik dank je.” De woorden «أَنَا أَشْكُرُكَ» worden weggelaten, waardoor uiteindelijk «شُكْرًا» overblijft.

In les 28 van deel 3 zul je hierover meer leren, *In Shaa’ Allah*.

De zeven classificaties van het werkwoord

«الْأَقْسَامُ السَّبْعَةُ»

1. **Saalim** «السَّالِمُ»: een werkwoord dat (1) geen Hamzah, Waaw of Yaa als één van de stamletters heeft, en (2) een werkwoord waarin de tweede en derde stamletter niet hetzelfde zijn.

Voorbeelden:

- سَجَدَ
- دَخَلَ
- كَتَبَ

2) **Mahmoez** «الْمَهْمُوْزُ»: een werkwoord dat een Hamzah als één van de stamletters heeft.

Voorbeelden:

- أَكَلَ (hier is de eerste stamletter een Hamzah)
- سَأَلَ (hier is de tweede stamletter een Hamzah)
- قَرَأَ (hier is de derde stamletter een Hamzah)

3) **Moeda"af** «الْمُضَعَّفُ»: een werkwoord waarin de tweede en derde stamletter hetzelfde zijn.

Voorbeelden:

- حَجَّ
- مَرَّ
- شَمَّ

4) **Mithaal** «الْمِثَالُ»: een werkwoord waarin de eerste stamletter een «و» of een «ي» is.

Voorbeelden:

- يَئِسَ
- وَضَعَ
- وَقَفَ
- وَزَنَ

Dit wordt ook wel **al-Moe‘tall al-Faa’** «الْمُعْتَلُّ الْفَاءُ» genoemd.

5) **Adjwaf** «الْأَجْوَفُ»: een werkwoord waarin de tweede stamletter een «و» of een «ي» is.

Voorbeelden:

- قَالَ – يَقُوْلُ
- سَارَ – يَسِيْرُ
- نَامَ – يَنَامُ

Dit wordt ook wel **al-Moe‘tall al-‘Ayn** «الْمُعْتَلُّ الْعَيْنُ» genoemd.

6) **Naaqis** «النَّاقِصُ»: een werkwoord waarin de derde stamletter een «و» of een «ي» is.

Voorbeelden:

- دَعَا – يَدْعُوْ
- بَكٰى – يَبْكِيْ
- نَسِيَ – يَنْسٰى

Dit wordt ook wel **al-Moe‘tall al-Laam** «الْمُعْتَلُّ اللَّامُ» genoemd.

7) **Lafief** «اللَّفِيْفُ»: een werkwoord waarin meer dan één van de stamletters een «و» of een «ي» is.

Dit heeft twee categorieën:

a) Lafief Maqroen «اللَّفِيْفُ الْمَقْرُوْنُ»: dit werkwoord heeft een «و» of een «ي» als tweede én derde stamletter.

   Voorbeeld:

   - كَوٰى – يَكْوِيْ

b) Lafief Mafroeq «اللَّفِيْفُ الْمَفْرُوْقُ»: dit werkwoord heeft een «و» of een «ي» als eerste én derde stamletter.

   Voorbeelden:

   - وَقٰى – يَقِيْ
   - وَعٰى – يَعِيْ

In Lafief Mafroeq blijft alleen de tweede stamletter in de Amr over, omdat de eerste stamletter in de Moedaari‘ wordt weggelaten, en de derde stamletter wordt in de Amr weggelaten.

Voorbeelden:

- وَقٰى – يَقِيْ → قِ "Bescherm!"
- وَعٰى – يَعِيْ → عِ "Besef!"

Schematisch overzicht:

أَقْسَامُ الْفِعْلِ

الْفِعْلُ	الْمَاضِيْ	الْمُضَارِعُ الْمَرْفُوْعُ	الْمُضَارِعُ الْمَنْصُوْبُ	الْمُضَارِعُ الْمَجْزُوْمُ	الْأَمْرُ
السَالِمُ	كَتَبَ	يَكْتُبُ	لَنْ يَكْتُبَ	لَمْ يَكْتُبْ	اُكْتُبْ
الْمَهْمُوْزُ	أَكَلَ سَأَلَ قَرَأَ	يَأْكُلُ يَسْأَلُ يَقْرَأُ	لَنْ يَأْكُلَ لَنْ يَسْأَلَ لَنْ يَقْرَأَ	لَمْ يَأْكُلْ لَمْ يَسْأَلْ لَمْ يَقْرَأْ	كُلْ اِسْأَلْ اِقْرَأْ
الْمُضَعَّفُ	عَدَّ شَمَّ جَدَّ	يَعُدُّ يَشَمُّ يَجِدُّ	لَنْ يَعُدَّ لَنْ يَشَمَّ لَنْ يَجِدَّ	لَمْ يَعُدَّ لَمْ يَشَمَّ لَمْ يَجِدَّ	عُدَّ شَمَّ جِدَّ
الْمُعْتَلُّ الْفَاءُ (الْمِثَالُ)	وَقَفَ	يَقِفُ	لَنْ يَقِفَ	لَمْ يَقِفْ	قِفْ
الْمُعْتَلُّ الْعَيْنُ (الْأَجْوَفُ)	قَالَ بَاعَ نَامَ	يَقُوْلُ يَبِيْعُ يَنَامُ	لَنْ يَقُوْلَ لَنْ يَبِيْعَ لَنْ يَنَامَ	لَمْ يَقُلْ لَمْ يَبِعْ لَمْ يَنَمْ	قُلْ بِعْ نَمْ
الْمُعْتَلُّ اللَّامُ (النَّاقِصُ)	مَشٰى نَسِيَ نَهٰى دَعَا	يَمْشِيْ يَنْسٰى يَنْهٰى يَدْعُوْ	لَنْ يَمْشِيَ لَنْ يَنْسٰى لَنْ يَنْهٰى لَنْ يَدْعُوَ	لَمْ يَمْشِ لَمْ يَنْسَ لَمْ يَنْهَ لَمْ يَدْعُ	اِمْشِ اِنْسَ اِنْهَ اُدْعُ
اللَّفِيْفُ الْمَقْرُوْنُ **اللَّفِيْفُ الْمَفْرُوْقُ**	كَوٰى وَقٰى	يَكْوِيْ يَقِيْ	لَنْ يَكْوِيَ لَنْ يَقِيَ	لَمْ يَكْوِ لَمْ يَقِ	اِكْوِ قِ

Woordenlijst van les 29

عَدَّ – يَعُدُّ tellen (a-oe)

شَمَّ – يَشَمُّ ruiken (ie-a)

دَفَعَ – يَدْفَعُ duwen (a-a)

ظَنَّ – يَظُنُّ denken (a-oe)

مَرَّ – يَمُرُّ passeren (a-oe)

سَدَّ – يَسُدُّ blokkeren (a-oe)

صَبَّ – يَصُبُّ gieten (a-oe)

مَسَّ – يَمَسُّ aanraken (ie-a)

رَدَّ – يَرُدُّ antwoorden (a-oe)

حَجَّ – يَحُجُّ op Bedevaart gaan (a-oe)

حَزِنَ – يَحْزَنُ verdrietig zijn (ie-a)

سَبَّ – يَسُبُّ beledigen, uitschelden (a-oe)

مَرِضَ – يَمْرَضُ ziek zijn/worden (ie-a)

طَيِّبٌ goed

مَزِيْدٌ meer

لَيِّنٌ zacht

رَائِحَةٌ een geur

بَالُوْعَةٌ afvoer, put

غَافِلٌ onachtzaam

كَرِيْهٌ onaangenaam

دِيْبَاجٌ zijden kledingstuk

هُنَيْهَةٌ een tijdje, een poos

مَرَّةٌ één keer (mv. مَرَّاتٌ)

كَفٌّ handpalm (mv. أَكُفٌّ)

نُسْخَةٌ een exemplaar (mv. نُسَخٌ)

جَرَّ – يَجُرُّ slepen, trekken (a-oe)

Les 30

In deze les leren we het volgende:

1) Het koppelen van het werkwoord aan de voornaamwoorden (*Damaa-ier*) van het tweevoud.

In de Maadiy

• Derde persoon mannelijk:	الرَّجُلَانِ ذَهَبَا[146]	الرَّجُلُ ذَهَبَ
• Derde persoon vrouwelijk:	الطَّالِبَتَانِ ذَهَبَتَا	الطَّالِبَةُ ذَهَبَتْ
• Tweede persoon mannelijk en vrouwelijk:	أَنْتُمَا ذَهَبْتُمَا	أَنْتَ ذَهَبْتَ
	أَنْتُمَا ذَهَبْتُمَا	أَنْتِ ذَهَبْتِ

Merk op dat de mannelijke en vrouwelijke voornaamwoorden bij de tweede persoon identiek zijn.

De eerste persoon heeft geen tweevoudsvorm. Bij de eerste persoon wordt de meervoudsvorm ook voor het tweevoud gebruikt.

In de Moedaari‘ Marfoe‘

• Derde persoon mannelijk:	الطَّالِبَانِ يَذْهَبَانِ	الطَّالِبُ يَذْهَبُ
• Derde persoon vrouwelijk:	الطَّالِبَتَانِ تَذْهَبَانِ	الطَّالِبَةُ تَذْهَبُ
• Tweede persoon mannelijk en vrouwelijk:	أَنْتُمَا تَذْهَبَانِ	أَنْتَ تَذْهَبُ
	أَنْتُمَا تَذْهَبَانِ	أَنْتِ تَذْهَبِيْنَ

[146] Merk op dat deze voornaamwoorden Saakien zijn en het voornaamwoord in «ذَهَبْتُمَا» Moetaharriek is.

In de Moedaari‘ Mansoeb en de Moedaari‘ Madjzoem

Beide hebben dezelfde vorm in de Moedaari‘ Mansoeb alsook in de Moedaari‘ Madjzoem. In beide gevallen wordt de Noen weggelaten.

Moedaari‘ Mansoeb	*Moedaari‘ Madjzoem*
يُرِيْدُ الطَّالِبَانِ أَنْ **يَذْهَبَا**	الطَّالِبَانِ لَمْ **يَذْهَبَا**
تُرِيْدُ الطَّالِبَتَانِ أَنْ **تَذْهَبَا**	الطَّالِبَتَانِ لَمْ **تَذْهَبَا**
أَتُرِيْدَانِ أَنْ **تَذْهَبَا** يَا أَخَوَانِ؟	أَلَمْ **تَذْهَبَا** يَا أَخَوَانِ؟
أَتُرِيْدَانِ أَنْ **تَذْهَبَا** يَا أُخْتَانِ؟	أَلَمْ **تَذْهَبَا** يَا أُخْتَانِ؟

We hebben geleerd dat de Noen «ن» in «تَذْهَبُوْنَ» ، «يَذْهَبُوْنَ» en «تَذْهَبِيْنَ» in de Moedaari‘ Mansoeb en Moedaari‘ Madjzoem wordt weggelaten. Nu dienen we «يَذْهَبَانِ» en «تَذْهَبَانِ» aan deze groep toe te voegen.

Deze vijf vormen van de Moedaari‘[147] worden **al-Af‘aal al-Gamsah** «الْأَفْعَالُ الْخَمْسَةُ» (*de vijf werkwoorden*) genoemd. In de Marfoe‘ positie behouden zij hun Noen, en in de Mansoeb en Madjzoem positie verliezen zij hun Noen.

In de Amr (gebiedende wijs)

De mannelijke en vrouwelijke voornaamwoorden (*Damaa-ier*) hebben dezelfde vorm:

- اِذْهَبَا يَا أَخَوَانِ “Ga, o broeders!”
- اِذْهَبَا يَا أُخْتَانِ “Ga, o zusters!”

[147] Namelijk: «يَذْهَبَانِ» ، «يَذْهَبُوْنَ» ، «تَذْهَبِيْنَ» ، «تَذْهَبَانِ» en «تَذْهَبُوْنَ».

De voornaamwoorden (*Damaa-ier*) van het tweevoud zijn als volgt:

a) Marfoe‘ (*nominatief*)

Derde persoon mannelijk en vrouwelijk: «هُمَا».

Tweede persoon mannelijk en vrouwelijk: «أَنْتُمَا».

Eerste persoon mannelijk en vrouwelijk: «نَحْنُ».

Dit zijn de gescheiden voornaamwoorden. De ongescheiden voornaamwoorden die in de Maadiy en Moedaari‘ verschijnen, zijn:

- Alief «ا» Voorbeelden: «ذَهَبَا» ، «ذَهَبَتَا» ، «يَذْهَبَانِ» ، «تَذْهَبَانِ».
- Toemaa «تُمَا» Voorbeeld: «ذَهَبْتُمَا».

b) Mansoeb (*accusatief*)

Derde persoon mannelijk en vrouwelijk: «ـهُمَا». Voorbeeld: «رَأَيْتُهُمَا»

Tweede persoon mannelijk en vrouwelijk: «ـكُمَا». Voorbeeld: «رَأَيْتُكُمَا»

Eerste persoon mannelijk en vrouwelijk: «نَا». Voorbeeld: «رَآنَا الْمُدِيْرُ»

c) Madjroer (*genitief*)

Derde persoon mannelijk en vrouwelijk: «ـهُمَا». Voorbeeld: «أَبُوْهُمَا»

Tweede persoon mannelijk en vrouwelijk: «ـكُمَا». Voorbeeld: «أَبُوْكُمَا»

Eerste persoon mannelijk en vrouwelijk: «نَا». Voorbeeld: «أَبُوْنَا»

2) «مَا أَسْمَاؤُكُمَا؟» betekent: “Wat zijn jullie namen?”

Merk op dat hier het meervoud «أَسْمَاءُ» wordt gebruikt in plaats van het tweevoud «اِسْمَانِ».

Zaken waarvan bekend is dat er maar één van is, worden in het meervoud gebruikt wanneer er over twee ervan wordt gesproken.

Voorbeelden:

- Was jullie gezichten. اِغْسِلَا وُجُوْهَكُمَا.
- De twee jongens scheerden hun hoofden. حَلَقَ الْوَلَدَانِ رُءُوْسَهُمَا.

Woordenlijst van les 30

تَوْءَمَانِ	tweeling	شَبَهٌ	gelijkenis
كُتُبٌ مُقَرَّرَةٌ	voorgeschreven boeken	صِغَرٌ	kindertijd
خُطُوْطٌ جَوِّيَّةٌ	luchtvaartmaatschappij	حِصَّةٌ	een lesuur
وَفَّقَكَ اللهُ	Moge Allah jou doen slagen	مَعْهَدٌ	een instituut
أُخْرَيَانِ	ander(e) [het tweevoud van أُخْرٰى]	عِيَادَةٌ	een ziekenbezoek

مَكْتَبُ خُطُوْطٍ جَوِّيَّةٍ het kantoor van de luchtvaartmaatschappij

Les 31

In deze les leren we het bijvoeglijk naamwoord. In het Arabisch wordt het bijvoeglijk naamwoord **Na‘t** «النَّعْتُ» genoemd. Het naamwoord dat door het bijvoeglijk naamwoord wordt omschreven, wordt **Man‘oet** «الْمَنْعُوْتُ» genoemd.[148]

De Na‘t komt na de Man‘oet te staan en het komt in de volgende vier zaken overeen met de Man‘oet:

a) het bepaald of onbepaald zijn

Voorbeelden:

- Dit is een nieuw boek. هٰذَا كِتَابٌ جَدِيْدٌ.
- Het nieuwe boek is makkelijk. الْكِتَابُ الْجَدِيْدُ سَهْلٌ.

b) naamval

Marfoe‘:	الْمُدَرِّسُ الْجَدِيْدُ فِي الْفَصْلِ	(*al-moedarris-**oe** (a)l-djadied-**oe***)
Mansoeb:	سَأَلْتُ الْمُدَرِّسَ الْجَدِيْدَ	(*al-moedarris-**a** (a)l-djadied-**a***)
Madjroer:	أَخَذْتُ الْكِتَابَ مِنَ الْمُدَرِّسِ الْجَدِيْدِ	(*al-moedarris-**ie** (a)l-djadied-**ie***)

c) aantal/getal

Enkelvoud:	لِيْ أَخٌ كَبِيْرٌ	(*akhoen kabieroen*)
Tweevoud:	بِلَالٌ لَهُ أَخَوَانِ كَبِيْرَانِ	(*akhaw-aanie kabier-aanie*)
Meervoud:	حَامِدٌ لَهُ إِخْوَةٌ كِبَارٌ	(*iekhwatoen kibaaroen*)

d) geslacht

Mannelijk:	لِيْ أَخٌ كَبِيْرٌ
Vrouwelijk:	وَأُخْتٌ صَغِيْرَةٌ

[148] Na‘t wordt ook wel *Sifah* «الصِّفَةُ» genoemd en Man‘oet wordt ook wel *Mawsoef* «الْمَوْصُوْفُ» genoemd.

Woordenlijst van les 31

بَدَأَ - يَبْدَأُ	beginnen (a-a)	جَيِّدٌ	goed
دَلَّ - يَدُلُّ	wijzen, aanduiden (a-oe)	وَسِيْطٌ	tussenliggend, medium
اِنْتَهٰى - يَنْتَهِيْ	eindigen, aflopen	حَيٌّ	een wijk, buurt, stadsdeel

الْمُعْجَمُ الْوَسِيْطُ Al-Moe‘djam al-Wasiet (dit is de titel van een Arabisch woordenboek)

Register

A

B

D

E

F

G

H

I

K

L

M

N

O

P

Q

R

S

T

U

V

الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ هَدَانَا لِهٰذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللهُ. اللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُوْلِكَ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ، وَعَلٰى آلِ مُحَمَّدٍ وَأَزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلٰى إِبْرَاهِيْمَ وَعَلٰى آلِ إِبْرَاهِيْمَ، وَبَارِكْ عَلٰى مُحَمَّدٍ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ، وَعَلٰى آلِ مُحَمَّدٍ وَأَزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ، كَمَا بَارَكْتَ عَلٰى إِبْرَاهِيْمَ وَعَلٰى آلِ إِبْرَاهِيْمَ فِي الْعَالَمِيْنَ إِنَّكَ حَمِيْدٌ مَجِيْدٌ.

قَالَ الْمُتَرْجِمُ:

فَرَغْتُ مِنْ هٰذِهِ التَّرْجَمَةِ يَوْمَ الْخَمِيْسِ السَّابِعِ وَالْعِشْرِيْنَ شَهْرِ رَمَضَانَ سَنَةَ ثَمَانٍ وَثَلَاثِيْنَ وَأَرْبَعِمِائَةٍ وَأَلْفٍ، سِوٰى كَلِمَاتٍ أَلْحَقْتُهَا بَعْدَ ذٰلِكَ.

De vertaler heeft gezegd:

Ik heb deze vertaling voltooid op donderdag, de 27e van de maand Ramadan 1438, met uitzondering van een aantal woorden die ik erna heb toegevoegd.

Het bestuderen van het klassiek Arabisch is van essentieel belang voor degenen die de Koran en de Hadith goed willen begrijpen. Een goede leermethode is daarom onmisbaar om dit doel te behalen.

Het boek *Durus al-Lughat al-'Arabiyyah li Ghair an-Naatiqiena Bihaa*, dat vertaald kan worden als "de lessen van de Arabische taal voor niet-Arabischsprekenden", wordt onderwezen op de Islamitische Universiteit in Medina. Studenten die het klassiek Arabisch niet machtig zijn, volgen eerst een cursus waarin dit boek wordt gedoceerd.

In de loop der jaren is gebleken dat dit één van de beste leermethoden is om het klassiek Arabisch te leren. Om deze reden wordt deze leermethode in veel opleidingsinstituten gebruikt. Tegenwoordig staat deze leermethode beter bekend als "de Medina methode".

Voor u ligt de Nederlandse vertaling van de grammaticaregels die in de lessen van het tweede deel worden behandeld. In deze vertaling zijn er extra wetenswaardigheden, voetnoten en voorbeelden uit de Koran toegevoegd, zodat u de grammaticaregels beter zult begrijpen.

uitgeverij

al-Qalam